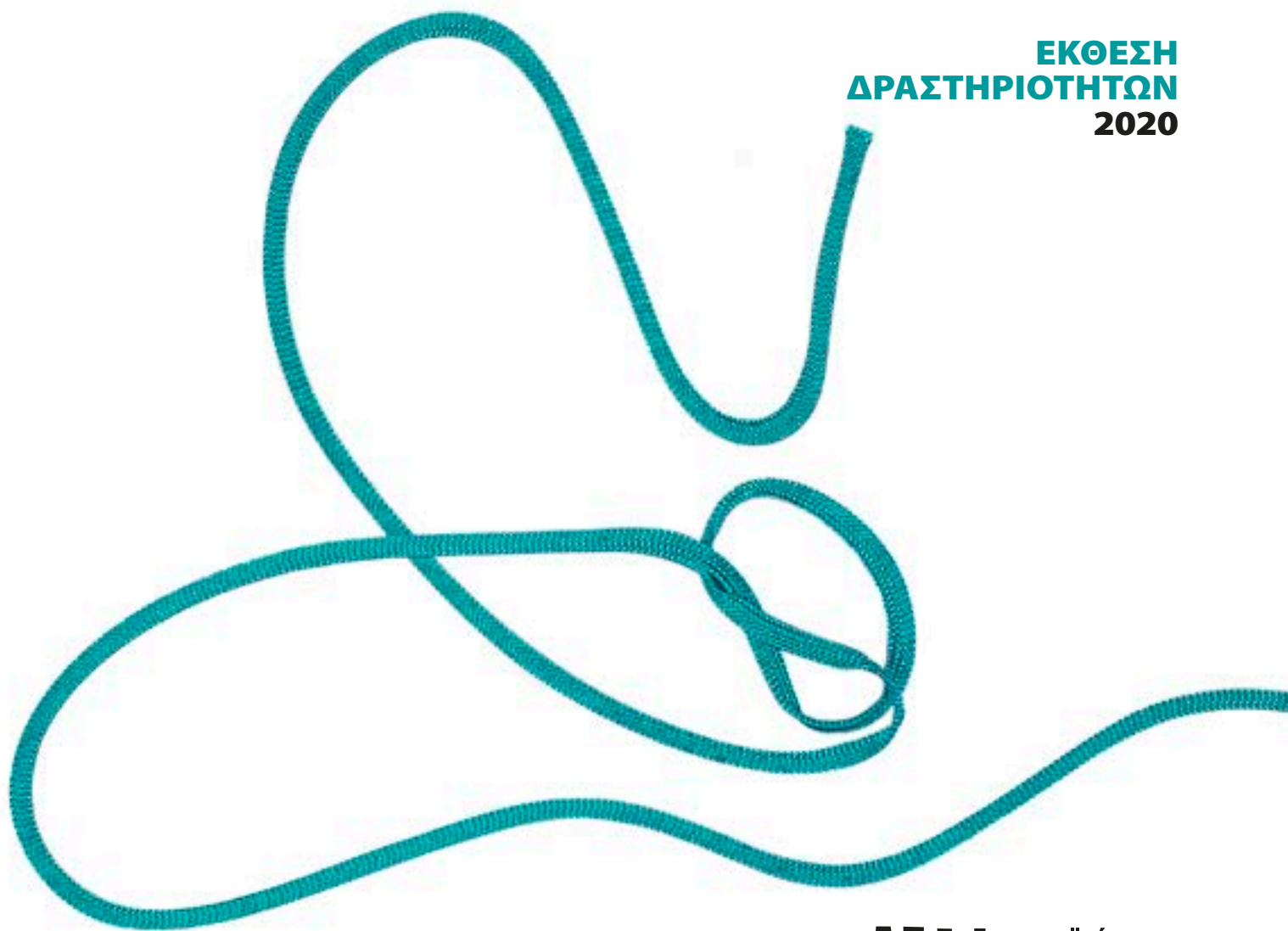


ΛΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΡΙΣΗ

ΕΚΘΕΣΗ
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ
2020



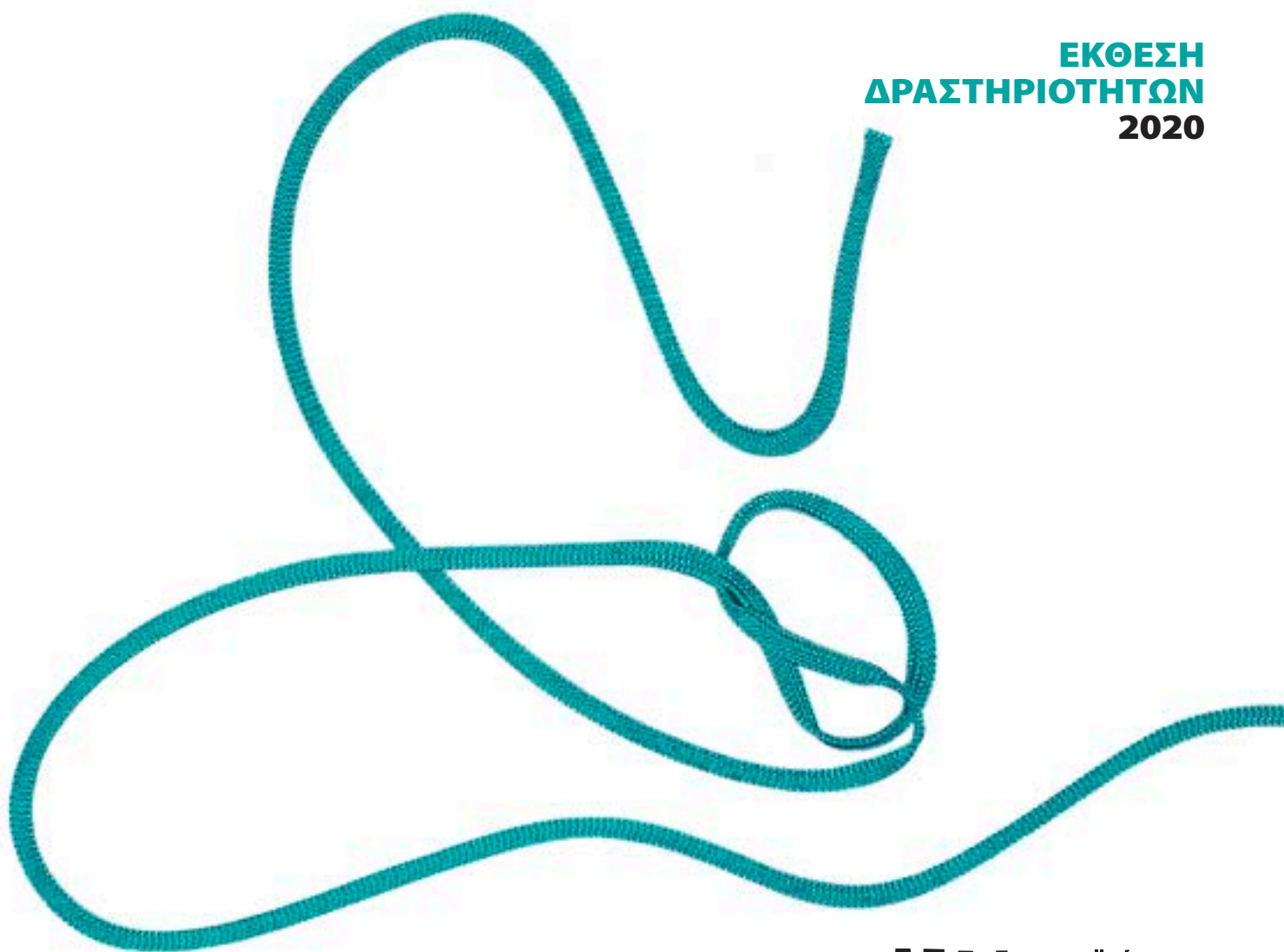
Ευρωπαϊκή
Τράπεζα
Επενδύσεων

Η τράπεζα της ΕΕ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΛΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΡΙΣΗ

ΕΚΘΕΣΗ
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ
2020



Ευρωπαϊκή
Τράπεζα
Επενδύσεων

Η τράπεζα της ΕΕ

Έκθεση δραστηριοτήτων της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων για το έτος 2020

© Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, 2021.

98 -100, boulevard Konrad Adenauer

L-2950 Luxembourg

+352 4379-1

info@eib.org

www.eib.org

twitter.com/eib

facebook.com/europeaninvestmentbank

youtube.com/eibtheeubank

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος.

Όλες οι ερωτήσεις σχετικά με δικαιώματα και άδειες πρέπει να αποστέλλονται στη διεύθυνση: publications@eib.org

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητες της ΕΤΕπ, μπορείτε να επισκεφθείτε τον δικτυακό μας τόπο: www.eib.org

Μπορείτε επίσης να επικοινωνήσετε μαζί μας στην ηλεκτρονική διεύθυνση info@eib.org. Εγγραφείτε στο ενημερωτικό μας δελτίο: www.eib.org/sign-up

Εκδόθηκε από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων

Τυπώθηκε σε χαρτί Munken Polar, bouffant 1.13, FSC® Mix blanc.

Η ΕΤΕπ χρησιμοποιεί χαρτί πιστοποιημένο από το Συμβούλιο Διαχείρισης των Δασών (FSC). Διότι το χαρτί αυτό φτιάχνεται από ανθρώπους που αγαπούν τα δέντρα.

Το FSC προάγει μια φιλική προς το περιβάλλον, επωφελή για την κοινωνία και οικονομικά βιώσιμη διαχείριση των δασών του πλανήτη.

Όπως ξέρουμε, το διάβασμα μάς κάνει καλό. Κάνει καλό και στον πλανήτη – αρκεί ό,τι διαβάζουμε να είναι τυπωμένο στο σωστό χαρτί.

Τυπώθηκε από την Imprimerie Centrale

ΠΩΣ ΝΑ ΔΙΑΒΑΣΕΤΕ ΤΗΝ ΕΚΘΕΣΗ

Η ανάκαμψη από τις οικονομικές επιπτώσεις της πανδημίας του κορωνοϊού (COVID-19) επείγει, αλλά πρέπει να είναι μια πράσινη ανάκαμψη και να είναι δίκαιη για τους ανθρώπους στις αναπτυσσόμενες χώρες. **Η ΠΑΡΟΥΣΑ ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΕΙ ΤΑ ΕΠΕΙΓΟΝΤΑ ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΕΛΑΒΕ Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΤΟ 2020 ΩΣ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΗΝ ΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ COVID-19, ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΤΟΥ ΚΛΙΜΑΤΟΣ, ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΕ ΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ Η ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΑ ΒΟΗΘΗΣΕΙ ΝΑ ΕΠΑΝΕΛΘΕΙ Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΣΕ ΔΙΑΤΗΡΗΣΙΜΗ ΤΡΟΧΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ.**

ΤΟ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΡΕΙΣ ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ οι οποίες επικεντρώνονται σε μερικές από τις λύσεις της Τράπεζας για την αντιμετώπιση της κρίσης COVID-19, της υποβάθμισης του κλίματος και του περιβάλλοντος και της ανάγκης για βιώσιμη ανάπτυξη. Αυτές οι ενότητες με θέμα τις «Λύσεις» αρχίζουν δίνοντας τον λόγο σε βασικά στελέχη υπηρεσιών της Τράπεζας, τα οποία εξηγούν πώς η ΕΤΕπ ανταποκρίθηκε σε μια χρονιά κρίσεων και έθεσε τις βάσεις για την καινοτομία και την οικονομική ανάπτυξη στο μέλλον. Οι ιστορίες που ακολουθούν στη συνέχεια περιγράφουν τις δραστηριότητες της Τράπεζας στους τομείς της καινοτομίας, των υποδομών, των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, του κλίματος και του περιβάλλοντος εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αλλά και πέραν των συνόρων της ΕΕ.

Η ΥΠΟΛΟΙΠΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΕΙ ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΟ ΟΠΟΙΟ ΑΝΑΠΤΥΧΘΗΚΑΝ ΑΥΤΕΣ ΟΙ ΛΥΣΕΙΣ. Αρχίζοντας από τη στρατηγική συλλογιστική που εκτίθεται στον Πρόλογο του Προέδρου, παρουσιάζει στοιχεία σχετικά με τις χρηματοδοτικές και δανειοληπτικές δραστηριότητες της Τράπεζας και περιγράφει τις προοπτικές για το επόμενο έτος στην ενότητα σχετικά με τα κύρια στοιχεία του Επιχειρησιακού Σχεδίου του Ομίλου.

ΑΥΤΗ Η ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΕΙ ΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΝΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΠΟΥ ΕΡΓΑΖΕΤΑΙ ΜΕ ΕΥΘΥΝΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΗΛΩΣΗ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΕΠΙΠΕΔΑ – ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΓΙΑ ΜΙΚΡΟΔΑΝΕΙΑ ΕΩΣ ΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΠΟΛΥΜΕΡΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ – ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΥΡΕΣΗ ΛΥΣΕΩΝ ΣΤΙΣ ΚΡΙΣΕΙΣ ΠΟΥ ΜΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΥΝ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- 3 ΠΩΣ ΝΑ ΔΙΑΒΑΣΕΤΕ ΤΗΝ ΕΚΘΕΣΗ**
- 6 ΠΡΟΛΟΓΟΣ** ΑΠΟΔΕΙΞΗ ΟΤΙ Η ΕΥΡΩΠΗ ΠΑΡΑΓΕΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ
- 8 ΚΥΡΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟ 2020** ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ
- 10 Η ΕΤΕΠ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΣΑΣ** ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΑΝΑ ΧΩΡΑ
- 12 ΤΟ ΕΤΣΕ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΣΑΣ** ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΑΝΑ ΧΩΡΑ
- 14 Η ΕΤΕΠ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ** ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΕΚΤΟΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
- 16 ΛΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΡΙΣΗ COVID-19: Η ΕΤΕΠ ΣΤΗ ΜΑΧΗ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ**
- 18 ΤΑΧΕΙΑ ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ: ΤΟ ΠΑΝΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ
- 20 ΘΕΡΑΠΕΙΕΣ, ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΑ ΤΕΣΤ, ΕΜΒΟΛΙΑ:
ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΕΜΒΟΛΙΑ, ΘΕΡΑΠΕΙΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΑ ΤΕΣΤ ΓΙΑ ΤΗ ΝΟΣΟ COVID-19
- 24 «ΜΑΝΝΑ ΕΞ ΟΥΡΑΝΟΥ»:
ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΙΤΑΛΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΝΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΟΥΝ ΤΗΝ ΚΡΙΣΗ COVID-19
- 26 ΑΝΑΣΑ ΟΞΥΓΟΝΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΒΟΡΕΙΑ ΙΣΠΑΝΙΑ:
ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΙΣΠΑΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΝΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΟΥΝ ΤΗΝ ΚΡΙΣΗ COVID-19
- 28 ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΣΤΑ ΒΑΣΙΚΑ: ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΟΥΓΓΑΡΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΣΕΧΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
- 30 ΛΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΚΛΙΜΑ: ΟΙ ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΝΕΣ ΜΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΝ ΤΗΝ ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ**
- 32 ΕΝΑ ΣΧΕΔΙΟ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΛΑΝΗΤΗ: Ο ΧΑΡΤΗΣ ΠΟΡΕΙΑΣ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ
- 34 ΟΤΑΝ Ο ΑΝΕΜΟΣ ΔΕΝ ΦΥΣΑ: ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ ΣΟΥΗΔΙΚΕΣ ΜΠΑΤΑΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΚΑΙ ΤΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ
- 36 ΑΥΤΟ ΠΟΥ ΟΙ ΜΟΝΤΥ ΡΥΤΗΘΗ ΑΓΝΟΟΥΣΑΝ ΓΙΑ ΤΑ ΛΟΥΠΙΝΑ:
ΕΝΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΚΥΚΛΙΚΗΣ ΒΙΟΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
- 37 ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ ΣΤΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ: ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ ΚΑΙ ΝΕΑ ΔΙΑΣΤΗΜΙΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑ
- 38 ΠΡΑΣΙΝΟΣ ΧΑΛΥΒΑΣ, ΚΥΚΛΙΚΟΣ ΧΑΛΥΒΑΣ: ΑΠΑΝΘΡΑΚΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΧΑΛΥΒΑ ΚΑΙ ΒΙΟΚΑΥΣΙΜΑ ΣΤΟ ΒΕΛΓΙΟ
- 40 ΜΥΣΤΙΚΑ ΠΟΥ ΜΕΝΟΥΝ ΝΑ ΑΠΟΚΑΛΥΦΘΟΥΝ:
ΜΕΛΕΤΗ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
- 42 ΕΝΑ ΣΧΕΔΙΟ ΓΙΑ ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΖΩΗ: ΝΕΑ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΤΗ ΒΑΡΚΕΛΩΝΗ
- 43 Η ΠΡΑΣΙΝΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΣΕ ΕΦΑΡΜΟΓΗ: ΩΘΗΣΗ ΣΤΙΣ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΩΝΙΑ
- 44 ΛΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ: ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ**
- 46 ΤΑΧΕΙΑ ΒΟΗΘΕΙΑ: ΔΡΑΣΗ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΥΓΕΙΑΣ ΤΟΥ ΜΑΡΟΚΟΥ
- 49 ΓΙΑ ΝΑ ΜΗ ΧΑΘΟΥΝ ΤΑ ΟΝΕΙΡΑ ΤΩΝ ΝΕΩΝ: ΣΤΗΝ ΑΙΘΟΥΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΣΤΟ ΜΑΡΟΚΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΥΝΗΣΙΑ
- 50 ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ ΓΙΑ ΤΟ ΕΜΒΟΛΙΟ: ΔΙΚΑΙΟ ΜΕΡΙΔΙΟ ΑΠΟ ΤΟ ΕΜΒΟΛΙΟ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΦΡΙΚΗ
- 53 Η ΑΛΛΗ ΜΟΛΥΣΜΑΤΙΚΗ ΑΠΕΙΛΗ: ΕΝΑ ΕΜΒΟΛΙΟ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΦΥΜΑΤΙΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΜΕΝΟ ΚΟΣΜΟ
- 55 ΤΥΡΙ ΑΠΟ ΤΗ ΓΕΩΡΓΙΑ ΜΕ ΓΕΥΣΗ ΕΛΒΕΤΙΑΣ: ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΕ ΓΙΑ ΜΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΓΕΙΤΟΝΙΚΗ ΧΩΡΑ
- 56 ΨΗΦΙΑΚΑ ΠΑΙΔΙΑ: Η ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΝΕΙ ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΤΗΣ ΣΕΡΒΙΑΣ
- 58 ΚΥΡΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΔΑΝΕΙΟΛΗΠΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ**
- 60 ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ**
- 62 ΤΑ ΕΠΟΜΕΝΑ ΒΗΜΑΤΑ ΤΙ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΑΝΑΜΕΝΟΥΝ ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΕΛΕΧΗ ΤΗΣ ΕΤΕΠ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥΣ Ή ΣΤΙΣ ΑΓΟΡΕΣ ΤΟ 2021**

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

ΑΠΟΔΕΙΞΗ ΟΤΙ Η ΕΥΡΩΠΗ ΠΑΡΑΓΕΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων αντέδρασε στην άμεση πρόκληση της πανδημίας του κορωνοϊού (COVID-19) ενεργώντας αποφασιστικά για να προστατεύσει τις θέσεις απασχόλησης, να στηρίξει τους κλάδους της οικονομίας που επλήγησαν από την κρίση και να βοηθήσει στην αντιμετώπιση του ισχυρότατου κλονισμού που υπέστη η οικονομία. Παράλληλα, διατηρήσαμε αμείωτη τη δέσμευσή μας στον μακροχρόνιο αγώνα κατά της κλιματικής αλλαγής. Αξιοποιώντας την εμπειρία μας και την τεχνογνωσία μας, ενσωματώσαμε τους κλιματικούς στόχους μας στο δίχτυ ασφαλείας που δημιουργήσαμε κατά της πανδημίας. Το να ανοικοδομήσουμε απλώς, δεν είναι προς το συμφέρον κανενός. Η ΕΤΕπ μπορεί να βοηθήσει την Ευρώπη και τον κόσμο να ξανακτιστούν καλύτερα.

Το 2020 δώσαμε μάχη κατά της νόσου COVID-19 χρηματοδοτώντας επιχειρήσεις που εργάζονται για την ανάπτυξη διαγνωστικών τεστ, θεραπειών και εμβολίων. Μία εξ αυτών ήταν η γερμανική εταιρεία BioNTech, η οποία παρασκεύασε το πρώτο εμβόλιο που έλαβε έγκριση. Με τις χρηματοδοτήσεις μας στηρίξαμε τα συστήματα υγείας χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συμβάλουμε στην ανάπτυξη σημαντικών τεχνολογιών που θα μειώσουν τη διάρκεια της πανδημίας. Για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της νόσου στην οικονομία λάβαμε μια σειρά άμεσων μέτρων με σκοπό τη διοχέτευση ρευστότητας στην οικονομία, ιδίως για τις μικρές επιχειρήσεις, προετοιμάζοντας παράλληλα ένα ευρύτερο μέσο στήριξης, το Πανευρωπαϊκό Ταμείο Εγγυήσεων.

Σε αντίθεση με προηγούμενους κλυδωνισμούς, αυτή η κρίση ξεκίνησε από την πραγματική οικονομία και όχι από τον χρηματοπιστωτικό ή τον δημόσιο τομέα. Εκατομμύρια καθ' όλα υγιείς επιχειρήσεις αντιμετώπισαν ξαφνικά προβλήματα ρευστότητας λόγω των περιοριστικών μέτρων που επιβλήθηκαν. Στηρίζοντας τις επενδύσεις στην πραγματική οικονομία, το Πανευρωπαϊκό Ταμείο Εγγυήσεων βοηθά να διαφυλαχθούν οι υγιείς επιχειρήσεις (και οι θέσεις απασχόλησης που αντιπροσωπεύουν) – και τα προβλήματά τους να μη μεταφερθούν στον τραπεζικό τομέα και, από αυτόν, στα δημόσια οικονομικά.

Ως ο πολυμερής οργανισμός με τη μεγαλύτερη δραστηριότητα λήψης και χορήγησης μακροπρόθεσμων δανείων στον κόσμο, αναπτύξαμε τη δράση μας δίνοντας παράλληλα ιδιαίτερη προσοχή στις συνέπειες των επενδύσεών μας για τις προκλήσεις που θα συνεχίσουν να υπάρχουν και μετά την πανδημία COVID-19. Και ενεργήσαμε με μια παγκόσμια προοπτική. Χρηματοδοτούμε επενδύσεις που είναι βιώσιμες και πράσινες, καταπολεμώντας την πανδημία και παράλληλα θέτοντας τις βάσεις για μια κρίσιμη δεκαετία αγώνα κατά της κλιματικής αλλαγής. Συνεργαστήκαμε με άλλους πολυμερείς οργανισμούς και με επενδυτές για να διασφαλίσουμε ότι από τη λύση για την πανδημία COVID-19 θα επωφεληθούν και οι αναπτυσσόμενες χώρες. Προς τον σκοπό αυτόν εγκρίναμε μια χρηματοδότηση ύψους 400 εκατ. ευρώ προς τον COVAX, μια παγκόσμια πρωτοβουλία που προωθεί την ισότιμη πρόσβαση των αναπτυσσόμενων χωρών σε εμβόλιο. Αυτό αποτελούσε ηθική μας υποχρέωση, αλλά είναι ταυτόχρονα και μια σημαντική συμβολή στην επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών.

Στην αναπτυξιακή μας δράση, επίσης, πρέπει να συνδυάσουμε με ισορροπημένο τρόπο την επιθυμία δημιουργίας θέσεων απασχόλησης και προώθησης της ανάπτυξης με μια σοβαρή προσέγγιση όσον αφορά τις επενδύσεις για το κλίμα. Αλλιώς, η δράση μας για το κλίμα στην ΕΕ δεν θα σταματήσει από μόνη της την αύξηση της θερμοκρασίας του πλανήτη, καθόσον το 90% των εκπομπών παράγεται εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εάν η αυξανόμενη ζήτηση ενέργειας στην Αφρική, παραδείγματος χάριν, καλυφθεί μέσω σταθμών ηλεκτροπαραγωγής που λειτουργούν με άνθρακα και φυσικό αέριο, οι φιλοδοξίες μας για το κλίμα θα γίνουν, κυριολεκτικά, καπνός.

Η δίκαιη κατανομή των επενδύσεων δεν είναι απλώς ζήτημα παγκόσμιου Βορρά και Νότου. Εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης η περιφερειακή σύγκλιση έχει επιβραδυνθεί τα τελευταία χρόνια, ιδίως μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών. Πρέπει να διασφαλίσουμε ότι η πανδημία COVID-19 δεν θα διευρύνει αυτό το χάσμα. Όπως και με τον κορωνοϊό και την κλιματική αλλαγή, οι επενδύσεις μας για τη συνοχή στοχεύουν σε άμεσα οφέλη για την οικονομία και σε μακροχρόνια βιωσιμότητα. Η «δίκαιη μετάβαση», η οποία στηρίζει τις περιοχές που καταργούν σταδιακά τις ρυπογόνες οικονομικές δραστηριότητες, συνάδει απόλυτα με τη λογική της αγοράς. Αυτό αποδεικνύουν τα

“ Η ΕΤΕπ είναι σήμερα η πρώτη πολυμερής αναπτυξιακή τράπεζα που δεν θα παρέχει πλέον κεφάλαια – καμία χρηματοδοτική στήριξη – σε οτιδήποτε έχει αρνητικό αντίκτυπο στο κλίμα. ”



αποτελέσματα του Ευρωπαϊκού Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΤΣΕ), του χρηματοδοτικού πυλώνα του Επενδυτικού Σχεδίου για την Ευρώπη, το οποίο το 2020 ολοκλήρωσε με επιτυχία την πενταετή αποστολή του στηρίζοντας επενδύσεις συνολικού ύψους άνω των 500 δισ. ευρώ. Το ΕΤΣΕ βασίζεται πλήρως στην αγορά, αλλά ωστόσο οι πέντε χώρες που έλαβαν τη μεγαλύτερη, αναλογικά προς το ΑΕΠ τους, χρηματοδοτική στήριξη από την ΕΤΕπ με την εγγύηση του ΕΤΣΕ ήταν η Εσθονία, η Ελλάδα, η Βουλγαρία, η Πορτογαλία και η Λεττονία. Οι τέσσερις στις δέκα χρηματοδοτήσεις που χορήγησε η ΕΤΕπ στο πλαίσιο του ΕΤΣΕ αφορούσαν περιφέρειες της Συνοχής. Όποτε η υποστήριξή μας τους πρόσφερε την ευκαιρία, οι περιφέρειες της Συνοχής ανταποκρίθηκαν με έργα κατάλληλα προς χρηματοδότηση. Το ΕΤΣΕ κινητοποίησε επενδύσεις σε όλη την Ευρώπη οι οποίες χωρίς τη στήριξή του θα ήταν υπερβολικά ριψοκίνδυνες. Το έργο του δείχνει πώς μπορούν να στηριχθούν επενδύσεις του ιδιωτικού τομέα με σχετικά μικρή δημόσια δαπάνη. Αυτό είναι σημαντικό για τη δίκαιη μετάβαση και αποτελεί πολύτιμη εμπειρία που μπορεί να αξιοποιηθεί στον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, το πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ανάκαμψη της οικονομίας από την κρίση COVID-19.

Το 2020 διατηρήσαμε αμείωτη την προσοχή μας στην κρίσιμη κλιματική δεκαετία που έχουμε μπροστά μας. Ο Χάρτης Πορείας της Κλιματικής Τράπεζας, ο οποίος εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο τον Νοέμβριο, περιγράφει όλο το σύνθετο πλέγμα των παραμέτρων της δραστηριότητάς μας για το κλίμα κατά την περίοδο 2021-2025. Αυτό το ρηξικέλευθο κείμενο υπογραμμίζει τη δέσμευσή μας να ευθυγραμμίσουμε όλες τις δραστηριότητές μας με τη Συμφωνία των Παρισίων. Η ΕΤΕπ είναι σήμερα η πρώτη πολυμερής αναπτυξιακή τράπεζα που δεν θα παρέχει πλέον κεφάλαια – καμία χρηματοδοτική στήριξη – σε οτιδήποτε έχει αρνητικό αντίκτυπο στο κλίμα. Η ΕΤΕπ είναι η κλιματική τράπεζα της ΕΕ και το μεγαλύτερο μέρος της παρούσας έκθεσης δραστηριοτήτων περιγράφει τη συμβολή μας στον αγώνα κατά της υπερθέρμανσης του πλανήτη.

Η καινοτομία είναι καίριας σημασίας για τους στόχους της κλιματικής δράσης μας. Δεν μπορούμε να βασιζόμαστε στα σημερινά επιχειρηματικά μοντέλα για να πετύχουμε τη μεγάλη μείωση των εκπομπών που απαιτούν οι στόχοι της Συμφωνίας των Παρισίων. Είναι απαραίτητο να αυξηθεί πολύ σημαντικά η χρήση των υφιστάμενων τεχνολογιών ανανεώσιμης ενέργειας και ενεργειακής απόδοσης, αλλά και να αναπτυχθούν νέες τεχνολογίες για το κλίμα. Ωστόσο, κάθε οικονομική ύφεση πλήττει τις επενδύσεις σε νέες τεχνολογίες, διότι θεωρούνται υψηλού κινδύνου και όχι πρώτης ανάγκης. Δεν θα μπορούσε να υπάρξει χειρότερη στιγμή για μια πτώση της δραστηριότητας στον τομέα της καινοτομίας. Η Ευρώπη και ο κόσμος χρειάζονται περισσότερο από ποτέ αυτό που προσφέρει η τεχνολογία: έξοδο από την πεπατημένη και ταχύτερους, εκθετικούς ρυθμούς οικονομικής μεγέθυνσης.

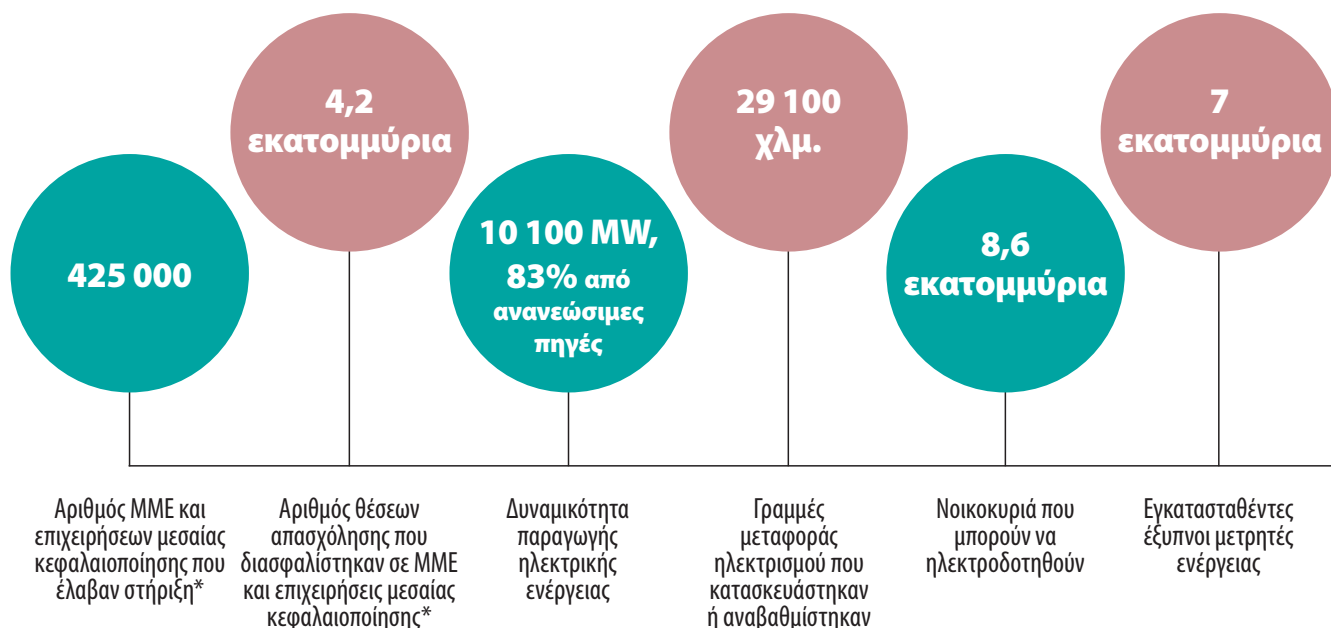
Στην ΕΤΕπ καταβάλλουμε κάθε δυνατή προσπάθεια για τη διατήρηση της επενδυτικής δραστηριότητας στον τομέα της καινοτομίας. Παρέχοντας μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση και μειώνοντας τον επενδυτικό κίνδυνο, προωθούμε ένα περιβάλλον στην αγορά που είναι πιο προβλέψιμο για τις νέες, βιώσιμες τεχνολογίες. Δεν μετράμε την επιτυχία μας με βάση την ποσότητα των κεφαλαίων που δανείζουμε. Αυτό που επιδιώκουμε είναι οι δραστηριότητές μας να έχουν αντίκτυπο, να συμβάλλουν στις αναγκαίες διαρθρωτικές αλλαγές στην ευρωπαϊκή οικονομία και να προάγουν την ευημερία και την ασφάλεια των απλών ανθρώπων σε όλο τον κόσμο. Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων είναι η απόδειξη ότι η Ευρώπη παράγει αποτελέσματα.

Werner Hoyer

ΚΥΡΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟ 2020

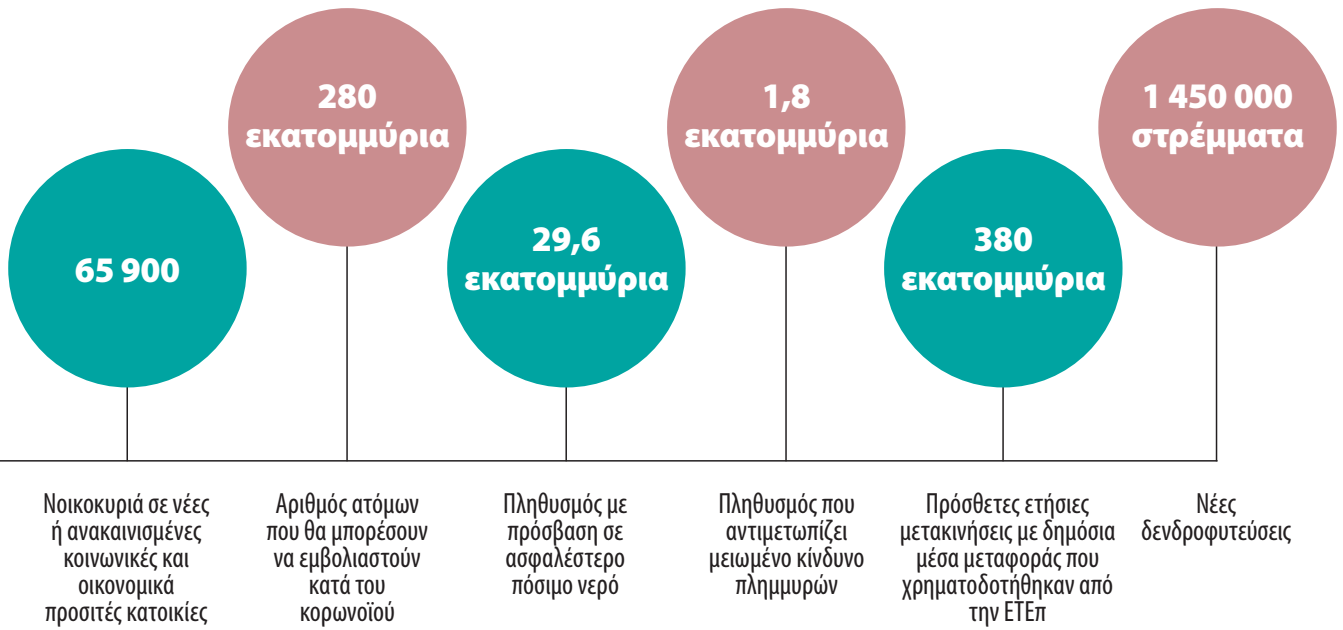


Αντίκτυπος της δραστηριότητας της ΕΤΕπ



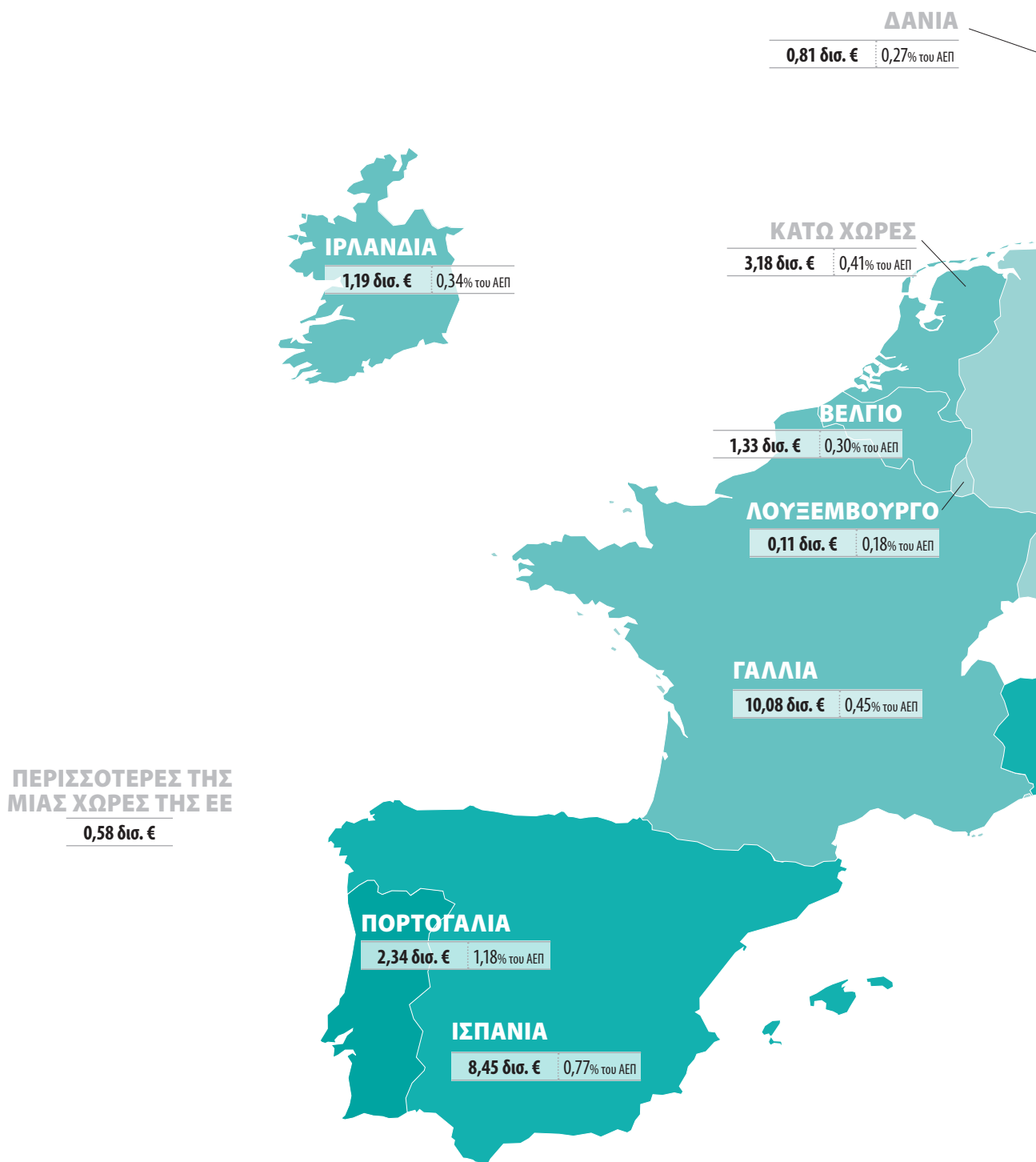
*Ο αριθμός των θέσεων απασχόλησης που διασφαλίστηκαν σε ΜΜΕ αντιπροσωπεύει τον αριθμό των εργαζομένων σε ΜΜΕ και επιχειρήσεις μεσαίας κεφαλαιοποίησης οι οποίες έλαβαν χρηματοδότηση από την ΕΤΕπ το 2020 και τον αριθμό των εργαζομένων σε ΜΜΕ που έλαβαν χρηματοδότηση από το ΕΤαΕ από τον Οκτώβριο 2019 έως τον Σεπτέμβριο 2020.

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤαΕ), το οποίο είναι μέλος του Ομίλου της ΕΤΕπ, ειδικεύεται στην παροχή χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου για τη στήριξη πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων και ενισχύει την οικονομική ανάπτυξη και την καινοτομία σε όλη την Ευρώπη. Προσφέρει χρηματοδότηση και τεχνογνωσία για τη στήριξη υγιών και βιώσιμων επενδύσεων και παρέχει εγγυήσεις. Οι μέτοχοι του ΕΤαΕ είναι η ΕΤΕπ, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, δημόσιες και ιδιωτικές τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

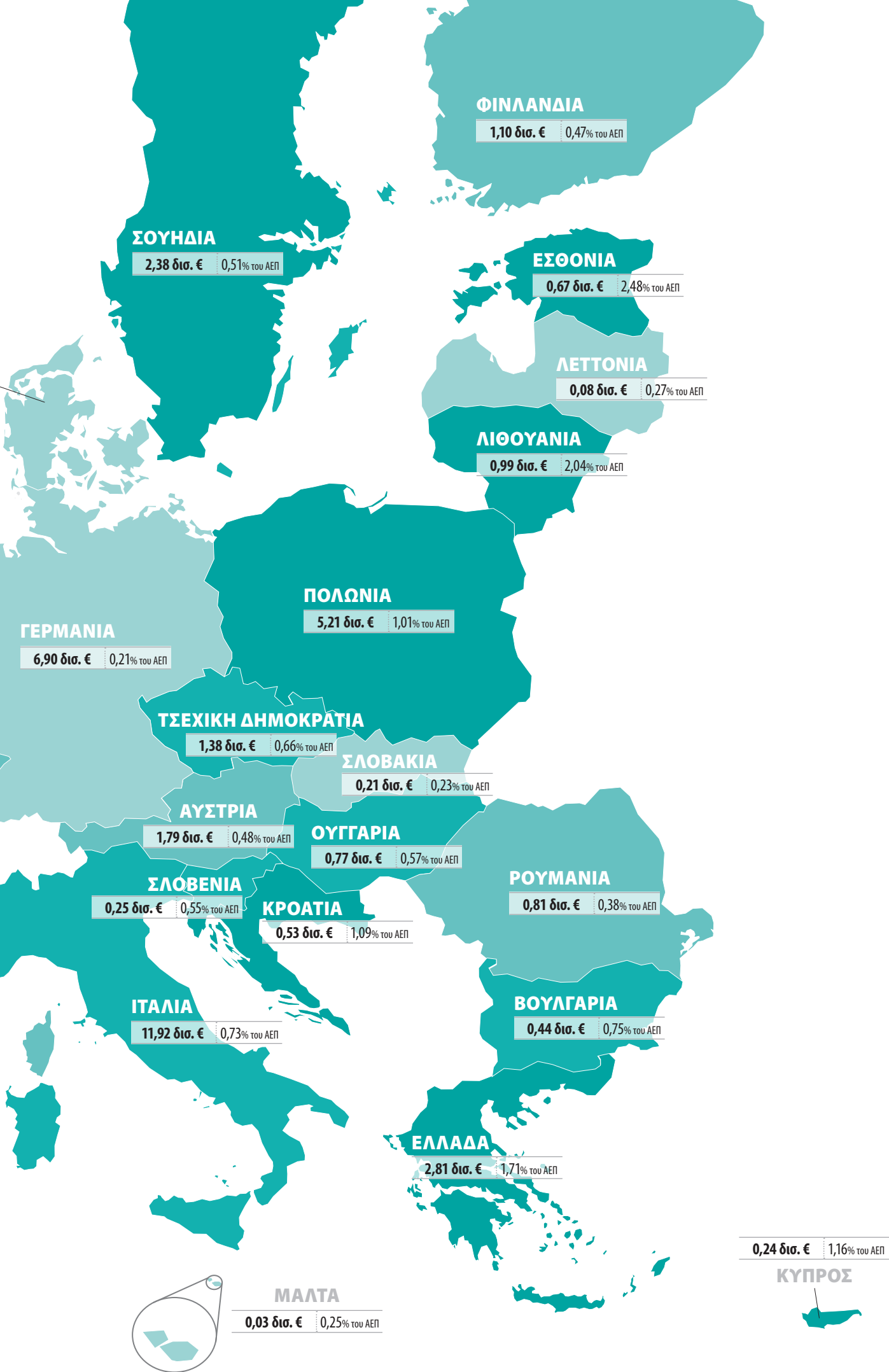


Τα αριθμητικά στοιχεία αντιπροσωπεύουν τα αποτελέσματα που αναμένονται από τις νέες χρηματοδοτικές πράξεις που υπογράφηκαν για πρώτη φορά το 2020, με βάση τα διαθέσιμα επί του παρόντος στοιχεία. Όλα τα αριθμητικά στοιχεία είναι μη ελεγμένα και προσωρινά.

Ο ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΕπ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΣΑΣ

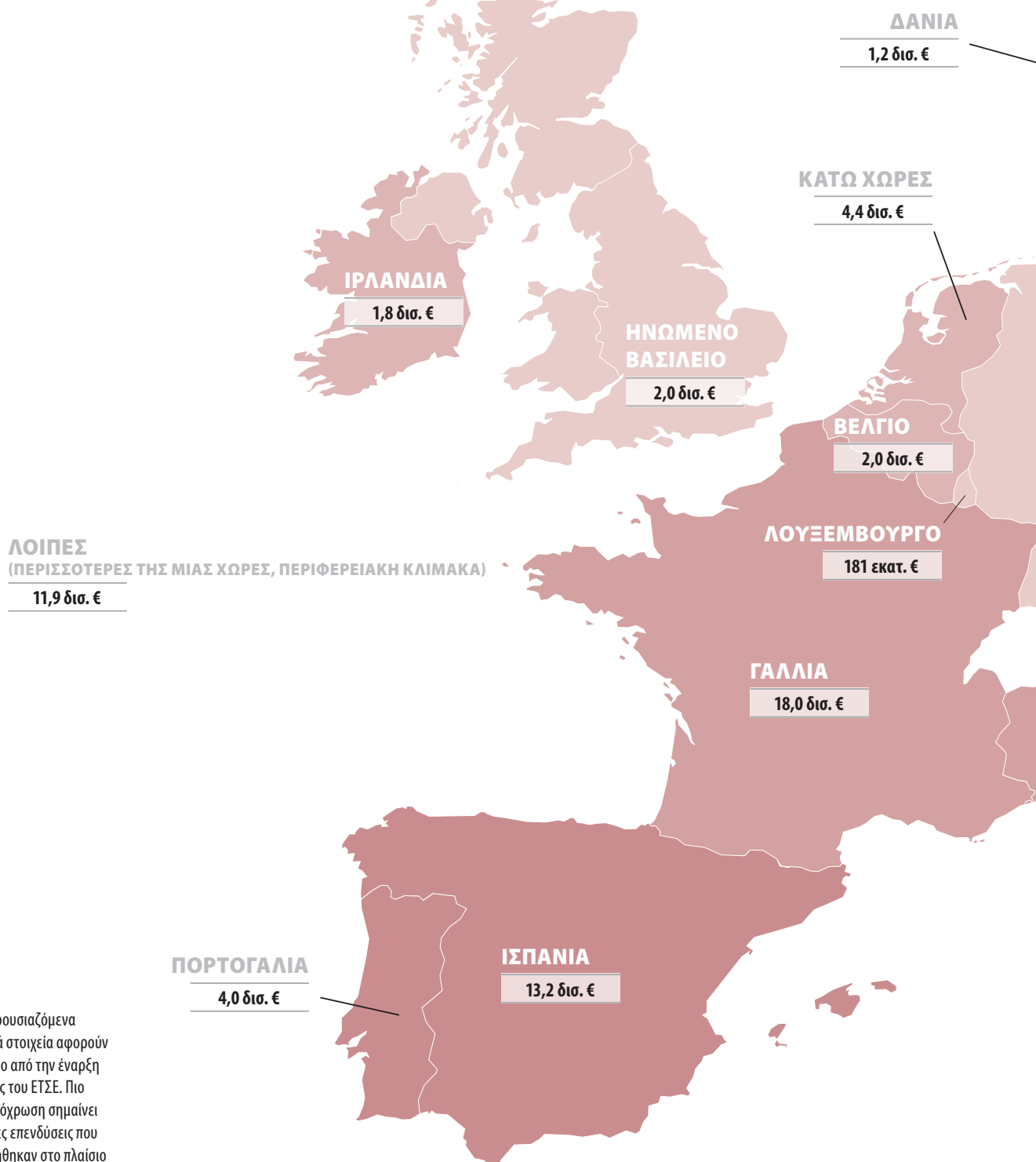


Πιο σκούρα απόχρωση σημαίνει υψηλότερες επενδύσεις ως ποσοστό του ΑΕΠ

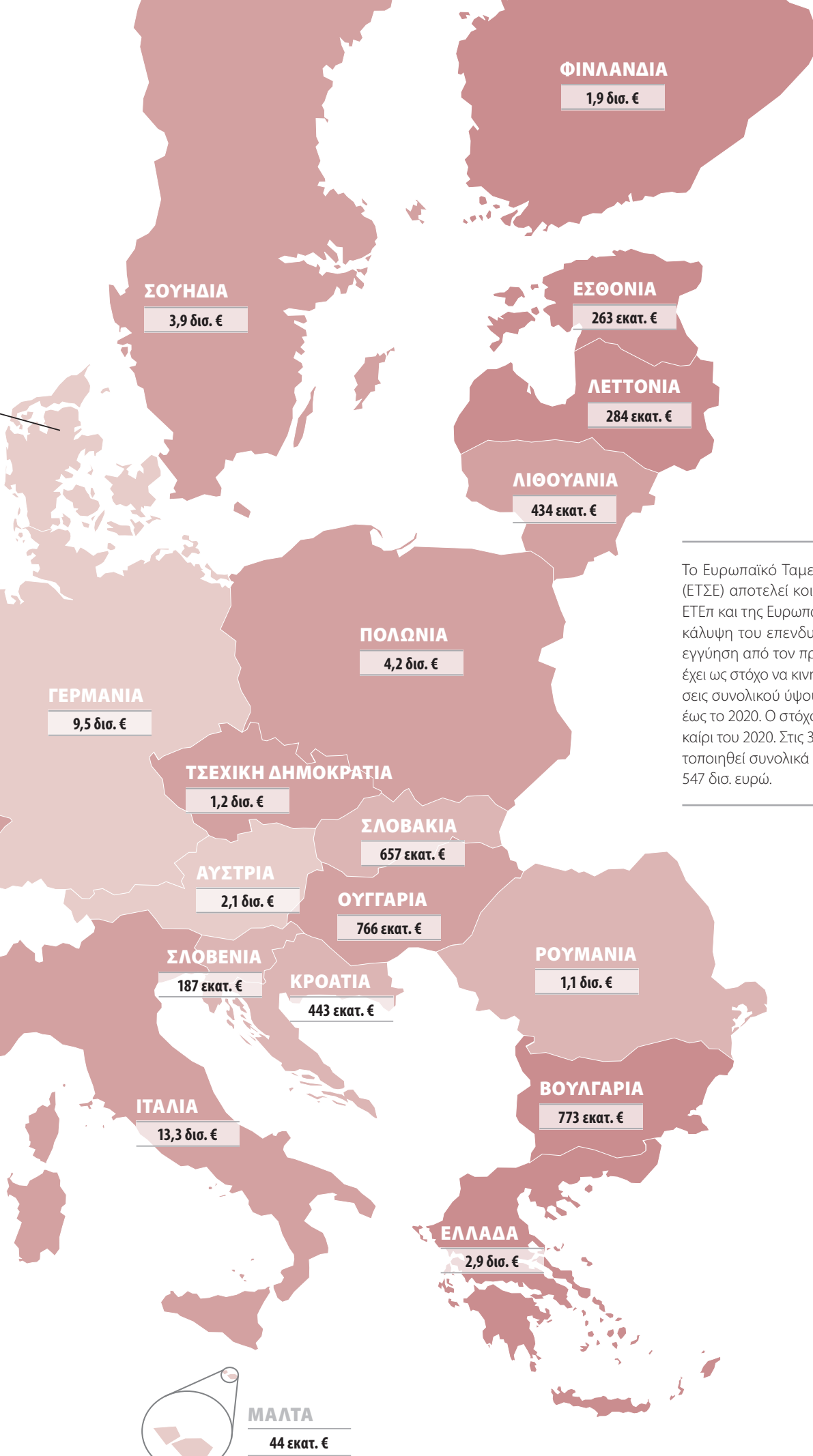


ΤΟ ΕΤΣΕ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΣΑΣ

ΕΩΣ ΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2020



Όλα τα παρουσιαζόμενα αριθμητικά στοιχεία αφορούν την περίοδο από την έναρξη λειτουργίας του ΕΤΣΕ. Πιο σκούρα απόχρωση σημαίνει υψηλότερες επενδύσεις που κινητοποιήθηκαν στο πλαίσιο του ΕΤΣΕ, σε σχέση με το ΑΕΠ (με βάση τις εγκρίσεις).



Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΤΣΕ) αποτελεί κοινή πρωτοβουλία του Ομίλου ΕΤΕπ και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με σκοπό την κάλυψη του επενδυτικού κενού στην ΕΕ. Με μια εγγύηση από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, το ΕΤΣΕ έχει ως στόχο να κινητοποιήσει πρόσθετες επενδύσεις συνολικού ύψους τουλάχιστον 500 δισ. ευρώ έως το 2020. Ο στόχος αυτός επιτεύχθηκε το καλοκαίρι του 2020. Στις 31 Δεκεμβρίου 2020 είχαν κινητοποιηθεί συνολικά πρόσθετες επενδύσεις ύψους 547 δισ. ευρώ.

Η ΕΤΕΠ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

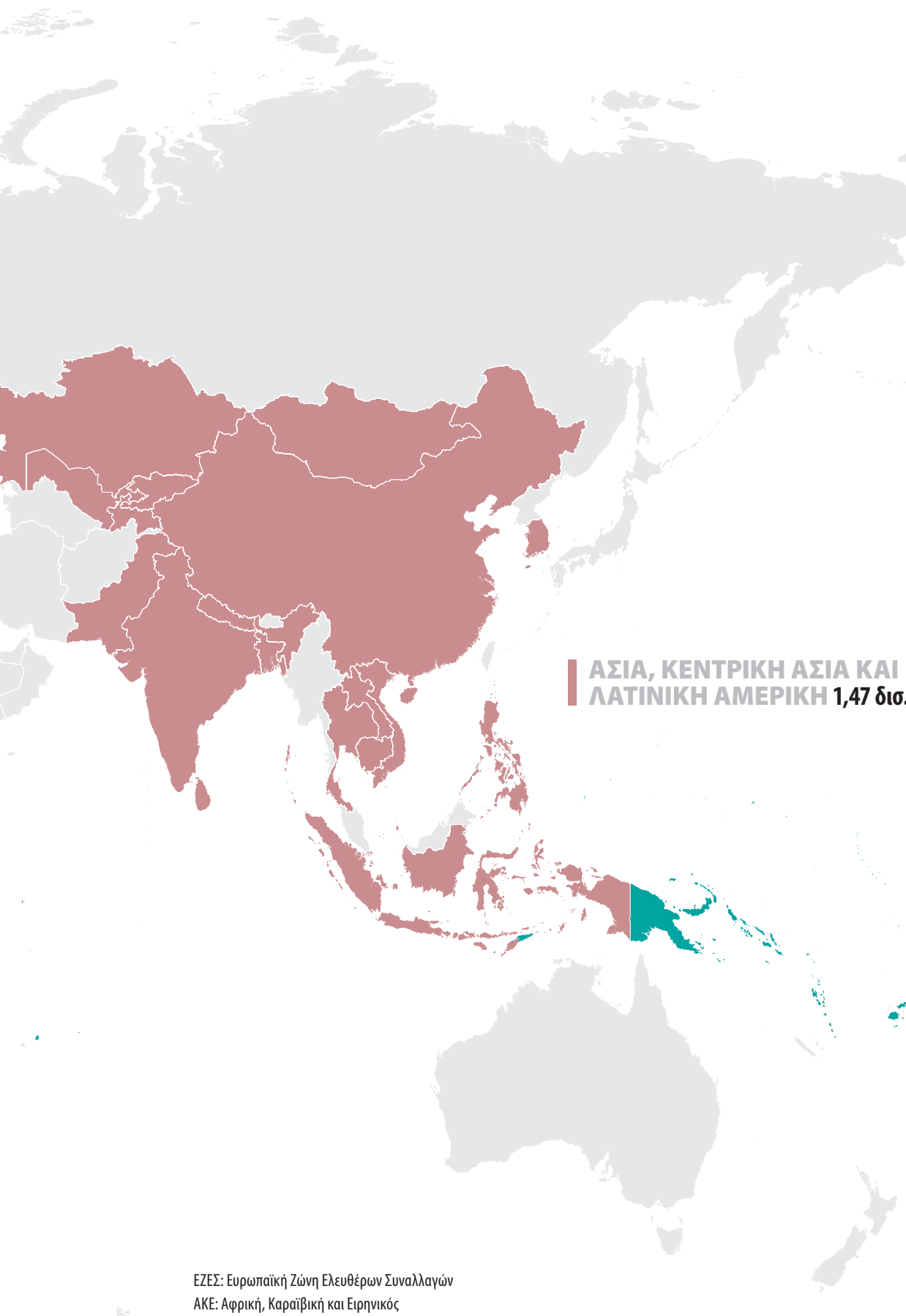
ΧΩΡΕΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΡΥΝΣΗΣ ΚΑΙ ΧΩΡΕΣ ΤΗΣ ΕΖΕΣ
1,26 δισ. €

ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ 387 εκατ. €

ΝΟΤΙΕΣ ΓΕΙΤΟΝΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ
3,51 δισ. €

ΑΝΑΤΟΛΙΚΕΣ ΓΕΙΤΟΝΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ 1,34 δισ. €

ΑΚΕ, ΥΧΕ ΚΑΙ ΝΟΤΙΑ ΑΦΡΙΚΗ 2,26 δισ. €



**ΑΣΙΑ, ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΑΣΙΑ ΚΑΙ
ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΑΜΕΡΙΚΗ 1,47 δισ. €**

ΕΖΕΣ: Ευρωπαϊκή Ζώνη Ελευθέρων Συναλλαγών
ΑΚΕ: Αφρική, Καραϊβική και Ειρηνικός
ΥΧΕ: Υπερπόντιες Χώρες και Εδάφη

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων δεν επικυρώνει, αποδέχεται ή κρίνει το νομικό καθεστώς οποιοδήποτε από τα εδάφη, σύνορα, χρώματα, ονόματα και πληροφορίες που περιλαμβάνονται σε αυτόν τον χάρτη.

Κατόπιν των κυρώσεων που επέβαλε η ΕΕ κατά της Συρίας τον Νοέμβριο 2011, η ΕΤΕπ ανέστειλε όλες τις δανειοδοτικές και συμβουλευτικές δραστηριότητές της στη χώρα. Ωστόσο, η ΕΤΕπ συμμετέχει στην ομάδα των βασικών δωρητών για τη Συρία η οποία παρακολουθεί την κατάσταση υπό την κοινή ηγεσία της ΕΕ και του ΟΗΕ.

Η ΕΤΕΠ ΣΤΗ ΜΑΧΗ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ

Αυτή η πανδημία χρειάζεται να προσεγγιστεί από όλες τις διαφορετικές γωνίες. Είναι ζωτική ανάγκη να προσφέρουμε στις χώρες τα μέσα και τον εξοπλισμό που απαιτούνται για τη θεραπεία των ασθενών, αλλά και για τον ακριβή και ταχύ εντοπισμό των ατόμων που έχουν προσβληθεί από τον ιό. Το εμβόλιο προσφέρει την καλύτερη μακροχρόνια προστασία, αλλά εξακολουθεί να υπάρχει μεγάλη ανάγκη για θεραπευτικές αγωγές και για βελτίωση των συνθηκών στα νοσοκομεία των χωρών που έχουν πληγεί περισσότερο.

Felicitas Riedl, Προϊσταμένη του Τμήματος Βιοεπιστημών, Διεύθυνση Επενδυτικών Σχεδίων

Με χαρτοφυλάκιο άμεσων επενδύσεων μετοχικού τύπου ύψους 1,5 δισ. ευρώ στον τομέα των βιοεπιστημών, οι οποίες στηρίζουν πάνω από 60 πολύ καινοτόμες ευρωπαϊκές επιχειρήσεις στους κλάδους της βιοτεχνολογίας και της ιατρικής τεχνολογίας, η ΕΤΕΠ είναι ο κυριότερος χρηματοδότης αυτού του τομέα στην Ευρώπη. Όταν η πανδημία έπληξε την Ευρώπη και άρχισε η επιβολή περιοριστικών μέτρων, πραγματοποιήσαμε γρήγορα επαφές εντός του υφιστάμενου δικτύου μας, από όπου αναδύθηκαν πολλά επενδυτικά σχέδια σχετικά με τον κορωνοϊό, με κορυφαίους οργανισμούς, όπως ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας, το Ίδρυμα Gates, το Wellcome Trust, καθώς και νέες πρωτοβουλίες για εμβόλια, θεραπευτικές αγωγές ή διαγνωστικά εργαλεία. Μπορούμε να είμαστε υπερήφανοι διότι στηρίξαμε σχέδια όπως αυτό της BioNTech, εταιρείας που ήταν πρωτοπόρος παγκοσμίως στην ανάπτυξη εμβολίου κατά του κορωνοϊού, και της CureVac, επίσης πολλά υποσχόμενης εταιρείας ανάπτυξης εμβολίων, καθώς και σχέδια άλλων επιχειρήσεων που εργάζονται για την καταπολέμηση της πανδημίας στη Γαλλία, τη Γερμανία και την Πολωνία.

Yu Zhang, Επικεφαλής της Μονάδας Βιοεπιστημών και Βιοτεχνολογίας, Διεύθυνση Χρηματοδοτήσεων

Ο κορωνοϊός θέτει σε δοκιμασία τις αντοχές χωρών, περιφερειών, πόλεων και κοινωνιών. Πρέπει να εξακολουθήσουμε να δίνουμε προσοχή στη συνοχή και να αποτρέπουμε κάθε τυχόν επιδείνωση των ανισοτήτων. Καταρτίσαμε γρήγορα ένα πρόγραμμα στήριξης για να βοηθήσουμε να καλυφθούν οι πιο επείγουσες χρηματοδοτικές ανάγκες περιφερειών και δήμων. Αναγνωρίζοντας τον καίριο ρόλο των πόλεων και των περιφερειών στον μετριασμό των επιπτώσεων της πανδημίας, λάβαμε έκτακτα μέτρα για να επιταχύνουμε την έγκριση και την εκταμίευση νέων δανείων και για να επιτρέψουμε μια πιο ευέλικτη χρήση τρεχόντων δανείων ή μια αύξηση του ποσού τους. Οι συμβουλευτικές υπηρεσίες μας κινητοποιήθηκαν για να βοηθήσουν χώρες και περιφέρειες να προγραμματίσουν και να βελτιστοποιήσουν τις σχετικές με την πανδημία δαπάνες τους.

Leonard Reinard, Προϊστάμενος του Τμήματος Περιφερειακής Ανάπτυξης, Διεύθυνση Επενδυτικών Σχεδίων

Η πανδημία COVID-19 υπέβαλε στην έσχατη δοκιμασία επιβίωσης πολλές από τις ταχέως αναπτυσσόμενες ευρωπαϊκές επιχειρήσεις που ήταν υποψήφιες για χρηματοδότηση από την ΕΤΕπ, είτε πλήττοντας άμεσα το επιχειρηματικό τους μοντέλο είτε επηρεάζοντας την πρόσβασή τους σε χρηματοδότηση από τρίτους. Χρειαζόταν να αντιδράσουμε ταχύτατα. Η στρατηγική μας ήταν απλή και αποτελεσματική: πρώτον, παροχή άμεσης και σημαντικής στήριξης στις επιχειρήσεις στους τομείς της βιοτεχνολογίας και των βιοεπιστημών οι οποίες δίνουν κατά μέτωπο μάχη με τον κορωνοϊό και, δεύτερον, στήριξη των καινοτομιών που ενισχύουν την ανθεκτικότητα των οικονομιών των κρατών μελών. Ήδη κατά το πρώτο εξάμηνο του έτους καταφέραμε να τριπλασιάσουμε τις απευθείας χρηματοδοτήσεις μας υπό μορφή επιχειρηματικών δανείων μειωμένης εξασφάλισης (venture debt) προς επιχειρήσεις στους τομείς της βιοτεχνολογίας και των βιοεπιστημών. Στηρίξαμε επιχειρήσεις που αναπτύσσουν καινοτόμες ψηφιακές τεχνολογίες για την ιχνηλάτηση επαφών, για πληρωμές μέσω κινητού τηλεφώνου και για τον ψηφιακό μετασχηματισμό των επιχειρηματικών τους μοντέλων. Είμαστε ευτυχείς που μπορέσαμε να εξασφαλίσουμε επαρκή υποστήριξη από τα κράτη μέλη, ώστε όχι μόνο να διατηρήσουμε αλλά και να αυξήσουμε τις επενδύσεις μας σε καινοτόμες επιχειρήσεις στους τομείς της τεχνητής νοημοσύνης, της Βιομηχανίας 4.0, της βιοτεχνολογίας, των βιοεπιστημών και της ενεργειακής απόδοσης.

Hristo Stoykov, Προϊστάμενος του Τμήματος Χρηματοδοτήσεων Ανάπτυξης και Venture Debt, Διεύθυνση Χρηματοδοτήσεων

Είμαστε περήφανοι που στηρίξαμε το εμβόλιο της BioNTech, το πρώτο εμβόλιο κατά του κορωνοϊού που διατέθηκε στην αγορά. Το οφείλουμε στην αφοσίωση των εμπειρογνομόνων μας στον τομέα της υγείας, οι οποίοι εργάστηκαν νυχθημερόν κατά τη διάρκεια αυτής της κρίσης για να εντοπίσουν τις καλύτερες δυνατές έρευνες για εμβόλιο μεταξύ πολλών υποψηφίων. Στηρίζουμε επίσης μια σειρά άλλων εμβολίων και θεραπειών με πολύ ενθαρρυντικά αποτελέσματα.

Christopher Hurst, Γενικός Διευθυντής, Διεύθυνση Επενδυτικών Σχεδίων

Η κρίση COVID-19 έχει σοβαρές επιπτώσεις στην οικονομία της ΕΕ αλλά και στις χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης στις οποίες δραστηριοποιείται η ΕΤΕπ. Η ΕΤΕπ αντέδρασε γρήγορα, καλύπτοντας τις ανάγκες ρευστότητας των αντισυμβαλλομένων της. Καθώς όμως η κρίση βρίσκεται σε εξέλιξη, η ρευστότητα δεν είναι το μόνο πρόβλημα που χρειάζεται να αντιμετωπίσουμε. Η κρίση επιφέρει μια διαρθρωτική αλλαγή και θα χρειαστεί μια σε βάθος επανεξέταση, στην οποία οι λέξεις «έξυπνος», «πράσινος» και «βιώσιμος» θα έχουν κομβική σημασία. Για να προσαρμοστούμε στη νέα κανονικότητα απαιτούνται επενδύσεις και γι' αυτό η παροχή στήριξης για τη χρηματοδότηση επενδύσεων, για αναδιάρθρωση και για μετασχηματισμό θα αποκτήσει ακόμη μεγαλύτερη σημασία από την αντιμετώπιση του προβλήματος της ρευστότητας.

Debora Revoltella, Διευθύντρια της Υπηρεσίας Οικονομικών Αναλύσεων και Μελετών, Γενική Γραμματεία

Οι εμπειρογνώμονες ακόμη προσπαθούν να αξιολογήσουν την έκταση των ζημιών που έχει προκαλέσει η πανδημία, αλλά ένα είναι βέβαιο: η ανάκαμψη θα είναι πράσινη. Όλες οι προσπάθειές μας για καθαρότερη ενέργεια και καθαρότερες μεταφορές, απανθρακοποίηση της βαριάς βιομηχανίας και αύξηση της ενεργειακής απόδοσης κατατείνουν σε αυτόν τον στόχο. Επιδιώκουμε να αναπτύξουμε χρηματοδοτικές λύσεις για την τόνωση των κλιματικών επενδύσεων και την άρση των κύριων εμποδίων που αντιμετωπίζουν. Χάρη στα χρηματοδοτικά προϊόντα μας που έχουν θεματικό αντίκτυπο, συμβάλλουμε καταλυτικά στον πράσινο μετασχηματισμό τον οποίο χρειάζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση, διότι τα καινοτόμα εμβληματικά έργα μπορούν να αναβαθμίσουν έναν ολόκληρο τομέα της οικονομίας.

Gilles Badot, Προϊστάμενος του Τμήματος Χρηματοδοτήσεων για Υποδομές και για το Κλίμα, Διεύθυνση Χρηματοδοτήσεων

ΤΑΧΕΙΑ ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ

Το Πανευρωπαϊκό Ταμείο Εγγυήσεων στηρίζει τις μικρές επιχειρήσεις που έχουν πληγεί από την κρίση COVID-19. Ταυτόχρονα, χάρη σε μια άλλη εγγύηση επιτεύχθηκε η κινητοποίηση επενδύσεων ύψους άνω των 500 δισ. ευρώ

Όταν η πανδημία COVID-19 θα έχει πλέον αντιμετωπιστεί, το σώμα μας θα φέρει ίχνη του ιού από τον οποίο επιβιώσαμε. Το ίδιο ισχύει και για την οικονομία μας. Και όπως όλοι ενεργούμε με αλληλεγγύη για να αλληλοπροστατευόμαστε μέσω της κοινωνικής αποστασιοποίησης, έτσι και μια μεγάλη, συντονισμένη εκστρατεία, με τη συμμετοχή πολλών κρατών μελών της ΕΕ είναι ο καλύτερος δρόμος για την επιστροφή μας στην ευημερία.

Το μεγαλύτερο μέτρο που έλαβε ο Όμιλος της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων στο πλαίσιο της απάντησής του στην πανδημία είναι το Πανευρωπαϊκό Ταμείο Εγγυήσεων (ΠΤΕ), του οποίου σκοπός είναι να χρησιμοποιήσει εγγυήσεις ύψους μέχρι 25 δισ. ευρώ, παρεχόμενες από τα συνεισφέροντα κράτη μέλη της ΕΕ, για να κινητοποιήσει χρηματοδοτήσεις στις συμμετέχουσες χώρες μέχρι το τέλος του 2021. Οι χρηματοδοτήσεις αυτές θα στηρίξουν κατά κύριο λόγο μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και εν μέρει λίγο μεγαλύτερες επιχειρήσεις και μονάδες υγειονομικής περίθαλψης, και θα έχουν τη μορφή δανείων καθώς και επιχειρηματικών κεφαλαίων ή κεφαλαίων ανάπτυξης.

Το Ταμείο Εγγυήσεων αποτελεί πολύ μεγάλο εγχείρημα. Αλλά ο Όμιλος της ΕΤΕπ είναι βέβαιος ότι θα μπορέσει να αντιμετωπίσει την πρόκληση. Μπορούμε να επισημάνουμε την επιτυχία που γνώρισε η προηγούμενη απάντησή μας σε μια κρίση: το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΤΣΕ), ένα πενταετές εγγυοδοτικό πρόγραμμα που λειτούργησε έως το τέλος του 2020 και ξεπέρασε κατά πολύ τον στόχο του για στήριξη επενδύσεων συνολικού ύψους 500 δισ. ευρώ. «Έχουμε σαφώς τη φιλοδοξία να ενισχύσουμε την ευρωπαϊκή οικονομία», λέει ο Wilhelm Molterer, Εκτελεστικός Διευθυντής του ΕΤΣΕ. «Εάν κάποιος θέλει να επιτύχει ισχυρό αντίκτυπο, πρέπει να δημιουργήσει ένα μεγάλο πρόγραμμα και να το υλοποιήσει».

Αυτό συνέβη σίγουρα με το Πανευρωπαϊκό Ταμείο Εγγυήσεων. Και μάλιστα, σε συντομότερο χρόνο. «Κανονικά, η προετοιμασία ενός προγράμματος αυτού του μεγέθους θα διαρκούσε τουλάχιστον δύο χρόνια, αλλά την ολοκληρώσαμε μέσα σε έξι μήνες», λέει η Ιωάννα-Βικτώρια Κυρίτση, επικεφαλής της μονάδας εφαρμογής του ΠΤΕ στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων. «Πρόκειται για ένα νέο και απίστευτα φιλόδοξο εγχείρημα για την Τράπεζα. Είναι ένα εργαλείο για την αντιμετώπιση μιας κρίσης. Προσπαθούμε πραγματικά να αλλάξουμε τα δεδομένα γ' αυτούς που έχουν πληγεί από την κρίση στα κράτη μέλη».

Πώς λειτουργεί το Πανευρωπαϊκό Ταμείο Εγγυήσεων; Μοιάζει λίγο με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων, το οποίο, με μια εγγύηση από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, έδωσε στην ΕΤΕπ τη δυνατότητα να επενδύσει σε επιχειρήσεις τις οποίες διαφορετικά θα ήταν παρακινδυνευμένο να χρηματοδοτήσει. Στην περίπτωση του Ταμείου Εγγυήσεων, η ΕΤΕπ αναλαμβάνει ακόμη υψηλότερο κίνδυνο. Με τα δάνεια στο πλαίσιο του ΕΤΣΕ, ο Όμιλος ΕΤΕπ πρόσφερε πρωτοφανή στήριξη σε μικρές επιχειρήσεις, αναλαμβάνοντας τον κίνδυνο των χορηγούμενων νέων χρηματοδοτήσεων από κοινού με τοπικούς εταίρους του ανά την Ευρώπη. Στην περίπτωση του ΠΤΕ, ο Όμιλος ΕΤΕπ συνεργάζεται και πάλι με τοπικούς εταίρους του για τη διοχέτευση της στήριξής του προς τους τελικούς δικαιούχους. Ο Όμιλος είναι σε θέση να αναλαμβάνει το μεγαλύτερο μέρος του κινδύνου των νέων χρηματοδοτήσεων που χορηγούνται στους στοχευόμενους δικαιούχους, χάρη στις εγγυήσεις που παρέχουν τα συμμετέχοντα κράτη μέλη. Το ΠΤΕ διασφαλίζει ισότιμους όρους μεταξύ των ευρωπαϊκών χωρών που είναι σε θέση να δημιουργήσουν ένα ισχυρό εθνικό δίκτυο ασφαλείας και των άλλων, των οποίων οι δυνατότητες είναι πιο περιορισμένες.

Το ΠΤΕ μοιάζει με το ΕΤΣΕ ως προς το ότι χρησιμοποιεί μια δημόσια εγγύηση για να κινητοποιήσει χρηματοδότηση πολύ μεγαλύτερου ύψους από ό,τι θα μπορούσε να επιτευχθεί μόνο με δημόσιες επιχορηγήσεις. Ταυτόχρονα όμως διαφέρει από το ΕΤΣΕ ως προς το ότι η ίδια βασική ιδέα έχει προσαρμοστεί στις ανάγκες της αντιμετώπισης μιας επείγουσας κρίσης. «Σκοπός του ΠΤΕ είναι η παροχή ρευστότητας σε μια περίοδο κρίσης», λέει ο Marcus Schluechter,

“ **Στόχος μας είναι να παράσχουμε ευρεία στήριξη προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις σε όλους τους τομείς.** ”

σύμβουλος του Εκτελεστικού Διευθυντή του ΕΤΣΕ. «Αυτό που επιδιώκεται είναι να δοθεί η δυνατότητα σε κάποιες κατά βάση βιώσιμες οικονομικές μονάδες που έχουν πληγεί από τις οικονομικές επιπτώσεις της υγειονομικής κρίσης να πληρώσουν τους λογαριασμούς τους και να επιβιώσουν σε αυτή την περίοδο αναταραχής, ώστε να μπορέσουν να ανακάμψουν όταν η κατάσταση σταθεροποιηθεί».

Άμεση βοήθεια

Καθώς η πανδημία εξαπλωνόταν την άνοιξη, οι μικρές επιχειρήσεις σε όλη την Ευρώπη αναγκάστηκαν να κλείσουν τις πόρτες τους, λόγω των περιοριστικών μέτρων που επιβάλλονταν. Σκοπός του Ταμείου Εγγυήσεων είναι να βοηθήσει κυρίως αυτές τις επιχειρήσεις. Το 65% τουλάχιστον των επενδύσεων του αφορά τη στήριξη μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ). Ο Όμιλος ΕΤΕπ έθεσε επίσης σε εφαρμογή μια σειρά προγραμμάτων επείγουσας βοήθειας:

- πρόσθετη χρηματοδότηση κεφαλαίων κίνησης ύψους 10 δισ. ευρώ μέσω της παροχής γραμμών ρευστότητας σε τράπεζες
- διοχέτευση δανείων ύψους 10 δισ. ευρώ προς ΜΜΕ μέσω προγραμμάτων αγοράς τίτλων προερχόμενων από τιτλοποίηση (ABS)
- παροχή χρηματοδότησης ύψους 8 δισ. ευρώ μέσω προγραμμάτων εγγυήσεων που μπορούσαν να εφαρμοστούν άμεσα
- χρηματοδότηση ύψους 6,7 δισ. ευρώ για επενδύσεις σχετικές με τον κορωνοϊό εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης
- χρηματοδότηση ύψους 6 δισ. ευρώ για επενδύσεις σε υποδομές στον τομέα της υγείας και την ανάπτυξη εμβολίων και φαρμάκων.

Όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ κλήθηκαν να συνεισφέρουν στο Ταμείο Εγγυήσεων με βάση το μερίδιο συμμετοχής τους στο κεφάλαιο της ΕΤΕπ. Η εγγύηση ανέρχεται σε σχεδόν 25 δισ. ευρώ. «Στόχος μας είναι να παράσχουμε ευρεία στήριξη προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις σε όλους τους τομείς», λέει ο Piotr Stolorski, υπεύθυνος για την εφαρμογή του ΠΤΕ στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤαΕ).

Η κληρονομιά του ΕΤΣΕ

Το ΠΤΕ είναι ένα από μια σειρά προγραμμάτων που θεσπίστηκαν ως απάντηση στην πανδημία COVID-19, όταν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ένωσε τις δυνάμεις της με τα κράτη μέλη της ΕΕ και τα άλλα ευρωπαϊκά όργανα με σκοπό την ταχεία λήψη μιας ευρείας δέσμης μέτρων για τη στήριξη των επιχειρήσεων που επλήγησαν από την πανδημία. Εν τω μεταξύ, το ΕΤΣΕ ήταν ήδη σε λειτουργία και εγγυήθηκε αμέσως χρηματοδοτήσεις ύψους εκατοντάδων εκατομμυρίων ευρώ για έργα που συνέβαλλαν στην αντιμετώπιση της πανδημίας, συμπεριλαμβανομένης χρηματοδότησης ύψους 100 εκατ. ευρώ προς τη γερμανική εταιρεία BioNTech για το πρόγραμμα της που αφορούσε την ανάπτυξη εμβολίου κατά του κορωνοϊού.

Το ΕΤΣΕ, του οποίου ο στόχος ήταν αρχικά η αντιμετώπιση του περιβάλλοντος χαμηλών επενδύσεων μετά την προ δεκαετίας χρηματοπιστωτική κρίση, εξελίχθηκε σε ευέλικτο εργαλείο για την αντιμετώπιση ενός ξαφνικού κλυδωνισμού, όπως η πανδημία COVID-19, ή μιας ευρύτερης κρίσης, όπως η κλιματική αλλαγή. Η επιτυχία του οφείλεται στην ιδέα ότι, αντί της χρήσης δημόσιων πόρων για επιχορηγήσεις, μια προσέγγιση βασισμένη στην αγορά μπορεί να προσελκύσει ιδιωτικές επενδύσεις σε ένα έργο, παράλληλα με τη συμμετοχή της ΕΤΕπ, και έτσι να πολλαπλασιάσει τον αντίκτυπο της αρχικής δημόσιας εγγύησης.

Το ΕΤΣΕ υπερέβη τον στόχο που του είχε τεθεί να στηρίξει επενδύσεις ύψους 500 δισ. ευρώ, και μάλιστα το πέτυχε έξι μήνες πριν από το χρονοδιάγραμμα, παρότι χρειάστηκε να προσαρμοστεί και στις επιπτώσεις του COVID-19 στην ευρωπαϊκή οικονομία. «Μπορέσαμε να παράσχουμε γρήγορα ρευστότητα που ήταν επείγοντως αναγκαία για να στηρίξουμε επιχειρήσεις που επλήγησαν από την πανδημία, καθώς και χρηματοδότηση προς επιχειρήσεις που εργάζονται για την ανάπτυξη θεραπειών και εμβολίων», λέει η Iliyana Tzanova, Αναπληρώτρια Εκτελεστική Διευθύντρια του ΕΤΣΕ. «Η ευελιξία είναι το κλειδί για την επιτυχία».

ΘΕΡΑΠΕΙΕΣ, ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΑ ΤΕΣΤ, ΕΜΒΟΛΙΑ

Σημαντικές επενδύσεις στους τομείς της βιοτεχνολογίας και της ιατρικής υποστηρίζουν ένα ευρύ φάσμα απαντήσεων στην πανδημία COVID-19, με εμβόλια, θεραπείες και διαγνωστικά μέσα

Η COVID-19 είναι ύπουλη ασθένεια. Κυκλοφορεί ανάμεσά μας και κρύβεται σε ανθρώπους που δεν έχουν συμπτώματα. Μεταμφιέζεται σε κοινό κρυολόγημα ή αλλεργία. Αν μπορέσουμε να την εντοπίζουμε με αξιόπιστα διαγνωστικά τεστ, να σταματήσουμε την εξάπλωσή της με νέα εμβόλια και να θεραπεύσουμε τους ασθενείς με καινοτόμες θεραπευτικές αγωγές, η πανδημία θα λήξει.

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων στηρίζει δεκάδες επιχειρήσεις που εργάζονται νυχθημερόν για να τερματίσουν την κρίση. Η BioNTech, με έδρα το Mainz της Γερμανίας, έχει περάσει μπροστά στον αγώνα δρόμου για την αντιμετώπιση μιας από τις μεγάλες προκλήσεις της ανθρωπότητας, σε συνεργασία με την αμερικανική φαρμακευτική εταιρεία Pfizer. Η τράπεζα της ΕΕ υπέγραψε σύμβαση ύψους 100 εκατ. ευρώ με την BioNTech τον Ιούνιο του 2020. Αυτή η επένδυση και άλλες που παρουσιάζονται σε αυτήν την έκθεση στηρίζονται από προγράμματα όπως το InnoFin και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων, τα οποία αφορούν καινοτόμες, υψηλότερου κινδύνου επενδύσεις.

«Ο καλύτερος τρόπος με τον οποίο μπορούμε να συμβάλουμε στην καταπολέμηση του κορωνοϊού είναι να βοηθήσουμε τις επιχειρήσεις που αναπτύσσουν νέα εμβόλια, θεραπείες ή διαγνωστικά μέσα», λέει ο Gergely Krajcsi, υπεύθυνος επενδύσεων στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, ο οποίος ασχολήθηκε με τη χρηματοδότηση της BioNTech και άλλες παρόμοιες συναλλαγές. «Κάναμε ό,τι μπορούσαμε για να στηρίξουμε τη BioNTech, διότι, ας είμαστε ρεαλιστές, ο κορωνοϊός δεν πρόκειται να εξαφανιστεί από μόνος του».

Ιχνηλάτηση, ανάσχεση, περίθαλψη

Κατά την έναρξη της κρίσης, οι υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων αποφάσισαν να ασχοληθούν με την υγειονομική κατάσταση έκτακτης ανάγκης και με την οικονομική ύφεση ταυτόχρονα. Η Τράπεζα διαμέρισε τη στήριξη της προς τις βιοτεχνολογικές και ιατρικές επιχειρήσεις σε τρεις κύριους τομείς: εμβόλια, θεραπείες και διαγνωστικά μέσα. Ο στόχος ήταν η ιχνηλάτηση των κρουσμάτων, η ανάσχεση της εξάπλωσης της νόσου και η περίθαλψη των ασθενών.

Τον Απρίλιο η Τράπεζα ενέκρινε νέα χρηματοδότηση ύψους 5 δισ. ευρώ για τη στήριξη επειγουσών δράσεων σε τομείς όπως η υγειονομική περίθαλψη και η ιατρική καινοτομία σε σχέση με τον κορωνοϊό. Έκτοτε, πάνω από 40 βιοτεχνολογικές ή ιατρικές επιχειρήσεις και επενδυτικά σχέδια έχουν εγκριθεί για χρηματοδότηση από την ΕΤΕπ με ποσό συνολικού ύψους περίπου 1,2 δισ. ευρώ. Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων στηρίζει επίσης παγκόσμια προγράμματα για τη διανομή εμβολίων κατά του κορωνοϊού, ιδίως στον αναπτυσσόμενο κόσμο. Η Τράπεζα ενέκρινε μία χρηματοδότηση ύψους 400 εκατ. ευρώ προς τον COVAX, μια παγκόσμια πρωτοβουλία για την πρόωξη της ισότιμης πρόσβασης σε εμβόλιο, που στηρίζεται από εκατοντάδες χώρες, τον ιδιωτικό τομέα και φιλανθρωπικές οργανώσεις.

Στήριξη επιχειρήσεων για την καταπολέμηση του κορωνοϊού

Κατά την έναρξη της κρίσης, η Τράπεζα επανεξέτασε το χαρτοφυλάκιο υφιστάμενων δανείων της και αναζήτησε επίσης νέες επιχειρήσεις που θα μπορούσαν να χρειάζονται πρόσθετη βοήθεια. Δύο επιχειρήσεις που εντοπίστηκαν ήταν η BioNTech και η CureVac. Η ΕΤΕπ ήταν το πρώτο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα που στήριξε την έρευνα της

“ **Στόχος της ΕΤΕπ είναι να βοηθήσει ώστε πολλά ελπιδοφόρα υποψήφια εμβόλια να περάσουν ταχύτερα στο στάδιο της παραγωγής μεγάλης κλίμακας και της διάθεσης στην παγκόσμια αγορά.** ”

BioNTech σχετικά με τον κορωνοϊό. Από την πλευρά της, η CureVac, η οποία ειδικεύεται στη θεραπεία σπάνιων ασθενειών, υπέγραψε δάνειο ύψους 75 εκατ. ευρώ με την Τράπεζα τον Ιούλιο για την επέκταση της παραγωγικής ικανότητας της μονάδας της στο Tübingen, στη νοτιοδυτική Γερμανία.

Τα εμβόλια της CureVac και της BioNTech βασίζονται σε τεχνολογία που δεν είχε χρησιμοποιηθεί ποτέ πριν σε εμβόλια του εμπορίου. Μπορεί να αποδειχθούν επαναστατική λύση για τα εμβόλια του μέλλοντος. Η τεχνική συνίσταται στη λήψη μη μολυσματικού γενετικού υλικού που ονομάζεται αγγελιοφόρος RNA και την έγχυσή του σε μυϊκά κύτταρα. Το εμβόλιο εισχωρεί σε αυτά τα κύτταρα και τους δίνει την εντολή να παραγάγουν μια πρωτεΐνη που μοιάζει με τις ακίδες του νέου κορωνοϊού. Αυτή η νέα πρωτεΐνη ωθεί το ανοσοποιητικό σύστημα να δημιουργήσει αντισώματα και να ενεργοποιήσει T-κύτταρα για την καταπολέμηση του ιού, αν το άτομο εκτεθεί σε αυτόν.

«Τα εμβόλια που βασίζονται στον αγγελιοφόρο RNA είναι ευέλικτα, διότι μπορούν να προσαρμοστούν γρήγορα στις μεταλλάξεις του ιού», λέει η Anna Lynch, ειδική στον τομέα των βιοεπισημών στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων. «Τα εμβόλια της CureVac και της BioNTech μπορούν να τροποποιηθούν μέσα σε λίγες εβδομάδες για να στοχεύσουν έναν μεταλλαγμένο ιό αν χρειαστεί».

Ο ζωτικός ρόλος των επιχειρηματικών δανείων μειωμένης εξασφάλισης (venture debt)

Οι ιδιώτες επενδυτές είναι συχνά επιφυλακτικοί όσον αφορά τα εμβόλια, διότι η επιτυχία τους είναι δύσκολο να προβλεφθεί. Η στήριξη της BioNTech και της CureVac από την Τράπεζα δείχνει πόσο σημαντική είναι η χρηματοδότηση με venture debt από μια δημόσια τράπεζα για να βοηθηθούν επιχειρήσεις να καινοτομήσουν στον τομέα των μεταδοτικών ασθενειών, λέει η Cristina Niculescu, επίσης ειδική στον τομέα των βιοεπισημών στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων. Ο Έμπολα, ο SARS και τώρα ο νέος κορωνοϊός ήταν ένα μήνυμα αφύπνισης ως προς την ανάγκη μεγαλύτερης ετοιμότητας και επενδύσεων για την αντιμετώπιση πανδημιών. **Καθώς ο ιδιωτικός και ο δημόσιος τομέας εντείνουν την υποστήριξή τους, περισσότερα από 200 υποψήφια εμβόλια έχουν εγκρίσει σε κάποιο στάδιο ανάπτυξης σε ολόκληρο τον κόσμο. Αρκετά από αυτά αναμένεται να εγκριθούν πριν από το τέλος του έτους.** «Στόχος της ΕΤΕπ στον τομέα αυτόν είναι να βοηθήσει ώστε πολλά ελπιδοφόρα υποψήφια εμβόλια να περάσουν ταχύτερα στο στάδιο της παραγωγής μεγάλης κλίμακας και της διάθεσης στην παγκόσμια αγορά», λέει η Cristina Niculescu. «Εν τω μεταξύ, ο αριθμός των ασθενών είναι υψηλός και γι' αυτό χρειαζόμαστε επίσης θεραπευτικές λύσεις, ειδικά για τους νοσηλευόμενους ασθενείς, ώστε να μην εξελίσσονται σε σοβαρά περιστατικά COVID-19».

Η Özlem Türeci, επικεφαλής ιατρός της BioNTech, λέει ότι η γρήγορη επιτυχία του εμβολίου της είναι πηγή ελπίδας. «Δεν νομίζω ότι μπορούμε να πούμε ότι η πανδημία τελείωσε», προσθέτει, «αλλά ίσως συμβάλαμε στο να σημάνει η αρχή του τέλους».

Πάντα θα χρειαζόμαστε θεραπείες

Η ΕΤΕπ στηρίζει με δανειά της σημαντικές εταιρείες που αναπτύσσουν θεραπείες, μεταξύ των οποίων τις Atriva, Immunix, AB Science και Pluristem. Τα προϊόντα αυτών των εταιρειών κατά της νόσου COVID-19 προορίζονται για τη θεραπεία ανθρώπων που έχουν προσβληθεί από τον ιό, και ιδίως ατόμων που νοσούν σε τέτοιο βαθμό ώστε να πρέπει να νοσηλευτούν.

Το κύριο υποψήφιο φάρμακο της Atriva, το ATR-002, αποσκοπεί στη μείωση του ιικού φορτίου των RNA, όπως ο κορωνοϊός και ο ιός της γρίπης, και στην παρεμπόδιση της εξάπλωσης σοβαρών αναπνευστικών λοιμώξεων. Το φάρμακο, το οποίο λαμβάνεται ως δισκίο, έχει δώσει ελπιδοφόρα αποτελέσματα σε προκλινικές δοκιμές. Μπορεί να αποτελέσει πολύτιμη βοήθεια για άτομα με συμπτώματα κορωνοϊού που χρειάζονται νοσηλεία. Το φάρμακο της

Atriva αντιμετωπίζει δύο πτυχές της νόσου του κορωνοϊού: αναστέλλει την αντιγραφή του ιού και αποτρέπει την υπερβολική αντίδραση του ανοσοποιητικού συστήματος του οργανισμού. «Πιστεύουμε ότι αυτή η διπλή προσέγγιση μπορεί να είναι εξαιρετικά αποτελεσματική», λέει ο Olaf Althaus, οικονομικός διευθυντής της εταιρείας, με την οποία η ΕΤΕπ υπέγραψε δάνειο ύψους 24 εκατομμυρίων ευρώ τον Οκτώβριο. «Είμαστε πολύ αισιόδοξοι όσον αφορά τις δυνατότητες που προσφέρει το ATR-002 για την αντιμετώπιση της πανδημίας». **Στόχος της Atriva είναι να αναπτύξει ένα αντιικό φάρμακο ευρέος φάσματος το οποίο θα αντιμετωπίζει επίσης αποτελεσματικά τις μεταλλάξεις του κορωνοϊού ή νέους ιούς RNA που θα μπορούσαν να προκαλέσουν επιδημίες στο μέλλον.**

Ένα ακόμη δάνειο χορηγήθηκε τον Οκτώβριο στην εταιρεία Immunic, η οποία χρησιμοποιεί το ποσό των 24,5 εκατ. ευρώ που έλαβε από την ΕΤΕπ για να αναπτύξει ένα παρόμοιο φάρμακο, το IMU-838. Το εν λόγω φάρμακο, το οποίο επίσης διατίθεται σε μορφή δισκίου, έχει ευρύ φάσμα αντιικών ιδιοτήτων. Το IMU-838 υποβάλλεται επί του παρόντος σε δοκιμή φάσης 2 σε ασθενείς με COVID-19 που νοσηλεύονται με μέτρια συμπτώματα. Το φάρμακο υποβάλλεται επίσης σε δοκιμές για χρόνια φλεγμονώδη και αυτοάνοσα νοσήματα, όπως η σκλήρυνση κατά πλάκας. «Τον Φεβρουάριο, όταν η πανδημία είχε εξαπλωθεί σε παγκόσμια κλίμακα, σκεφτήκαμε ότι το φάρμακό μας θα μπορούσε να είναι αποτελεσματικό κατά της νόσου COVID-19», λέει η Hella Kohlhof, κύρια επιστημονική υπεύθυνη της Immunic.

Το IMU-838 της Immunic στοχεύει στη μείωση της σοβαρότητας λοιμώξεων όπως η COVID-19, με διάφορους τρόπους. Αναστέλλει την αντιγραφή του ιού. Στη συνέχεια προκαλεί φυσική ανοσία και, τελικά, μπορεί να βοηθήσει το ανοσοποιητικό σύστημα του οργανισμού να αποφύγει την υπερβολική αντίδραση σε σοβαρές λοιμώξεις. Λειτουργεί ως δάσκαλος, εκπαιδεύοντας τα κύτταρα του σώματος. **«Όταν τα κύτταρα του οργανισμού μας προσβάλλονται από έναν ιό και ο ιός θέλει να αναπαραχθεί, έχουμε στο σώμα μας κάποια πολύ καλοπροαίρετα κύτταρα που λένε: "Κανένα πρόβλημα, θα ενεργοποιήσουμε έναν νέο μηχανισμό που θα ικανοποιήσει την ανάγκη του ιού"», λέει η Hella Kohlhof. «Ο ιός εκμεταλλεύεται την καλοσύνη των κυττάρων.** Το IMU-838 είναι ικανό να μπλοκάρει αυτόν τον μηχανισμό αναστέλλοντας τη δράση του ενζύμου που στηρίζει την παραγωγή των φιλικών προς τον ιό δομικών στοιχείων».

Η γαλλική εταιρεία AB Science υπέγραψε με την ΕΤΕπ ένα δάνειο ύψους 15 εκατ. ευρώ τον Νοέμβριο για την περαιτέρω κλινική ανάπτυξη του φαρμάκου της με την επωνυμία «masitinib». Το φάρμακο αυτό θα μπορούσε να βοηθήσει άτομα που πάσχουν από απειλητικές για τη ζωή παθολογικές καταστάσεις συνδεδεμένες με τον κορωνοϊό, όπως η λεγόμενη «καταιγίδα κυτταροκινών», η οποία συνιστά μια υπερβολική αντίδραση του ανοσοποιητικού συστήματος στη λοίμωξη. «Η έρευνα της AB Science μπορεί να αποφέρει οφέλη όσον αφορά τις φλεγμονώδεις νόσους, τις νευροεκφυλιστικές ασθένειες, τις μεταδοτικές νόσους και τους καρκίνους», λέει ο Yu Zhang, επικεφαλής της μονάδας βιοεπιστημών και βιοτεχνολογίας στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων. «Η στήριξη μας προς την εταιρεία μπορεί να συνεχιστεί στο μέλλον».

Οι εταιρείες που αναπτύσσουν θεραπείες ελπίζουν ότι η έρευνά τους θα συμβάλει στην αντιμετώπιση ενός μεγάλου φάσματος ασθενειών. Λένε ότι θα υπάρχει επί μακρόν ανάγκη για τις θεραπείες τους, ακόμη και αν τα εμβόλια γνωρίσουν επιτυχία. «Καταρχάς, δεν θα θέλουν όλοι να εμβολιαστούν», λέει ο Olaf Althaus από την Atriva. **«Δεύτερον, θα υπάρχουν πάντα περιπτώσεις στις οποίες τα εμβόλια δεν θα είναι αποτελεσματικά ή δεν θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν. Τα ασθενοφόρα δεν έπαψαν να είναι αναγκαία ακόμη και μετά την επινόηση του αερόσακου».**

“ Κάθε δευτερόλεπτο μετράει. Είναι σαν να βρισκόμαστε σε πόλεμο. ”

Θεραπευτικά κύτταρα πλακούντα

Η ισραηλινο-γερμανική επιχείρηση Pluristem, η οποία υπέγραψε σύμβαση χρηματοδότησης ύψους 50 εκατ. ευρώ με την ΕΤΕπ τον Απρίλιο, ακολουθεί διαφορετική θεραπευτική οδό. **Η εταιρεία χρησιμοποιεί κύτταρα πλακούντα, τα οποία είναι τα πιο ισχυρά κύτταρα του ανθρώπινου σώματος, για τη θεραπεία σοβαρών λοιμώξεων.** Η Pluristem καλλιεργεί κύτταρα από πλακούντες σε έναν 3D βιοαντιδραστήρα ο οποίος αναπαράγει τις συνθήκες του ανθρώπινου σώματος. Με την έγχυσή τους σε ασθενείς, τα νέα κύτταρα βοηθούν τον οργανισμό να αναζωογονηθεί. Η θεραπεία μπορεί να βοηθήσει ασθενείς που πάσχουν από επιπλοκές του κορωνοϊού – πνευμονική υπέρταση, πνευμονική ίνωση ή οξείες νεφρικές και γαστρεντερικές βλάβες.

Οι πλακούντες συλλέγονται μετά τη γέννηση υγιών, τελειόμηνων βρεφών από γυναίκες ηλικίας κάτω των 35 ετών που υποβάλλονται σε προγραμματισμένη καισαρική τομή. «Αυτά τα κύτταρα μπορούν στη συνέχεια να χρησιμοποιηθούν για το καλό της ανθρωπότητας», λέει ο Αυνο Kaikkonen, ανώτερος ειδικός στον τομέα των βιοεπιστημών στην Τράπεζα.

Ένα από τα πολλά διδάγματα που αντλήθηκαν από τα περιοριστικά μέτρα που επιβλήθηκαν λόγω του κορωνοϊού ήταν η αξία της παρακολούθησης και της ιχνηλάτησης της εξάπλωσης της νόσου. Η πιο πρόσφατη χρηματοδότηση της Τράπεζας για διαγνωστικό τεστ ήταν προς την πολωνική εταιρεία Scope Fluidics. Η εν λόγω εταιρεία έχει αναπτύξει ένα σύστημα ταχείας ανίχνευσης ιογενών παθογόνων και βακτηρίων. Η ΕΤΕπ ενέκρινε ένα δάνειο ύψους 10 εκατ. ευρώ προς την Scope Fluidics τον Σεπτέμβριο. Με την επωνυμία PCR/One, το πλήρως αυτοματοποιημένο σύστημα της εταιρείας μπορεί να εντοπίζει, μέσα σε 15 λεπτά, έως και 20 παθογόνα και ανθεκτικά στα φάρμακα βακτήρια. Χάρη στην ακρίβεια του συστήματος, οι γιατροί δεν χρειάζεται να περιμένουν μέρες έως ότου τα διαγνωστικά τεστ εντοπίσουν κρούσματα COVID-19. Οι άνθρωποι θα μπορούν επίσης να υποβάλλονται σε διαγνωστικό τεστ συχνότερα. «Το κύριο πλεονέκτημα του διαγνωστικού τεστ μας είναι η ταχύτητα», λέει ο Piotr Garstecki, διευθύνων σύμβουλος της Scope Fluidics. «Κάθε δευτερόλεπτο μετράει. Είναι σαν να βρισκόμαστε σε πόλεμο».

Τα γρήγορα διαγνωστικά τεστ που χρησιμοποιούνται για τον κορωνοϊό έχουν τη φήμη ότι είναι ανακριβή, διότι ανιχνεύουν τα αντισώματα έναντι του ιού. Το πρόβλημα είναι ότι ορισμένα άτομα που έχουν προσβληθεί μπορεί να μην έχουν ακόμη αναπτύξει αντισώματα. Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε εσφαλμένα αποτελέσματα. **Τα τεστ PCR της Scope Fluidics έχουν ακρίβεια σχεδόν 100%.** «Υπάρχει τεράστια ζήτηση γι' αυτόν τον τύπο συσκευής», λέει η Anna Stodolkiewicz, υπεύθυνη δανείων της ΕΤΕπ που ασχολείται με το έργο. «Το τεστ PCR είναι συμπαγές και πολύ πλήρες. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε αεροδρόμια, σιδηροδρομικούς σταθμούς, οπουδήποτε».

Τα διαγνωστικά τεστ θα παραμείνουν ζωτικής σημασίας, παρόλο που υπάρχουν πλέον διαθέσιμα εμβόλια κατά του κορωνοϊού. Μεγάλο μέρος του πληθυσμού δεν θα περιλαμβάνεται στον πρώτο γύρο εμβολιασμών, πράγμα που σημαίνει ότι ο κορωνοϊός είναι πιθανό να συνεχίσει να κυκλοφορεί ευρέως. Η Scope Fluidics αναμένει ότι το σύστημά της θα λάβει προσωρινή έγκριση από τις ευρωπαϊκές ρυθμιστικές αρχές μέχρι το τέλος του έτους. **«Ακόμη και τα μαζικά διαγνωστικά τεστ είναι καλύτερη επιλογή, από οικονομική άποψη, από ό,τι τα περιοριστικά μέτρα», λέει ο Piotr Garstecki.**

«MANNA ΕΞ ΟΥΡΑΝΟΥ»

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων συνεργάστηκε με την εθνική αναπτυξιακή τράπεζα για να δώσει στις μικρές ιταλικές επιχειρήσεις την ελπίδα ότι θα ξεπεράσουν την κρίση COVID-19

Όταν ο Giuliano Annigliato ήταν παιδί, συνήθιζε να γυρνάει ξανά και ξανά το κουμπί της τηλεόρασης, μόνο και μόνο για να νιώθει την ευχαρίστηση του να πιάνει ένα από τα δύο κανάλια που υπήρχαν τότε. Μάλλον ήταν αναπόφευκτο ότι θα κατέληγε στην τοπική ραδιοτηλεόραση του BagnoI, της εργατικής γειτονιάς από όπου καταγόταν, στα περίχωρα της Νάπολης.

Αλλά δεν ξέχασε επίσης ποτέ πώς είχε νιώσει όταν ο πατέρας του πέθανε από καρδιακή προσβολή. Στα 19 του χρόνια, ήταν για αυτόν μια γροθιά στο στομάχι, ένας αβάσταχτος πόνος. Το εργοστάσιο όπου εργαζόταν ο πατέρας του του προσέφερε δουλειά, αλλά εκείνος είπε: «Όχι, ευχαριστώ. Θα τα καταφέρω μόνος μου». Και μετά από μια δεκαετία στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, όντως τα κατάφερε, ίδρυσε τις διαφημιστικές εταιρείες A&C Network και Uno Outdoor.

Επί τρεις δεκαετίες, οι επιχειρήσεις του αναπτύσσονταν σε μέγεθος και φιλοδοξία, στηρίζοντας την αποκατάσταση μνημείων στη Νάπολη και σε άλλα μέρη με μια καινοτόμο ιδέα που επέτρεπε την εξοικονόμηση χρημάτων για τους δήμους. Όμως οι επιχειρήσεις του Giuliano Annigliato δεν γλίτωσαν από τη μάστιγα του κορωνοϊού που χτύπησε την Ιταλία τον Μάρτιο – οι περισσότεροι από τους πελάτες του προέρχονταν από τον κλάδο της ένδυσης, έναν από τους τομείς που επλήγησαν δριμύτερα από την πανδημία.

Η ελπίδα ήρθε με μια **χρηματοδότηση ύψους 1,5 δισ. ευρώ που χορήγησε η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων για τις ιταλικές μικρές επιχειρήσεις**. Επρόκειτο για την πρώτη άμεση απάντησή της στην κρίση COVID-19 και τη μεγαλύτερη στήριξή της προς οποιαδήποτε χώρα κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Σε συνεργασία με την Cassa Depositi e Prestiti (CDP), την εθνική αναπτυξιακή τράπεζα της Ιταλίας, η ΕΤΕπ χρηματοδότησε ένα δάνειο ύψους 2,3 εκατ. ευρώ το οποίο χορηγήθηκε στον Giuliano Annigliato από την Monte dei Paschi di Siena, την παλαιότερη τράπεζα στον κόσμο.

«Βρισκόμαστε στο πλευρό των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων της Ιταλίας», δηλώνει η Claudia Barone, υπεύθυνη δανείων της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, η οποία συμμετέχει από την αρχή της κρίσης σε αυτή την ταχεία λήψη μέτρων για την αντιμετώπισή της. Πάνω από 600 εκατ. ευρώ, τα οποία ενέκρινε το Διοικητικό Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων τον Απρίλιο, είχαν ήδη διατεθεί σε μικρές επιχειρήσεις έως τον Ιούλιο.

Διατήρηση της ιστορίας της Νάπολης

Αν βρίσκεστε στη Νάπολη και πέσετε πάνω σε μια τεράστια πινακίδα που καλύπτει την πρόσοψη ενός μνημείου, κατά πάσα πιθανότητα πίσω από αυτή τη δημιουργική ιδέα κρύβεται ο Giuliano Annigliato: «Με αυτές τις διαφημίσεις χρηματοδοτείται η αποκατάσταση ιστορικών κτιρίων». Οβελίσκοι, σιντριβάνια και μνημεία προσελκύουν την προσοχή εταιρειών όπως οι Original Marines, Burger Italy, Liu Jo, και Enrico Coveri. Οι εταιρείες αυτές αποκτούν μια προσωρινή «διαφημιστική βιτρίνα» στη Νάπολη και με τα έσοδα τα μνημεία μπορούν να αποκατασταθούν με κόστος μηδενικό για τον δήμο.

Καθώς η Νάπολη έχει πλούσια ιστορία, υπάρχουν πολλά μνημεία που χρειάζονται αποκατάσταση. Ωστόσο, στην κορύφωση της πανδημίας στην Ιταλία, τον Μάρτιο και τον Απρίλιο, ο Giuliano Annigliato δεν είχε σχεδόν καθόλου δουλειά. **Ακόμη και με τα χρήματα που είχε βάλει στην άκρη για έκτακτες ανάγκες δεν θα μπορούσε να πληρώσει τους μισθούς των 36 υπαλλήλων του για μεγάλο διάστημα. Έτσι αναγκάστηκε να θέσει σε προσωρινή αργία ορισμένους από αυτούς.**

“ **Με τη CDP ενώσαμε τις δυνάμεις μας και εργαστήκαμε ως μία ομάδα για να στηρίξουμε τις μικρές επιχειρήσεις στην Ιταλία.** ”

Ύστερα, στα τέλη Απριλίου, ενώ βρισκόταν πλέον σε αδιέξοδο, **ο Giuliano Annigliato έλαβε μια πολύτιμη ένεση ρευστότητας από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων μέσω της CDP και της Monte dei Paschi di Siena. Με αυτό το δίκτυ ασφαλείας, μπόρεσε με χαρά να δεχτεί μια μεγάλη ηλεκτρονική παραγγελία από τη Rossignol, την εμβληματική γαλλική μάρκα.** «Ήταν μάννα εξ ουρανού», λέει ο Giuliano Annigliato, με ζεστή και ενθουσιώδη φωνή, αλλά και με τη φανερή ανακούφιση ενός ανθρώπου που είχε υποστεί μεγάλη πίεση.

Ο Giuliano ανοίγεται τώρα στην ηλεκτρονική αγορά, βρίσκοντας άλλους διαύλους μέσω των οποίων μπορεί να προσφέρει τα νέα του προϊόντα. Όπως λέει, αν η κρίση μας δίδαξε κάτι, είναι ότι δεν πρέπει να χάνουμε ευκαιρίες. «Σήμερα είναι ο ιός, αύριο θα είναι κάτι άλλο. Έτσι είναι η ζωή. Και ό,τι φέρνει η ζωή, απλά πρέπει να το αντιμετωπίζουμε».

Πολύ μικρές και υψηλού κινδύνου; Κανένα πρόβλημα.

Για τον Giuliano Annigliato, η κρίση που προκάλεσε η πανδημία μοιάζει με πόλεμο στον οποίο πρέπει να αγωνιστούμε με πάθος, ευελιξία, ορθολογισμό και θάρρος. Χωρίς αυτά τα συστατικά, δεν θα είχε πραγματοποιηθεί ούτε η σύμπραξη της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων με την Cassa Depositi e Prestiti. Καθώς οι δύο οργανισμοί είναι εταίροι από παλιά, υπάρχει μεταξύ τους μια εις βάθος και μεστή κατανόηση που έχει ως αποτέλεσμα μια αίσθηση ασφάλειας και άνεσης. **«Με τη CDP ενώσαμε τις δυνάμεις μας και εργαστήκαμε ως μία ομάδα για να στηρίξουμε τις μικρές επιχειρήσεις στην Ιταλία»,** λέει η Claudia Barone από την ΕΤΕπ. «Χρειάστηκε πολλή δουλειά, μεταξύ άλλων για να απλοποιήσουμε χρονοβόρες και περίπλοκες διαδικασίες», προσθέτει.

Το αποτέλεσμα είναι εντυπωσιακό. **Η ΕΤΕπ παρέχει χρηματοδότηση με ευνοϊκούς όρους στον μηχανισμό «Επιχειρηματική Πλατφόρμα» της CDP. Η CDP διοχετεύει τα κεφάλαια σε ενδιάμεσους χρηματοδοτικούς φορείς όπως η Monte dei Paschi di Siena, οι οποίοι με τη σειρά τους στηρίζουν επιχειρηματίες όπως ο Giuliano Annigliato.** Χάρη στη συνεργασία με τη CDP, από τις χρηματοδοτήσεις της ΕΤΕπ μπορούν να επωφεληθούν τράπεζες που συνήθως δεν έχουν πρόσβαση στους ευνοϊκούς της όρους, διότι είναι πολύ μικρές ή υψηλού κινδύνου. Επειδή η CDP δεν αποκομίζει κανένα κέρδος, ο Giuliano Annigliato και άλλοι μικροί επιχειρηματίες επωφελούνται πλήρως από τα ευνοϊκά επιτόκια της ΕΤΕπ.

Τώρα ο Giuliano Annigliato ανυπομονεί να βοηθήσει στην αποκατάσταση του μεσαιωνικού κάστρου Maschio Angioino που βρίσκεται στην καρδιά της Νάπολης και αποτελεί σύμβολο της πόλης. Οι πυργίσκοι του, που έχουν δει πολλούς λοιμούς να θερίζουν τη Νάπολη, παραμένουν όρθιοι. Χάρη στη συνεργασία μεταξύ της CDP και της ΕΤΕπ, το ίδιο θα συμβεί και στις επιχειρήσεις του Annigliato.

ΑΝΑΣΑ ΟΞΥΓΟΝΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΒΟΡΕΙΑ ΙΣΠΑΝΙΑ

Μια τράπεζα στην Καταλονία έχει σκοπό να βοηθήσει σχεδόν 50 000 άτομα να διατηρήσουν τη δουλειά τους, να πληρώσουν τους λογαριασμούς τους και να επιβιώσουν κατά τη διάρκεια της οικονομικής ύφεσης που έχει προκαλέσει ο κορωνοϊός

Η πανδημία COVID-19 έχει πλήξει βαρύτατα πολλούς τομείς της οικονομίας, αλλά οι ιδίως οι επιχειρήσεις που στηρίζονται στον τουρισμό ή τα ταξίδια δοκιμάζονται πολύ σκληρά. Για πολλές, η χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων ήταν μια ανάσα οξυγόνου. «Πιστεύουμε ότι μέχρι το 2021 η κατάσταση θα έχει βελτιωθεί, αλλά θα πρέπει να εργαστούμε σκληρά τα επόμενα χρόνια και να παρακολουθούμε προσεκτικά τα έξοδα», λέει ο Rafael Ruiz, οικονομικός διευθυντής της Barcelona Technical Center, μιας μηχανολογικής εταιρείας στο Martorell, βορειοδυτικά της Βαρκελώνης, η οποία απασχολεί 148 υπαλλήλους και σχεδιάζει προϊόντα για τους τομείς της αυτοκινητοβιομηχανίας, της αεροναυπηγικής και των σιδηροδρόμων.

“ **Τους βοηθούμε να υιοθετήσουν νέα επιχειρηματικά μοντέλα που μπορούν να συμβάλουν στην ανάκαμψη των δραστηριοτήτων τους και στην τόνωση της οικονομίας.** ”

Η εταιρεία του Rafael Ruiz έλαβε ένα δάνειο ύψους 950 000 ευρώ από το Institut Català de Finances (ICF), τη δημόσια τράπεζα της Καταλονίας για τις μικρές επιχειρήσεις και τους μικρούς επιχειρηματίες. «Με αυτό το δάνειο, μπορέσαμε να συνεχίσουμε να πληρώνουμε τους μισθούς και να καλύπτουμε άλλες υποχρεώσεις, παρά την πτώση της δραστηριότητάς μας», λέει ο Rafael Ruiz.

Η σωτήρια οικονομική στήριξη που έλαβε η Barcelona Technical Centre κατέστη δυνατή χάρη σε ένα δάνειο ύψους 250 εκατ. ευρώ το οποίο υπέγραψε η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων με το ICF. Το δάνειο αυτό θα βοηθήσει έως 48 000 άτομα στους τομείς του λιανικού εμπορίου, του τουρισμού, της εστίασης, του πολιτισμού και πολλούς άλλους να πληρώσουν τους λογαριασμούς τους και να αναπτύξουν νέα επιχειρηματικά σχέδια. Η τράπεζα της ΕΕ και το ICF συνεργάζονται στενά για τη στήριξη χιλιάδων μικρών επιχειρήσεων στην περιοχή από το 2008.

«Είμαστε σε συνεχή επαγρύπνηση για να εντοπίσουμε σημάδια ανάκαμψης», λέει ο Rafel Niubò, γενικός γραμματέας της Eurofitness, μιας επιχείρησης στη Βαρκελώνη που διαχειρίζεται και κατασκευάζει γυμναστήρια και αθλητικά κέντρα σε όλη την Ισπανία. Η Eurofitness αντιμετώπισε μεγάλες δυσκολίες στη διάρκεια της πανδημίας και πολλά γυμναστήρια έχουν κλείσει. Ο Rafel Niubò διακρίνει κάποια ενθαρρυντικά σημάδια, αλλά ο στόχος του τώρα είναι απλώς να κρατήσει την επιχείρηση ζωντανή. Η Eurofitness, η οποία απασχολεί 327 υπαλλήλους, έλαβε δάνειο ύψους 1 εκατ. ευρώ από το ICF. Χάρη σε αυτό, δεν χρειάστηκε να προβεί σε περικοπές μισθών, απολύσεις ή υποβάθμιση των υπηρεσιών προς τους πελάτες της.

Έως 2 000 επιχειρήσεις θα μπορούσαν να λάβουν δάνεια στο πλαίσιο αυτής της χρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων. Αξιοποιώντας το δάνειο της ΕΤΕπ και χρηματοδοτήσεις από άλλες δημόσιες και ιδιωτικές πηγές, το ICF σχεδιάζει να διαθέσει έως 1 δισ. ευρώ για να βοηθήσει τις μικρές επιχειρήσεις να αντιμετωπίσουν την κρίση.

“ Η ΕΤΕπ στηρίζει τις μικρές επιχειρήσεις στην Ισπανία περισσότερο από ποτέ. Συνεργαζόμαστε στενά με ενδιαμέσους χρηματοδοτικούς φορείς για να προσεγγίσουμε όσες το δυνατόν περισσότερες επιχειρήσεις. ”

Νέα επιχειρηματικά μοντέλα για την αντιμετώπιση της κρίσης

Ο Josep- Ramon Sanromà, διευθύνων σύμβουλος της καταλανικής δημόσιας τράπεζας, λέει ότι το προσωπικό της τράπεζας εργάζεται εντατικά για να προσφέρει νέες χρηματοδοτικές λύσεις στους επιχειρηματίες. «Η κρίση είχε μεγάλες επιπτώσεις στις επιχειρήσεις της Καταλονίας λόγω των περιοριστικών μέτρων που επιβλήθηκαν», λέει. «Οι επιχειρήσεις παρέλυσαν, οι πωλήσεις μειώθηκαν και οι επιχειρηματικές δραστηριότητες χρειάστηκε να αναπροσαρμοστούν για να ανταποκριθούν στα νέα μέτρα ασφαλείας. Πολλοί, ιδίως οι αυτοαπασχολούμενοι και οι μικρές επιχειρήσεις, χρειάζονται μεγαλύτερη χρηματοδοτική στήριξη. Τους βοηθούμε να υιοθετήσουν νέα επιχειρηματικά μοντέλα που μπορούν να συμβάλουν στην ανάκαμψη των δραστηριοτήτων τους και στην τόνωση της οικονομίας».

Το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν της Ισπανίας και τα ποσοστά απασχόλησης στη χώρα υποχώρησαν σημαντικά το 2020. Η οικονομία της Ισπανίας στηρίζεται σε μεγαλύτερο βαθμό από ό,τι στις περισσότερες άλλες ευρωπαϊκές χώρες στον τουρισμό και τις συναλλαγές επί ακινήτων, δύο τομείς που έχουν δοκιμαστεί ιδιαίτερα λόγω του κορωνοϊού. Σύμφωνα με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, η Ισπανία έχει αρχίσει να ανακάμπτει και το ΑΕΠ της αναμένεται να αυξηθεί το 2021. «Οι επιπτώσεις στην οικονομία της χώρας είναι σοβαρές, σιγά-σιγά όμως αρχίζουμε να βλέπουμε φως στο τούνελ», λέει ο Alex Saz-Carranza, υπεύθυνος δανείων της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων ο οποίος ασχολείται με χρηματοδοτήσεις για την επανεκκίνηση της οικονομίας πολλών περιοχών της Ισπανίας. «Η ΕΤΕπ στηρίζει τις μικρές επιχειρήσεις στην Ισπανία περισσότερο από ποτέ. Συνεργαζόμαστε στενά με ενδιαμέσους χρηματοδοτικούς φορείς για να προσεγγίσουμε όσες το δυνατόν περισσότερες επιχειρήσεις, προκειμένου να αμβλύνουμε τις οικονομικές επιπτώσεις της πανδημίας και να δώσουμε στις επιχειρήσεις τη δυνατότητα να επιβιώσουν και να διατηρήσουν τις θέσεις απασχόλησής τους».

Ταχεία απάντηση στην κρίση του κορωνοϊού

Η δανειακή σύμβαση της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων με το ICF ήταν μία από τις πρώτες σε μια σειρά από δεκάδες μεγάλες χρηματοδοτικές πράξεις που εγκρίθηκαν στο πλαίσιο ενός προγράμματος του Ομίλου ΕΤΕπ, ύψους 5 δισ. ευρώ, με σκοπό την παροχή βοήθειας στις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις για να αντιμετωπίσουν την κρίση. Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων ενέκρινε αυτή τη χρηματοδότηση στην Ισπανία μέσα σε λίγους μήνες, μέσω ταχείας διαδικασίας, ώστε να στηρίξει γρήγορα τις μικρές επιχειρήσεις.

Οι πρόσθετοι χρηματοδοτικοί πόροι ήρθαν την κατάλληλη στιγμή για επιχειρήσεις όπως η Atrápalo, ένα ηλεκτρονικό ταξιδιωτικό πρακτορείο με έδρα τη Βαρκελώνη, που απασχολεί 220 άτομα. Η Atrápalo έλαβε από την καταλανική δημόσια τράπεζα ένα δάνειο ύψους 500 000 ευρώ, χάρη στο οποίο μπορεί να πληρώσει τους μισθούς των υπαλλήλων της και να λάβει τα απαραίτητα μέτρα για την αντιμετώπιση απρόβλεπτων καταστάσεων. «Υπάρχει μεγάλη αβεβαιότητα για το μέλλον», λέει ο Luis Alonso, οικονομικός διευθυντής της Atrápalo. «Δεν γνωρίζουμε πότε ή πόσο γρήγορα θα ανακάμψουν τα ταξίδια, ο τουρισμός και οι δραστηριότητες αναψυχής, αλλά με αυτό το δάνειο είμαστε πλέον σε θέση να διαχειριστούμε αυτές τις αβεβαιότητες και να αντισταθμίσουμε την πτώση της δραστηριότητας κατά τη διάρκεια της πανδημίας».

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΣΤΑ ΒΑΣΙΚΑ

Ο τομέας της υγείας είναι κατά κανόνα καινοτόμος και υψηλής τεχνολογίας. Το 2020 όμως, αυτό που οι υγειονομικές αρχές πολλών χωρών σε όλη την Ευρώπη πάσχιζαν να εξασφαλίσουν ήταν χρηματοδότηση για ιατρικό υλικό πρώτης ανάγκης, ενώ άλλες αναζητούσαν απλές λύσεις για να αντιμετωπίσουν επιδημικές εξάρσεις της νόσου COVID-19

Τον Μάρτιο 2020, στον δήμο Kiskunhalas στη νότια Ουγγαρία κατέστη φανερό ότι πολύ δύσκολα θα μπορούσαν οι υγειονομικές υπηρεσίες της περιοχής να θέσουν υπό έλεγχο τον ρυθμό εμφάνισης κρουσμάτων COVID-19 και γι' αυτό οι κρατικές αρχές αποφάσισαν τη δημιουργία ενός κινητού νοσοκομείου. «Κατασκευάστηκε μέσα σε λίγες μόλις εβδομάδες προκειμένου να αντιμετωπιστεί η απότομη αύξηση του αριθμού των ασθενών που έρχονταν νοσηλείας στην περιοχή», λέει ο Gabor Kiss, υπεύθυνος δανείων της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων ο οποίος ασχολήθηκε με τη χρηματοδότηση του έργου στην Kiskunhalas και άλλου ιατρικού υλικού έκτακτης ανάγκης για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού στην Ουγγαρία.

Το κινητό επιδημιολογικό νοσοκομείο στην Kiskunhalas, του οποίου η κατασκευή ολοκληρώθηκε τον Απρίλιο, έχει χωρητικότητα 150 κλινών και είναι ειδικά σχεδιασμένο για την περίθαλψη ασθενών που έχουν προσβληθεί από τον κορωνοϊό και χρειάζονται εντατική θεραπεία. «Βοηθά επίσης στη συγκράτηση της εξάπλωσης του ιού», τονίζει ο Tunde Szabo, οικονομολόγος της ΕΤΕπ ειδικός σε θέματα υγείας. «Οι τοπικές υπηρεσίες υγείας μπορούν τώρα να διαχωρίζουν τους ασθενείς με κορωνοϊό από τους υπόλοιπους ασθενείς, μειώνοντας έτσι σημαντικά τον κίνδυνο νοσοκομειακών λοιμώξεων από τον κορωνοϊό».

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων στηρίζει γενικά την ιατρική καινοτομία – χρηματοδοτώντας από νοσοκομειακές υποδομές έως ιατροτεχνολογικά προϊόντα, βιοτεχνολογικές καινοτομίες και την ανάπτυξη εμβολίων κατά του κορωνοϊού. Αλλά, σε μια χρονιά που δεν έμοιαζε με καμία άλλη, αυτό που έλειπε περισσότερο από τα νοσοκομεία και το ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό σε όλο τον κόσμο, ιδίως κατά τους πρώτους μήνες της πανδημίας, δεν ήταν η πρωτοποριακή τεχνολογία και τα καινοτόμα εργαλεία. Αυτό που οι αρχές πάσχιζαν να εξασφαλίσουν ήταν βασικός εξοπλισμός για την αποφυγή της διασποράς της νόσου, καθώς και υποδομές και προσωπικό για την αντιμετώπιση σοβαρών περιστατικών λοίμωξης από τον SARS-Cov-2. Έτσι, απευθύνθηκαν στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων για τη χρηματοδότηση πολύ πιο βασικών ιατρικών αναγκών από ό,τι συνήθως.

500 τρόποι στήριξης

Οι χώρες έπρεπε να αντιδράσουν γρήγορα για να εφοδιάσουν τα νοσοκομεία και τα κέντρα υγείας τους με τον απαραίτητο εξοπλισμό ατομικής προστασίας, όπως ιατρικές μάσκες, γάντια και αντισηπτικά προϊόντα, και με εξοπλισμό ειδικά αναγκαίο για τους ασθενείς με SARS-Cov-2 σε κρίσιμη κατάσταση, όπως κλίνες εντατικής θεραπείας και αναπνευστικές συσκευές.

Τον Μάρτιο του 2020 η Ουγγαρία δεν συγκαταλεγόταν μεταξύ των χωρών της ΕΕ που είχαν πληγεί δριμύτερα από την πανδημία, αλλά ωστόσο η κυβέρνηση έπρεπε να διασφαλίσει την περαιτέρω προστασία της υγείας του πληθυσμού της χώρας, συγκρατώντας τον ρυθμό εμφάνισης νέων κρουσμάτων. Έπρεπε επίσης να προετοιμαστεί για ένα πιθανό δεύτερο κύμα λοιμώξεων. Αυτό αποδείχθηκε καιρίας σημασίας, καθώς η Ουγγαρία δέχθηκε ιδιαίτερα βαρύ πλήγμα τους επόμενους μήνες. **Για να βοηθήσει τη χώρα να χρηματοδοτήσει τα μέτρα αντιμετώπισης αυτής της κατάστασης έκτακτης ανάγκης, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων χορήγησε στο κράτος ένα δάνειο ύψους 162,5 εκατ. ευρώ. Το δάνειο χρηματοδότησε περίπου 500 διαφορετικά είδη υλικού τα οποία χρειαζόταν το σύστημα υγείας για την αποφυγή της διασποράς της νόσου και την αποτελεσματική θεραπεία των ασθενών.**

«Αυτή η χρηματοδότηση ήταν ιδιαίτερη περίπτωση για την Τράπεζα», λέει ο Tunde Szabo από την ΕΤΕπ. «Τα έργα που χρηματοδοτούμε αφορούν συνήθως τον εκσυγχρονισμό νοσοκομείων και την καινοτομία στον τομέα της υγείας, αλλά σήμερα οι περιστάσεις είναι εξαιρετικές. Επειδή υπήρχε επείγουσα ανάγκη, έπρεπε να κινηθούμε γρήγορα για να στηρίξουμε τα κράτη μέλη της ΕΕ και να τα βοηθήσουμε να αντιμετωπίσουν την κρίση του κορωνοϊού με όποιο τρόπο μπορούσαμε».

Μάσκες υψηλής αναπνευστικής προστασίας, απολυμαντικά, απλές μάσκες, αναπνευστήρες, συσκευές παρακολούθησης ζωτικών λειτουργιών – αυτά είναι μόνο μερικά από τα είδη εξοπλισμού που η ουγγρική κυβέρνηση εξασφάλισε μέσω αυτού του δανείου. «Σχεδόν ολόκληρο το δάνειο διατέθηκε για την αγορά ιατρικού εξοπλισμού και υλικού που απαιτούνται για την καθημερινή λειτουργία των κέντρων υγείας κατά τη διάρκεια μιας πανδημίας», λέει ο Tunde Szabo. Ο ιατρικός εξοπλισμός που αγοράστηκε διανεμήθηκε σε όλη την Ουγγαρία.

Απλές λύσεις για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού σε ένα νοσοκομειακό έργο στην Τσεχία

Τα μέτρα αντιμετώπισης της κρίσης στην Ουγγαρία είναι ένα από τα πολλά έργα που σχετίζονται με τον κορωνοϊό τα οποία χρηματοδότησε η ΕΤΕπ πέρυσι. Ο αριθμός των έργων που στήριξε η Τράπεζα στον τομέα της υγείας ήταν τριπλάσιος σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Ωστόσο, το 2020 οι χρηματοδοτήσεις της Τράπεζας στον τομέα της υγείας δεν αφορούσαν αποκλειστικά την επείγουσα αντιμετώπιση μιας κατάστασης έκτακτης ανάγκης. Παρά τις πρωτόγνωρες συνθήκες, δεν ξεχάσαμε τους μακροπρόθεσμους στόχους μας όσον αφορά τις υποδομές υγείας.

Οι τοπικές υπηρεσίες υγείας έφθασαν στα όριά τους εξαιτίας της κρίσης του κορωνοϊού. Η πανδημία έφερε επίσης στο φως τα τρωτά τους σημεία και την έλλειψη ετοιμότητας. Οι ανεπάρκειες των πιο παλαιών νοσοκομείων κατέστησαν φανερές, ωθώντας τις τοπικές αρχές να τις αντιμετωπίσουν. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο **η ΕΤΕπ χορήγησε στην περιφέρεια της Κεντρικής Βοημίας, στην Τσεχική Δημοκρατία, ένα δάνειο ύψους 48 εκατ. ευρώ, προκειμένου να βελτιώσει την ετοιμότητά της σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης και να εκσυγχρονίσει τις υποδομές της στους τομείς της υγείας, των μεταφορών, της κοινωνικής μέριμνας και της εκπαίδευσης.**

Πάνω από το ήμισυ των κεφαλαίων θα διατεθεί για την ανακαίνιση και τον εκσυγχρονισμό πέντε νοσοκομείων της περιφέρειας, καθώς και της υπηρεσίας ασθενοφόρων της Κεντρικής Βοημίας. Χάρη στην επένδυση αυτή, περίπου 1,4 εκατομμύρια κάτοικοι της εν λόγω περιφέρειας θα αποκτήσουν καλύτερη πρόσβαση σε αναβαθμισμένες υπηρεσίες υγείας. «Το πρόγραμμα θα βοηθήσει ώστε αυτές οι ιατρικές μονάδες να γίνουν πιο αποτελεσματικές, να αναβαθμιστεί η ποιότητα των υπηρεσιών τους και να βελτιωθεί η ενεργειακή τους απόδοση και η ετοιμότητά τους σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης», λέει ο Tunde Szabo.

“ Αυτό δεν σημαίνει αύξηση του αριθμού των νοσοκομειακών κλινών. Σημαίνει κυρίως αύξηση της ανθεκτικότητας των νοσοκομείων μας. ”

Η πιο κατάλληλη στιγμή για την αποτροπή της επόμενης πανδημίας

«Για να είμαστε σε θέση να αντιμετωπίσουμε μια πανδημία, είναι απαραίτητο να βελτιώσουμε τις υφιστάμενες εγκαταστάσεις υγειονομικής περίθαλψης», εξηγεί ο Tunde Szabo. «Αυτό δεν σημαίνει αύξηση του αριθμού των νοσοκομειακών κλινών. Σημαίνει κυρίως αύξηση της ανθεκτικότητας των νοσοκομείων μας». Κάτι τέτοιο μπορεί να επιτευχθεί με απλές λύσεις, όπως με τη βελτίωση των συστημάτων εξαερισμού για τη μείωση των νοσοκομειακών λοιμώξεων – και αυτή είναι μία από τις αλλαγές που έγιναν στα νοσοκομεία της Τσεχίας.

«Σημαίνει επίσης επανεξέταση του συστήματος υγείας μας», επισημαίνει ο Tunde Szabo. «Πρέπει να αυξήσουμε τον αριθμό των κέντρων μακροχρόνιας περίθαλψης. Η μακροχρόνια περίθαλψη δεν θα πρέπει να παρέχεται σε νοσοκομεία οξέων περιστατικών, διότι είναι η πιο δαπανηρή μορφή περίθαλψης. Οι ειδικές μονάδες μακροχρόνιας περίθαλψης είναι πολύ πιο αποτελεσματικές και μπορούν πιο εύκολα να προσαρμοστούν στις ανάγκες ελέγχου των λοιμώξεων». Η πανδημία του κορωνοϊού μάς έχει αναγκάσει να επιταχύνουμε αυτές τις εξελίξεις – να επανεξετάσουμε τα νοσοκομεία μας και να αξιολογήσουμε πόσο προετοιμασμένοι πράγματι είμαστε. Όπως όλοι καταλάβαμε αυτή τη χρονιά, τώρα είναι η πιο κατάλληλη στιγμή για να αποτρέψουμε την επόμενη πανδημία.

ΟΙ ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΝΕΣ ΜΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΝ ΤΗΝ ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

Απαντώντας στην ανάγκη επείγουσας δράσης για το κλίμα σε παγκόσμιο επίπεδο και στηρίζοντας την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, η ΕΤΕπ έχει θέσει φιλόδοξους στόχους όσον αφορά το κλίμα και καθίσταται η κλιματική τράπεζα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ταυτόχρονα, κάποιοι υποστηρίζουν σήμερα ότι για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κρίσης COVID-19, τα μέτρα ανάκαμψης θα πρέπει να επικεντρωθούν αποκλειστικά στην οικονομική ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης. Όμως για την ΕΤΕπ, η ανάκαμψη πρέπει να είναι πράσινη και πρέπει να μας οδηγήσει σταθερά προς μηδενικές καθαρές εκπομπές. Ο Χάρτης Πορείας της Κλιματικής Τράπεζας, ο οποίος θα κατευθύνει την πορεία μας προς την επίτευξη των κλιματικών μας στόχων, καταρτίστηκε το 2020. Το 2021 λοιπόν θα είναι το πρώτο έτος εφαρμογής αυτού του πράσινου σχεδίου δράσης.

Elina Kamenitzer, Προϊσταμένη του Τμήματος Συντονισμού της Δράσης για το Κλίμα και το Περιβάλλον, Διεύθυνση Χρηματοδοτήσεων

Μέσα από την πανδημία συνειδητοποιήσαμε, με σκληρό αλλά άμεσο τρόπο, ότι στις μελλοντικές αποφάσεις μας για επενδύσεις σε υποδομές θα πρέπει να λάβουμε υπόψη τις αυξημένες προσδοκίες όσον αφορά τις ανάγκες, τις συμπεριφορές και τη χρήση των πόρων στο μέλλον. Αυτή η αλλαγή παραδείγματος απαιτεί από τους φορείς υλοποίησης έργων – και τους χρηματοδότες – να εφαρμόσουν μια σειρά από νέους δείκτες μέτρησης της βιωσιμότητας. Για να μπορέσουν οι φορείς υλοποίησης έργων και οι ενδιάμεσοι χρηματοδοτικοί φορείς να κατανοήσουν καλύτερα και να εφαρμόσουν αυτές τις νέες τεχνικές και πρότυπα θα πρέπει να τους παρασχεθεί σημαντική συμβουλευτική και τεχνική υποστήριξη.

Frank Lee, Προϊστάμενος του Τμήματος Ευρωπαϊκού Κόμβου Επενδυτικών Συμβουλών, Διεύθυνση Χρηματοδοτήσεων

Σε χαλεπούς καιρούς ο άνεμος εξακολουθεί να φυσά και ο ήλιος να λάμπει. Ο τομέας των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας έχει αποδείξει την ανθεκτικότητά του στην πανδημία. Η πορεία που πρέπει να ακολουθήσουμε δεν θα μπορούσε να είναι πιο σαφής. Τώρα πρέπει να επιταχύνουμε τη μετάβασή μας προς ένα πράσινο μέλλον.

Alessandro Boschi, Προϊστάμενος του Τμήματος Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, Διεύθυνση Επενδυτικών Σχεδίων

Οι πόλεις βρίσκονται στην πρώτη γραμμή της κρίσης COVID-19. Παρέχουν βασικές υπηρεσίες στους τομείς της υγείας, της πολιτικής προστασίας, των αστικών μεταφορών και της διαχείρισης του δημόσιου χώρου, αλλά αντιμετωπίζουν σημαντική μείωση των εσόδων τους, διότι η αστική οικονομία έχει παρουσιάσει επιβράδυνση. Το 2020 θέσαμε σε εφαρμογή προγράμματα ανάκαμψης για την αντιμετώπιση της κρίσης COVID-19 σε κύριες πόλεις όπως η Γκρενόμπλ, το Μιλάνο και η Βαρκελώνη και καταρτίσαμε επίσης εθνικά προγράμματα αστικής ανάκαμψης στη Γαλλία, τις Κάτω Χώρες και την Πολωνία. Το 2020 σηματοδότησε επίσης τη θέσπιση ενός σημαντικού νέου συμβουλευτικού μηχανισμού – του City Climate Gap Fund – τον οποίο εμείς και ο GIZ, ο γερμανικός οργανισμός διεθνούς συνεργασίας, εφαρμόζουμε από κοινού με την Παγκόσμια Τράπεζα για την παροχή υποστήριξης στην προετοιμασία έργων, ήδη από πρώιμο στάδιο, σε πόλεις αναπτυσσόμενων και αναδυόμενων χωρών. Ο μηχανισμός αυτός, ο οποίος χρηματοδοτείται από το Λουξεμβούργο και τη Γερμανία, αναμένεται να δώσει ώθηση στην υλοποίηση έξυπνων κλιματικών έργων στους τομείς των υδάτων, της βιώσιμης αστικής κινητικότητας, της ενεργειακής απόδοσης και της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή.

Gerry Muscat, Προϊστάμενος του Τμήματος Αστικής Ανάπτυξης, Διεύθυνση Επενδυτικών Σχεδίων

Η ΕΤΕπ αντέδρασε γρήγορα στην κρίση COVID-19. Η ικανότητα της Τράπεζας να αναπτύσσει νέες προσεγγίσεις και να αντιμετωπίζει πρωτόγνωρες προκλήσεις έχει ακόμη πιο καίρια σημασία όσον αφορά την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και της καταστροφής του περιβάλλοντος. Η μετατροπή της ΕΤΕπ σε κλιματική τράπεζα της ΕΕ θα είναι μια σημαντική συμβολή στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και ταυτόχρονα μια πολύ ικανοποιητική εμπειρία για όλους όσους συμμετέχουν στον αγώνα κατά της μεγαλύτερης απειλής που αντιμετωπίζει σήμερα ο κόσμος.

Heinz Olbers, Διευθυντής της Υπηρεσίας Δυτικής Ευρώπης, Διεύθυνση Χρηματοδοτήσεων

Από την εποχή που εφευρέθηκε ο τροχός, ο τομέας των μεταφορών βρίσκεται στο επίκεντρο της ανθρώπινης δραστηριότητας// τομέας των μεταφορών έχει γνωρίσει πάμπολλες ανθρώπινες επινοήσεις και, από τα ιστιοφόρα πλοία μέχρι τα αεροδυναμικά τζετ, έχει δώσει ώθηση και έχει συμβάλει στην τεχνολογική πρόοδο. Τώρα είναι η σειρά μας να αντιμετωπίσουμε τις υπαρξιακές προκλήσεις της εποχής μας. Μια πράσινη και ψηφιακή επανάσταση σαρώνει τον τομέα των μεταφορών σε μια εποχή που το κλίμα της γης έχει διαταραχθεί και μια πανδημία απειλεί την ανθρωπότητα. Οι μεταφορές αποτελούν μέρος της λύσης και μέρος του προβλήματος. Είναι ο μόνος τομέας εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα που συνεχίζει να αναπτύσσεται και ένας τους οικονομικούς τομείς που έχουν πληγεί περισσότερο από την πανδημία. Ωστόσο, οι μεταφορές αναμένεται επίσης να πρωτοστατήσουν στην ανάκαμψη, στο πλαίσιο μιας πράσινης μετάβασης την οποία θα στηρίξει η ΕΤΕπ για τη δημιουργία ενός πραγματικά βιώσιμου συστήματος μεταφορών.

Gavin Dunnnett, Διευθυντής της Υπηρεσίας Κινητικότητας, Διεύθυνση Επενδυτικών Σχεδίων

ΕΝΑ ΣΧΕΔΙΟ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΛΑΝΗΤΗ

Ο Χάρτης Πορείας της Κλιματικής Τράπεζας θα καθοδηγήσει τη χρηματοδοτική μας δραστηριότητα για τη στήριξη της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και τη μετάβαση σε μια Ευρώπη με μηδενικές καθαρές εκπομπές άνθρακα

Ηερχόμενη δεκαετία είναι κρίσιμη για την αντιμετώπιση της κατάστασης έκτακτης ανάγκης όσον αφορά το κλίμα και το περιβάλλον. Ο Χάρτης Πορείας της Κλιματικής Τράπεζας καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο θα τηρήσουμε τις αυξημένες δεσμεύσεις που έχουμε αναλάβει για το κλίμα και το περιβάλλον με βάση την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία κατά την περίοδο 2021-2025. Θα επιταχύνουμε τη μετάβαση σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή και περιβαλλοντικά βιώσιμη και όλες οι χρηματοδοτήσεις μας θα ευθυγραμμίζονται με τη Συμφωνία των Παρισίων, χωρίς ωστόσο να αφήσουμε κανέναν πίσω και προάγοντας μακροπρόθεσμους αναπτυξιακούς στόχους.

«Η επιδίωξη αυτών των πιο φιλόδοξων στόχων έχει σημαντικές επιπτώσεις για τον Όμιλο ΕΤΕπ, καθώς μεταβάλλει τις προτεραιότητές μας και τον τρόπο με τον οποίο εργαζόμαστε», λέει ο Stephen O'Driscoll, Προϊστάμενος του Τμήματος Περιβαλλοντικών, Κλιματικών και Κοινωνικών Θεμάτων. «Πρόκειται για μια μεταβολή στο DNA της Τράπεζας, στο πλαίσιο της οποίας καταβάλλουμε κάθε δυνατή προσπάθεια για την υλοποίηση των στόχων της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας».

Η Τράπεζα εφαρμόζει μια φιλόδοξη στρατηγική για το κλίμα από το 2015. Η ιδέα για έναν νέο Χάρτη Πορείας της Κλιματικής Τράπεζας γεννήθηκε στα τέλη του 2019, όταν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και τα κράτη μέλη της ΕΕ ζήτησαν από τον Όμιλο ΕΤΕπ να αυξήσει τη στήριξη του προς την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και να συμβάλει στην επιτάχυνση της μετάβασης σε μια ήπειρο με μηδενικές καθαρές εκπομπές άνθρακα έως το 2050.

Περισσότερη καθαρή ενέργεια και καινοτομία

Τα κύρια στοιχεία του Χάρτη Πορείας είναι τα εξής:

- αύξηση του ποσοστού των χρηματοδοτήσεων που χορηγεί η ΕΤΕπ για τη δράση για το κλίμα και την περιβαλλοντική βιωσιμότητα από περίπου 30% σήμερα σε άνω του 50% έως το 2025·
- ευθυγράμμιση όλων των νέων χρηματοδοτήσεων με τις αρχές και τους στόχους της Συμφωνίας των Παρισίων·
- στήριξη επενδύσεων ύψους 1 τρισ. ευρώ στους τομείς της δράσης για το κλίμα και της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας κατά την περίοδο 2021-2030·
- υλοποίηση της απόφασής μας να παύσουμε να χρηματοδοτούμε ενεργειακά έργα που σχετίζονται με συμβατικά ορυκτά καύσιμα·
- διατήρηση ηγετικού ρόλου στις κεφαλαιαγορές· η ΕΤΕπ ήταν ο πρώτος οργανισμός που εξέδωσε πράσινα ομόλογα και παραμένει ο μεγαλύτερος υπερεθνικός εκδότης ομολόγων αυτού του τύπου·
- επικέντρωση στην καθαρή ενέργεια, τις καινοτόμες τεχνολογίες και τον ψηφιακό μετασχηματισμό, που θα παίξουν σημαντικό ρόλο στον εκσυγχρονισμό τομέων της οικονομίας και την απεξάρτησή τους από τον άνθρακα·
- αύξηση των χρηματοδοτήσεων που βοηθούν τις κοινωνίες να προσαρμοστούν στην κλιματική αλλαγή και καθιστούν τις οικονομίες πιο ανθεκτικές.

Ο Χάρτης Πορείας περιγράφει τον τρόπο με τον οποίο θα παράσχουμε μεγαλύτερη στήριξη προς περιοχές των οποίων η οικονομία εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από οικονομικές δραστηριότητες υψηλής ενεργειακής έντασης, όπως η εξόρυξη άνθρακα και η χαλυβουργία. Αυτό σημαίνει περισσότερους πόρους για μια «δίκαιη μετάβαση» και για κοινωνική ισότητα, δηλαδή περισσότερη κατάρτιση, θέσεις απασχόλησης και συμβουλευτικές υπηρεσίες για τους ανθρώπους των οποίων η δυνατότητα βιοπορισμού απειλείται από τη μετάβαση σε οικονομίες χαμηλών εκπομπών άνθρακα και από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Θα στηρίξουμε επίσης τη μετάβαση σε μια περιβαλλοντικά βιώσιμη οικονομία

χαμηλών εκπομπών άνθρακα σε όλον τον κόσμο, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην ανθεκτικότητα των κοινοτήτων που είναι ευάλωτες στην κλιματική αλλαγή. «Όσον αφορά τον κίνδυνο της απώλειας μέσω βιοπορισμού εξαιτίας των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, γνωρίζουμε ότι αυτοί που ζουν στις αναπτυσσόμενες χώρες, και ιδίως στις λιγότερο αναπτυγμένες χώρες και σε μικρά νησιωτικά κράτη, είναι συχνά οι πιο ευάλωτοι, αλλά ταυτόχρονα είναι και αυτοί που διαθέτουν τους λιγότερους χρηματοδοτικούς πόρους για να μπορέσουν να προσαρμοστούν», λέει η Nancy Saich, επικεφαλής εμπειρογνώμονας σε θέματα κλιματικής αλλαγής.

Όλες οι χώρες θα πρέπει να κάνουν μεγάλες αλλαγές την επόμενη δεκαετία. Ο Χάρτης Πορείας θα βοηθήσει την Τράπεζα να βρει νέους εταίρους και να διευρύνει την παγκόσμια εμβέλειά της για την επίτευξη των στόχων της όσον αφορά το κλίμα.

Ο πλήρης Χάρτης Πορείας της Κλιματικής Τράπεζας είναι διαθέσιμος στη διεύθυνση: www.eib.org/cbr

ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΘΑ ΕΙΝΑΙ ΠΡΑΣΙΝΟ

Ο Ευρωπαϊκός Κόμβος Επενδυτικών Συμβουλών, ο οποίος αποτελεί συνεργασία μεταξύ της Τράπεζας και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, βοηθά τα κράτη μέλη και τις επιχειρήσεις στην προετοιμασία έργων προς χρηματοδότηση. Οι δραστηριότητές του συμβάλλουν στην επίτευξη των κλιματικών στόχων της Ευρώπης.

Το υδρογόνο ως εναλλακτικό καύσιμο

Το γερμανικό Υπουργείο Μεταφορών και Ψηφιακών Υποδομών ζήτησε στρατηγική συμβουλευτική στήριξη εν όψει της ανάπτυξης ενός μοντέλου άντλησης κεφαλαίων και χρηματοδότησης για τη χρήση του υδρογόνου ως εναλλακτικού καυσίμου στο δίκτυο μεταφορών της Γερμανίας. Ο Κόμβος προσφέρει διατομεακή στήριξη στις υπηρεσίες παροχής τεχνικών και χρηματοδοτικών συμβουλών για την αξιολόγηση των προοπτικών της αγοράς υδρογόνου και την εκπόνηση μοντέλων χρηματοδότησης και υλοποίησης.

Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή στη Γένοβα

Δήμοι όπως η Γένοβα στην Ιταλία χρειάζονται βοήθεια για την ανάλυση εναλλακτικών σεναρίων λήψης μέτρων προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή. Ο Κόμβος έχει αναλάβει να αναλύσει διάφορες εναλλακτικές λύσεις προσαρμογής, που αφορούν έργα σε τρεις ή τέσσερις διαφορετικές πόλεις, και να συγκρίνει το κόστος και τα οφέλη. Τα αποτελέσματα αυτής της ανάλυσης θα επιτρέψουν να εξαχθούν συμπεράσματα σχετικά με την καταλληλότερη λύση προσαρμογής σε κάθε περίπτωση.

Ελέγξτε την ενεργειακή σας απόδοση

Η τσεχική αναπτυξιακή τράπεζα ČMZRΒ προσέγγισε τον Ευρωπαϊκό Κόμβο Επενδυτικών Συμβουλών για να τη βοηθήσει να αυξήσει τον όγκο των επενδύσεων ενεργειακής αναβάθμισης με χρηματοδότηση από πόρους της ΕΕ. Ο Κόμβος διενήργησε αξιολόγηση της αγοράς, σε συνέχεια της οποίας πρότεινε ένα εγγυοδοτικό μέσο για την αντιμετώπιση των κενών της αγοράς και παρέσχε επίσης συμβουλές σχετικά με την επενδυτική στρατηγική της τράπεζας, τη διακυβέρνησή της και τις διαδικασίες της όσον αφορά την παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων. Η αξιολόγηση κατέδειξε επίσης την ανάγκη ενός ενιαίου μηχανισμού παροχής τεχνικής βοήθειας για τα δυνητικά έργα, πράγμα που οδήγησε στην υποβολή αιτήματος βοήθειας για την προετοιμασία έργων, στο πλαίσιο του μηχανισμού Ευρωπαϊκής Βοήθειας για Τοπικά Ενεργειακά Προγράμματα (European Local Energy Assistance – ELENA). Αυτό το συμβουλευτικό έργο δείχνει ότι καινοτόμα χρηματοδοτικά μέσα μπορούν να κινητοποιήσουν πόρους της ΕΕ και συγχρηματοδότηση από την ΕΤΕπ για τη στήριξη της ανάπτυξης των συμβάσεων ενεργειακής απόδοσης, σε συνδυασμό με επιχορηγήσεις για έργα ολικής ανακαίνισης κτιρίων. Τέτοιου είδους προγράμματα προβλέπονται επίσης στο πλαίσιο του Κύματος Ανακαινίσεων (Renovation Wave), μιας πρωτοβουλίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με στόχο τον διπλασιασμό των ενεργειακών ανακαινίσεων την επόμενη δεκαετία. Το εν λόγω χρηματοδοτικό μέσο αναμένεται να τεθεί σε λειτουργία το 2021.

ΟΤΑΝ Ο ΑΝΕΜΟΣ ΔΕΝ ΦΥΣΑ

Δύο καινοτόμες εταιρείες παραγωγής μπαταριών στη Σουηδία φιλοδοξούν να παρέχουν καθαρή ενέργεια για το σπίτι και το αυτοκίνητό σας

Όταν φυσάει ή έχει λιακάδα, τα αιολικά και ηλιακά πάρκα παράγουν ανανεώσιμη ενέργεια. Αλλά δεν φυσάει πάντα και ο ήλιος δεν λάμπει κάθε φορά που θέλουμε να χρησιμοποιήσουμε ηλεκτρικό ρεύμα. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο οι μπαταρίες είναι τόσο σημαντικές για ένα πράσινο μέλλον. Δύο σουηδικές εταιρείες, οι Nilar και Northvolt, παράγουν μπαταρίες που αποθηκεύουν πράσινη ενέργεια για χρήση όποτε χρειάζεται.

Η εταιρεία Nilar, η οποία αναπτύσσει μπαταρίες νικελίου σε νέο, μεγάλο μέγεθος εδώ και πάνω από 15 χρόνια, άρχισε να διαθέτει τα προϊόντα της στην αγορά το 2019. Οι μπαταρίες νικελίου-υδριδίου μετάλλου της εταιρείας είναι σχεδιασμένες για την αποθήκευση ανανεώσιμης ενέργειας σε κατοικίες ή σε εμπορικούς, δημοτικούς και βιομηχανικούς χώρους. Δεν προορίζονται να αντικαταστήσουν τις μπαταρίες λιθίου στα αμιγώς ηλεκτρικά οχήματα, διότι το νικέλιο είναι βαρύτερο μέταλλο. Αλλά οι μπαταρίες της Nilar είναι ασφαλείς για χρήση σε κτίρια, διότι οι μπαταρίες νικελίου-υδριδίου μετάλλου είναι άφλεκτες. Επιπλέον, έχουν 20ετή διάρκεια ζωής και μπορούν να ανακυκλωθούν με οικονομικό τρόπο.

Το κόστος των μπαταριών μειώνεται σταθερά. Από το 2010, το κόστος των μπαταριών ιόντων λιθίου για ηλεκτρικά οχήματα έχει μειωθεί σχεδόν κατά 90% και το κόστος των στάσιμων συσσωρευτών νικελίου έχει μειωθεί σχεδόν κατά τα δύο τρίτα. Αλλά σχεδόν όλες οι προηγμένες μπαταρίες επί του παρόντος εισάγονται από χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης. Καθώς η πτώση της τιμής τους καθιστά τις μπαταρίες πιο προσιτές, είναι σημαντικό να αναπτυχθεί η παραγωγή τους στην Ευρώπη, όπου η αγορά καθαρής ενέργειας μεγαλώνεται ταχύτατα. Ωστόσο, η ανάπτυξη μπαταριών είναι μια μακρά, αβέβαιη και δαπανηρή διαδικασία και απαιτείται υψηλός όγκος παραγωγής προκειμένου μια εταιρεία να είναι ανταγωνιστική. Γι' αυτό οι εταιρείες που βρίσκονται στα πρώτα τους στάδια είναι δύσκολο να βρουν εμπορικούς επενδυτές και τραπεζική χρηματοδότηση.

Ώθηση στην ταχεία καινοτομία

Η Nilar, η οποία δεν διαθέτει πλούσιο ιστορικό εμπορικής δραστηριότητας, είναι το είδος της επιχείρησης για την οποία η χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων είναι ζωτικής σημασίας. Η τράπεζα της ΕΕ στηρίζει την έρευνα και την κλιμάκωση της παραγωγής καινοτόμων προϊόντων, ώστε να καθίστανται πιο ελκυστικά για τους ιδιώτες επενδυτές. **«Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων είναι εξαιρετικά σημαντική για την προώθηση της ταχείας καινοτομίας σε μικρές επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν πολύ νέα τεχνολογία», λέει ο Michael Obermayer, διευθύνων σύμβουλος της Nilar.** Οι εταιρείες τεχνολογίας που υλοποιούν καινοτόμα έργα αλλά δεν μπορούν να ξεπεράσουν τις δυσκολίες της κλιμάκωσης της παραγωγής, επειδή απαιτεί πολλά κεφάλαια, δεν μπορούν να αναπτυχθούν και οι ιδέες τους μπορεί να παραμείνουν στο ράφι. «Η προθυμία της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων να χορηγήσει δάνεια για να βοηθήσει την τεχνολογία της Nilar να φτάσει στην αγορά ήδη στην αρχή της φάσης της εμπορευματοποίησής της, είναι κρίσιμης σημασίας», προσθέτει ο Michael Obermayer.

Οι μπαταρίες νέας γενιάς διαδραματίζουν κομβικό ρόλο όσον αφορά τον στόχο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα κατά 55% έως το 2030. Θα συμβάλουν επίσης στην ενίσχυση της ενεργειακής ανεξαρτησίας – και, κατ' επέκταση, της ενεργειακής ασφάλειας – της Ευρώπης.

Πράσινοι τροχοί

Οι μπαταρίες της Northvolt είναι και αυτές οικολογικές. Αλλά, σε αντίθεση με τις μπαταρίες της Nilar, οι μπαταρίες ιόντων λιθίου της Northvolt προορίζονται κυρίως για χρήση σε ηλεκτρικά οχήματα. Τα οχήματα αυτά δεν χρησιμοποιούν μόνο μία μπαταρία, όπως τα τηλέφωνα. Αντ' αυτού, χρησιμοποιούν μια συστοιχία από χιλιάδες μεμονωμένες κυψέλες ιόντων λιθίου που λειτουργούν μαζί. Όταν το αυτοκίνητο φορτίζει, η ηλεκτρική ενέργεια αποθηκεύεται με χημικό τρόπο μέσα σε αυτές τις κυψέλες. Όταν το αυτοκίνητο κινείται, η μπαταρία παρέχει

“ Η χρηματοδότησή μας επέτρεψε να επιτευχθεί αυτό διά μιας... Διαφορετικά, η τεχνολογία κινδύνευε να μείνει στο ράφι ή να εξαγοραστεί, πιθανόν καταλήγοντας εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης. ”

ενέργεια στον ηλεκτρικό κινητήρα χωρίς να εκπέμπεται διοξείδιο του άνθρακα. Η αντικατάσταση των ρυπογόνων αυτοκινήτων με καθαρά ηλεκτρικά οχήματα είναι ζωτικής σημασίας για την πράσινη μετάβαση.

Οι εταιρείες Nilar και Northvolt υποστηρίζονται από δάνεια της ΕΤΕπ χορηγούμενα εν μέρει στο πλαίσιο του προγράμματος InnoFin της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το οποίο χρηματοδοτεί καινοτόμα έργα επίδειξης στους τομείς της μετατροπής ενεργειακών συστημάτων, συμπεριλαμβανομένων έργων αποθήκευσης ενέργειας.

Η χορήγηση δανείου ύψους 46 εκατ. ευρώ από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων θα βοηθήσει τη Nilar να αυξήσει τις γραμμές παραγωγής της από μία σε οκτώ. Οι μπαταρίες της Nilar θα βοηθήσουν ιδιοκτήτες κατοικιών, εμπορικά κτίρια και βιομηχανικές μονάδες που διαθέτουν ηλιακούς συλλέκτες, καθώς και μικρές μονάδες παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, παρέχοντάς τους τη δυνατότητα να πωλούν την πλεονάζουσα πράσινη ενέργεια.

Κλιμάκωση της παραγωγής μπαταριών στη Σουηδία

Η κλιμάκωση της παραγωγής της ήταν και στην περίπτωση της Northvolt ο σκοπός για τον οποίο έλαβε χρηματοδότηση από την τράπεζα της ΕΕ. Με δάνειο που χορηγήθηκε από την ΕΤΕπ στο πλαίσιο του προγράμματος InnoFin, η εταιρεία κατασκεύασε μια μονάδα επίδειξης της τεχνολογίας της στην πόλη Västerås, κοντά στη Στοκχόλμη. Αυτή η μονάδα άρχισε να παράγει τον νέο τύπο μπαταρίας στο τέλος του 2019.

Η Northvolt έχει ήδη κάνει το επόμενο βήμα: ένα εργοστάσιο παραγωγής μπαταριών ιόντων λιθίου στην πόλη Skellefteå, στη βορειοανατολική Σουηδία. **Το εργοστάσιο Skellefteå στηρίζεται από ένα άλλο δάνειο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, αυτή τη φορά ύψους 350 εκατ. δολαρίων, καλυπτόμενο από εγγύηση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων**, στο πλαίσιο του Επενδυτικού Σχεδίου για την Ευρώπη. «Η αποθήκευση ανανεώσιμης ενέργειας είναι το κλειδί για μια κοινωνία με μηδενικές καθαρές εκπομπές άνθρακα», λέει ο Peter Carlsson, διευθύνων σύμβουλος της Northvolt, «και οι μπαταρίες είναι το κλειδί για να φτάσουμε εκεί»..”

ΑΥΤΟ ΠΟΥ ΟΙ MONTY PYTHON ΑΓΝΟΟΥΣΑΝ ΓΙΑ ΤΑ ΛΟΥΠΙΝΑ

Ένα επενδυτικό κεφάλαιο που δραστηριοποιείται στον τομέα της βιοοικονομίας στοχεύει να καλύψει την έλλειψη χρηματοδότησης για επιχειρήσεις που διαθέτουν δοκιμασμένες τεχνολογίες, ώστε να μπορέσουν να επεκταθούν σε όλη την Ευρώπη

Η βρετανική κωμική ομάδα Monty Python μετέδωσε κάποτε ένα σκετς στο οποίο ένας ανίκανος ληστής ληστεύει τα θύματά του με τη γελοία απαίτηση, «Τα λούπινά σας ή τη ζωή σας!». Το αστείο ήταν ότι τα λούπινα δεν είχαν καμία αξία, διότι είναι απλώς κάτι μωβ λουλούδια. Όμως η γερμανική εταιρεία Proluripin γνωρίζει κάτι παραπάνω. Η εταιρεία παράγει ένα αμιγώς χορτοφαγικό παγωτό χωρίς γάλα, καθώς και μια σειρά από άλλα προϊόντα διατροφής, όλα από σπόρους λούπινου. Η Proluripin, η οποία έχει την έδρα της κοντά στην πόλη Rostock, πωλεί τα προϊόντα της στη Γερμανία. Η επέκταση σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες απαιτεί πρόσθετες επενδύσεις. Αυτό είναι δύσκολο για τις σχετικά νέες εταιρείες του τομέα της βιοοικονομίας, διότι δεν έχουν το απαιτούμενο ιστορικό για να προσελκύσουν τραπεζικά δάνεια και οι επενδυτές επιχειρηματικών κεφαλαίων τείνουν να επικεντρώνονται σε άλλους τομείς.

Εδώ υπεισέρχεται το επενδυτικό κεφάλαιο European Circular Bioeconomy Fund. Το εν λόγω κεφάλαιο, το οποίο έχει ως στόχο να αντλήσει 250 εκατ. ευρώ για τη βιοοικονομία και την κυκλική βιοοικονομία, επενδύει σε επιχειρήσεις που βρίσκονται σε πρώιμο στάδιο, διαθέτουν δοκιμασμένες τεχνολογίες και χρειάζονται χρηματοδότηση για να αυξήσουν τις δραστηριότητές τους και να επεκταθούν σε μεγαλύτερες αγορές. **Η βιοοικονομία και η κυκλική βιοοικονομία είναι τομείς που συντελούν πολύ σημαντικά στη βιωσιμότητα της οικονομίας και στην προστασία του περιβάλλοντος. Η βιοοικονομία μειώνει την εξάρτησή μας από τους φυσικούς πόρους προωθώντας βιώσιμα προϊόντα που χρησιμοποιούν ανανεώσιμους βιολογικούς πόρους (όπως τα λούπινα) για την παραγωγή τροφίμων, υλικών και ενέργειας.**

Το European Circular Bioeconomy Fund δημιουργήθηκε σε συνέχεια μελέτης που εκπονήθηκε από την ΕΤΕπ στο πλαίσιο του προγράμματος InnovFin – Συμβουλευτικές Υπηρεσίες, με τη στήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η μελέτη εντόπισε ένα σημαντικό κενό στη χρηματοδότηση των επιχειρήσεων του τομέα της βιοοικονομίας που θέλουν να αυξήσουν την παραγωγή τους και να διευρύνουν το δίκτυο διανομής τους. Η έκθεση συνιστούσε τη δημιουργία ενός κεφαλαίου επιχειρηματικών συμμετοχών για τη στήριξη επιχειρήσεων που βρίσκονται στο στάδιο της ανάπτυξης. Έτσι, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επέλεξαν έναν σύμβουλο επενδύσεων ο οποίος δημιούργησε το European Circular Bioeconomy Fund. «Η βιοοικονομία και η κυκλική βιοοικονομία εξακολουθούν να εκλαμβάνονται ως εκκολλημένοι τομείς», λέει η Yicui Sun, υπεύθυνη για την επένδυση της ΕΤΕπ στο επενδυτικό κεφάλαιο. «Η εγγύηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι καθοριστική για την κινητοποίηση ιδιωτών επενδυτών ώστε να καλυφθεί αυτό το κενό».

Μετά από ένα πρώτο κλείσιμο στα 82 εκατ. ευρώ τον Οκτώβριο, το επενδυτικό κεφάλαιο έχει προσελκύσει μεγάλο ενδιαφέρον από επενδυτές τόσο του ιδιωτικού όσο και του δημόσιου τομέα και βρίσκεται ήδη καθ' οδόν προς τα επόμενα κλείσιμα. **«Αυτό θα δώσει ώθηση στη δραστηριότητα σε αυτόν τον τομέα στην Ευρώπη»**, λέει ο Felipe Ortega Schlingmann, Προϊστάμενος του Τμήματος Αγροτικού Τομέα και Αγροτικής Ανάπτυξης στην ΕΤΕπ. **«Υπάρχουν τεράστιες δυνατότητες ανάπτυξης».**

ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ ΣΤΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ

Μια εταιρεία με έδρα στις ακτές της λίμνης Κόμο κατασκευάζει πλατφόρμες μεταφοράς δορυφόρων για τη συλλογή δεδομένων σχετικά με την κλιματική αλλαγή από το διάστημα και την απομάκρυνση συντριμμιών που έχουν συσσωρευθεί επί δεκαετίες

Οι δορυφόροι βοηθούν τους ανθρώπους και τις υπηρεσίες άμεσης επέμβασης όταν τα επίγεια δίκτυα πλήττονται από φυσικές καταστροφές, όπως τυφώνες ή σεισμούς. Σε περίπτωση πανδημίας, συνδέουν ψηφιακά ασθενείς που είναι απομονωμένοι ή ζουν σε αγροτικές περιοχές, με επαγγελματίες υγείας. Και παρέχουν στοιχεία για τον εντοπισμό των κινδύνων από την υπερθέρμανση του πλανήτη – και σχετικά με την πρόοδό μας όσον αφορά την καταπολέμησή της.

Αλλά οι δορυφόροι παράγουν επίσης διαστημικά σκουπίδια. Αφού ολοκληρώσουν τις αποστολές τους, οι μικροί δορυφόροι επαναφέρονται στη γη για να καούν στην ατμόσφαιρα. Οι μεγαλύτεροι κατευθύνονται σε νεκροταφεία διαστημόπλοιων στους ωκεανούς ή διατηρούνται σε κίνηση σε ελεγχόμενες τροχιές-νεκροταφεία στο διάστημα. Είναι καιρός πλέον να βρούμε έναν τρόπο για να διαχειριστούμε τα αυξανόμενα διαστημικά σκουπίδια.

Η D-Orbit, μια εταιρεία του «νέου διαστήματος» (New Space) η οποία εδρεύει κοντά στη λίμνη Κόμο της Ιταλίας, πρωτοπορεί στη βιώσιμη οικονομία του διαστήματος και στη διαστημική εφοδιαστική. «Πολλοί από τους πελάτες μας δραστηριοποιούνται στον τομέα της γεωσκόπησης, παρέχοντας δεδομένα και πληροφορίες για τις καιρικές συνθήκες, τη ρύπανση, τη δασοκομία και τη γεωργία, τους ωκεανούς, τη διάβρωση των ακτών και τις υποδομές ζωτικής σημασίας», λέει ο Luca Rossettini, διευθύνων σύμβουλος και ιδρυτής της D-Orbit. «Το διάστημα είναι μια ευκαιρία για την κοινωνία μας, τις οικονομικές μας δραστηριότητες και τα ερευνητικά μας ιδρύματα».

Τον Οκτώβριο του 2020, η D-Orbit εκτόξευσε – με τον ευρωπαϊκό πύραυλο Vega από το Διαστημικό Κέντρο της Γουιάνας – την πρώτη της δορυφορική πλατφόρμα ION (In Orbit Now), η οποία έθεσε με επιτυχία σε τροχιά 12 μικρούς δορυφόρους γεωσκόπησης Planet SuperDove. Η δορυφορική πλατφόρμα ION, που αναπτύχθηκε από την D-Orbit, υποστηρίζεται από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων με ένα δάνειο ύψους 15 εκατ. ευρώ. Η χρηματοδότηση εντάσσεται στο πλαίσιο μνημονίου συμφωνίας που υπεγράφη μεταξύ της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Διαστήματος το 2018.

Μικροδορυφόροι και νανοδορυφόροι

Οι αποστολές μεταφοράς δορυφόρων της D-Orbit συντονίζονται από τα κεντρικά γραφεία της εταιρείας στη λίμνη Κόμο. Οι δορυφορικές πλατφόρμες της εταιρείας είναι σχεδιασμένες κατά τρόπο ώστε να μπορούν να εκτοξευθούν με πολλούς διαφορετικούς τύπους πυραύλων που διατίθενται στην αγορά. Είναι ένα είδος διαστημικού ταξί που μπορεί να φιλοξενήσει πολλούς νανοδορυφόρους ή μικροδορυφόρους. Αυτοί οι μικροσκοπικοί δορυφόροι, γνωστοί ως «CubeSat», ζυγίζουν μερικά κιλά ο καθένας. Είναι επίσης δυνατόν να μεταφέρονται και άλλα είδη ωφέλιμου φορτίου, όπως τεχνολογίες που αναπτύσσονται από νεοσύστατες επιχειρήσεις, ερευνητικά ιδρύματα και διαστημικές εταιρείες που έχουν ανάγκη να δοκιμάσουν και να επικυρώσουν μια τεχνολογία στο διάστημα προτού μπορέσουν να τη διαθέσουν στην αγορά.

«Η δορυφορική πλατφόρμα ION είναι μια καινοτόμος λύση που βοηθά τους φορείς εκμετάλλευσης μικρών δορυφόρων να δοκιμάζουν τις τεχνολογίες τους στο διάστημα και συμβάλλει στην επιτάχυνση της εμπορευματοποίησης νέων δορυφορικών υπηρεσιών», λέει ο Christian Kohr, ανώτερος μηχανικός του Τμήματος Ψηφιακών Υποδομών της ΕΤΕπ, ο οποίος ασχολήθηκε με το δάνειο προς την D-Orbit. Και ο Anders Bohlin, ανώτερος οικονομολόγος της ΕΤΕπ ο οποίος ασχολήθηκε με το έργο, προσθέτει: **«Με το σύστημα ION, η D-Orbit είναι πρωτοπόρος της καινοτομίας σε αυτόν τον τομέα».**

ΠΡΑΣΙΝΟΣ ΧΑΛΥΒΑΣ, ΚΥΚΛΙΚΟΣ ΧΑΛΥΒΑΣ

Οι βιομηχανίες υψηλής έντασης ενέργειας ευθύνονται για το 15% των παγκόσμιων εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα. Η μεγάλη χαλυβουργική εταιρεία ArcelorMittal αναπτύσσει μια καινοτόμο τεχνολογία απανθρακοποίησης της παραγωγής χάλυβα που μειώνει τις εκπομπές της και μετατρέπει το διοξείδιο του άνθρακα σε χρήσιμα βιοκαύσιμα

Η υψικάμινος χρησιμοποιεί άνθρακα για τη χημική αναγωγή σιδηρομεταλλεύματος σε σίδηρο, ο οποίος στη συνέχεια υφίσταται περαιτέρω επεξεργασία για τη μετατροπή του σε χάλυβα. Κατά τη διαδικασία εκλύονται μεγάλες ποσότητες μονοξειδίου και διοξειδίου του άνθρακα, τα οποία είναι αέρια του θερμοκηπίου. Στην Ευρώπη, οι χαλυβουργίες δεσμεύουν αυτά τα αέρια παραπροϊόντα και τα μετατρέπουν σε ηλεκτρική ενέργεια και ωφέλιμη θερμότητα. Αλλά στη συνέχεια το διοξείδιο του άνθρακα απελευθερώνεται στην ατμόσφαιρα.

“ Η χρηματοδότηση αυτή δεν θα ήταν εφικτή χωρίς την υποστήριξη της Επιτροπής στο πλαίσιο του προγράμματος InnovFin. ”

Αυτό καθιστά τις καθετοποιημένες χαλυβουργικές μονάδες σημαντικό τομέα προς απανθρακοποίηση. Η μεγάλη χαλυβουργική εταιρεία ArcelorMittal Βελγίου εφαρμόζει μια μοναδικής πολυπλοκότητας, τελείως πρωτότυπη και καινοτόμο τεχνολογία, σε κλίμακα που δεν υπάρχει πουθενά αλλού στον κόσμο. Το έργο ευθυγραμμίζεται με τον χάρτη πορείας της ArcelorMittal Ευρώπης για τη μείωση των εκπομπών άνθρακα της εταιρείας, ο οποίος στοχεύει σε μείωση κατά 30% έως το 2030 και σε μηδενικές καθαρές εκπομπές άνθρακα έως το 2050.

Η εγκατάσταση δεσμεύει τα απαέρια της υψικάμινου, τα οποία είναι πλούσια σε CO και CO₂, και τα μετατρέπει σε αιθανόλη μέσω μιας διαδικασίας ζύμωσης με τη χρήση μικροβίων. Αυτή η τεχνολογία, με την επωνυμία «Carbalyst», αναπτύχθηκε από την αμερικανική εταιρεία LanzaTech, με την οποία η ArcelorMittal συνεργάζεται εδώ και μια δεκαετία. «Ως εταιρεία παραγωγής υλικών, πιστεύουμε ότι πρέπει να δώσουμε έμφαση στην κυκλική οικονομία και να αναπτύξουμε διεργασίες «από λίκνο σε λίκνο» (cradle to cradle) που χρησιμοποιούν λιγότερους πρωτογενείς πόρους και μας επιτρέπουν να μειώσουμε τις εκπομπές άνθρακα», λέει ο Carl De Maré, επικεφαλής της τεχνολογικής στρατηγικής του ομίλου ArcelorMittal. **«Τα απόβλητα του χάλυβα και τα λοιπά απόβλητα πρέπει να ανακυκλώνονται, και η υψικάμινος είναι ένα εξαιρετικό εργαλείο για αυτόν τον σκοπό».**

Το έργο περιλαμβάνει και ένα δεύτερο βήμα. Επί του παρόντος στην υψικάμινο εισάγεται άνθρακας με τη μορφή ορυκτού άνθρακα, αλλά η εταιρεία σκοπεύει να αντικαταστήσει εν μέρει αυτόν τον ορυκτό άνθρακα με απόβλητα ξυλείας που κατόπιν επεξεργασίας έχουν μετατραπεί σε βιοάνθρακα. Αυτή η αντικατάσταση του ορυκτού άνθρακα από έναν κυκλικό άνθρακα αποτελεί ήδη ένα βήμα προς την πράσινη μετάβαση.

«Είναι μια κλασική διαδικασία δέσμευσης και χρήσης του άνθρακα,» εξηγεί ο Carl De Maré. «Η υψικάμινος βρίσκεται στη μέση. Το έργο αυτό αφορά το τέλος της διαδικασίας, με τη χρήση των παραπροϊόντων για την παραγωγή αιθανόλης, αλλά και την αρχή, με τη φρύξη άνθρακα που προέρχεται από φυσικές πηγές. Με τον συνδυασμό των δύο καινοτομιών επιτυγχάνεται η παραγωγή της λεγόμενης βιοαιθανόλης, δηλαδή αιθανόλης που παράγεται από άνθρακα βιολογικής προέλευσης. Έτσι κλείνει ο κύκλος του άνθρακα».

Χρηματοδότηση της καινοτομίας: από τη θεωρία στην πράξη

Αυτό το είδος τεχνολογικής καινοτομίας δεν είναι κάτι εύκολο ή σίγουρο. Επιπλέον, απαιτεί σημαντικές επενδύσεις σε νέες εγκαταστάσεις, εξοπλισμό και μηχανήματα. Γι' αυτό, η χρηματοδότηση ενός τέτοιου εγχειρήματος αποτελεί πρόκληση.

“ **Αναλαμβάνουμε τεχνολογικό κίνδυνο, αλλά θέλουμε να στηρίξουμε αυτόν τον κλάδο.** ”

Τον Μάιο 2020 η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων υπέγραψε με την ArcelorMittal Belgium δάνειο ύψους 75 εκατ. ευρώ για τη μερική χρηματοδότηση της κατασκευής των νέων εγκαταστάσεων, μέσω του μηχανισμού χρηματοδότησης ενεργειακών έργων επίδειξης (EDP) του προγράμματος InnoFin της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. «Πρόκειται για ένα ενδιαφέρον και καινοτόμο έργο, που είναι πολύπλοκο στην υλοποίησή του», λέει ο Senso Figaredo Pire, ανώτερος υπεύθυνος δανείων στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, ο οποίος περάτωσε αυτή την πολύπλοκη συναλλαγή. «Προάγει την κυκλική οικονομία και παράγει οικολογική αιθανόλη, η οποία μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως καύσιμο ή ως πρώτη ύλη σε πολλές χημικές διεργασίες».

«Η χρηματοδότηση αυτή δεν θα ήταν εφικτή χωρίς την υποστήριξη της Επιτροπής στο πλαίσιο του προγράμματος InnoFin», προσθέτει ο Figaredo Pire. «Συνεργαστήκαμε στενά με την Επιτροπή. Τώρα αυτό το έργο μπορεί να αποτελέσει σημαντικό βήμα προόδου για την πράσινη μετάβαση της χαλυβουργίας».

Η υλοποίηση θα ξεκινήσει από τις εγκαταστάσεις της ArcelorMittal στη Γάνδη. Στόχος της τεχνολογίας του έργου είναι το 15% των αέριων παραπροϊόντων να χρησιμοποιείται για την παραγωγή αιθανόλης, αντί ηλεκτρικής ενέργειας. Αλλά ο μακροπρόθεσμος στόχος της ArcelorMittal είναι να αντικαταστήσει σταδιακά όλους τους εσωτερικούς σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής της με τη μετατροπή των απαερίων σε αιθανόλη – ή, αργότερα, σε άλλα βασικά χημικά προϊόντα.

Επειδή από τα αέρια παραπροϊόντα άνθρακα παράγεται χαμηλότερη ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας, η ArcelorMittal θα μπορεί να συνάψει συμφωνίες αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας με παραγωγούς ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, στηρίζοντας έτσι έμμεσα την ανάπτυξη του τομέα της ανανεώσιμης ενέργειας. Η εταιρεία σχεδιάζει να έχει θέσει σε λειτουργία πέντε τέτοιες μονάδες έως το 2025, στην Ευρώπη και σε άλλα μέρη του κόσμου.

Τι είναι καλύτερο από τον ανακυκλωμένο άνθρακα; Ο ανακυκλωμένος πράσινος άνθρακας

Το έργο είναι οικονομικά βιώσιμο διότι υπάρχει μεγάλη ζήτηση για αιθανόλη, η οποία είναι επίσης ευκολότερη στην αποθήκευση και μεταφορά από ό,τι η ηλεκτρική ενέργεια. Η αιθανόλη έχει πολλές διαφορετικές εφαρμογές. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως καύσιμο, αν αναμειχθεί με βενζίνη. Μπορεί επίσης να μετατραπεί σε αιθυλένιο, βασικό συστατικό της διαδικασίας κατασκευής πλαστικών, προάγοντας έτσι την κυκλική οικονομία.

«Η επένδυση αυτή προστατεύει υπάρχουσες θέσεις απασχόλησης με το να διατηρεί τη χαλυβουργία στην Ευρώπη, όπου χρειαζόμαστε άτομα υψηλής ειδίκευσης για τον σχεδιασμό και τη λειτουργία αυτών των μονάδων», λέει ο Marc Tonteling, μηχανικός της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων.

Μέσω του συνδυασμού των δύο καινοτόμων διεργασιών, η εταιρεία στοχεύει να παράγει 80 εκατομμύρια λίτρα βιοαιθανόλης, τα οποία ισοδυναμούν με τα καύσιμα που χρησιμοποιούνται σε 600 πτήσεις μεταξύ Νέας Υόρκης και Λονδίνου. Η ArcelorMittal εκτιμά ότι οι εκπομπές CO₂ που θα αποφευχθούν ισούνται με τις ετήσιες εκπομπές 350 000 αυτοκινήτων.

«Μου άρεσε ο ενθουσιασμός και η προσήλωση των ανθρώπων της εταιρείας στη Γάνδη, οι οποίοι θέλουν να κάνουν αυτό το έργο να πετύχει», λέει ο Marc Tonteling. «Αναλαμβάνουμε τεχνολογικό κίνδυνο, αλλά θέλουμε να στηρίξουμε αυτόν τον κλάδο και, αν αυτό το έργο γνωρίσει επιτυχία, μπορεί να οδηγήσει σε πιο γενικευμένη παραγωγή κυκλικών προϊόντων άνθρακα, όπως ο βιοάνθρακας, τα καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα, η βιοαιθανόλη και πολλά άλλα».

ΜΥΣΤΙΚΑ ΠΟΥ ΜΕΝΟΥΝ ΝΑ ΑΠΟΚΑΛΥΦΘΟΥΝ

Κλιματική αλλαγή: νέες χερσαίες και θαλάσσιες υποδομές στην Ελλάδα θα παρέχουν πληροφορίες ζωτικής σημασίας για τη μελέτη της υπερθέρμανσης του πλανήτη και την πρόβλεψη φυσικών καταστροφών

Η νοτιοανατολική Μεσόγειος αποτελεί ένα φυσικό εργαστήριο που μπορεί να βοηθήσει τους επιστήμονες να παρατηρούν και να προβλέπουν τις κλιματικές αλλαγές σε παγκόσμια κλίμακα. Ωστόσο, μέχρι σήμερα, αυτή η περιοχή δεν έχει μελετηθεί επαρκώς.

Για την κάλυψη αυτού του κενού, δύο κορυφαία ελληνικά δημόσια ερευνητικά κέντρα προχωρούν στην κατασκευή υποδομών και την απόκτηση εξοπλισμού για τη διενέργεια μετρήσεων της ατμόσφαιρας και την εξερεύνηση των υδάτων – από το ανώτερο στρώμα της ατμόσφαιρας μέχρι βάθους άνω των 5 000 μέτρων από την επιφάνεια της θάλασσας στο βαθύτερο σημείο της Μεσογείου, το οποίο βρίσκεται στην Ελλάδα.

Το Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών δημιουργεί το Παρατηρητήριο Γεωεπιστημών και Κλιματικής Αλλαγής Αντικυθήρων (ΠΑΓΓΑΙΑ) στα Αντικύθηρα, ένα μικρό, σχεδόν ακατοίκητο νησί μεταξύ Κρήτης και Πελοποννήσου. «Το έργο ΠΑΓΓΑΙΑ αποτελεί μεγάλο βήμα προόδου για τη μέτρηση των ατμοσφαιρικών παραμέτρων και τη δημιουργία κλιματικών μοντέλων για τη νοτιοανατολική Μεσόγειο», λέει ο καθηγητής κ. Μανώλης Πλειώνης, πρόεδρος του Παρατηρητηρίου. «Η περιοχή της Μεσογείου είναι ευαίσθητη στην κλιματική αλλαγή και **τα δεδομένα που θα συλλέγονται θα μας βοηθήσουν να κατανοήσουμε πώς θα εξελιχθεί η κλιματική αλλαγή τα επόμενα χρόνια** και τι επίδραση μπορεί να έχει στην κοινωνία και στην οικονομία».

Παράλληλα, το Ελληνικό Κέντρο Θαλασσίων Ερευνών θα ναυπηγήσει ένα νέο ωκεανογραφικό ερευνητικό σκάφος σε αντικατάσταση ενός παλαιότερου που μετά από 35 χρόνια χρήσης πρέπει να παροπλιστεί. Το νέο σκάφος θα μπορεί να εξερευνά τόσο αβαθή ηπειρωτικά όσο και βαθιά θαλάσσια ύδατα. Με μήκος 70 μ. και πλάτος 16 μ., θα μεταφέρει εργαστήρια πολλαπλών χρήσεων και θα διαθέτει ευρύχωρα ανοικτά καταστρώματα για τη φιλοξενία εμπορευματοκιβωτίων που θα περιέχουν κινητά, εναλλάξιμα εργαστήρια. Το σκάφος θα αποτελεί έτσι μια ευέλικτη πλατφόρμα για ένα ευρύ φάσμα επιστημονικών και άλλων αποστολών.

«Η Μεσόγειος είναι πολύ σημαντική όσον αφορά την κλιματική αλλαγή, διότι λειτουργεί ως **μικροσκοπικός ωκεανός** που αντιδρά γρήγορα στις μεταβολές του κλίματος. Τα σκοτεινά, ανεξερεύνητα νερά έχουν ακόμη πολλά μυστικά να αποκαλύψουν», λέει ο δρ Άρης Καραγεώργης, πρόεδρος του Ελληνικού Κέντρου Θαλασσίων Ερευνών. «Ένα νέο σκάφος στιβαρής κατασκευής, εξοπλισμένο με τεχνολογία αιχμής, μπορεί να μας βοηθήσει να **εξερευνούμε εκτενέστερα τα ύδατα και τον βυθό της Μεσογείου** και να προβλέψουμε τι μπορεί να συμβεί στις ανοικτές θάλασσες λόγω της κλιματικής αλλαγής».

Έργα υποδομής για τη μελέτη της κλιματικής αλλαγής στην Ελλάδα συμβάλλουν στην αντιμετώπιση μιας παγκόσμιας πρόκλησης

Ο σταθμός ΠΑΓΓΑΙΑ θα επιτρέπει την αδιάλειπτη παρακολούθηση των σημαντικών κλιματικών μεταβλητών και της γεωφυσικής δραστηριότητας και θα διοχετεύει στην επιστημονική κοινότητα πιστοποιημένα δεδομένα παρακολούθησης σε πραγματικό χρόνο. Σκοπός του είναι η αντιμετώπιση προκλήσεων όπως η κλιματική αλλαγή και οι επιπτώσεις της στα έντονα καιρικά φαινόμενα και τις φυσικές καταστροφές στην Ελλάδα και την ανατολική Μεσόγειο, καθώς και η παρακολούθηση της σεισμικής δραστηριότητας. Στη νοτιοανατολική Μεσόγειο αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό, διότι μέχρι σήμερα δεν παρακολουθείται επαρκώς, παρά την έντονη τεκτονική δραστηριότητα.

Όσον αφορά το ωκεανογραφικό σκάφος, θα προσθέσει μια νέα υποδομή στον γηράσκοντα παγκόσμιο ωκεανογραφικό στόλο και μπορεί να «θεραπεύσει την ωκεανογραφία», λέει ο δρ Καραγεώργης.

Σε επιστημονικό επίπεδο, τα έργα θα επιτρέψουν τη διαρκή συλλογή σημαντικών κλιματικών μεταβλητών στην ατμόσφαιρα και στη θάλασσα, για την τροφοδότηση κλιματικών μοντέλων. Τα αξιόπιστα κλιματικά μοντέλα επιτρέπουν καλύτερες παρατηρήσεις και ακριβέστερες προγνώσεις όσον αφορά την κλιματική αλλαγή. Τα δεδομένα που θα συλλέγονται θα βοηθήσουν τους επιστήμονες να κατανοήσουν πώς εξελίσσεται η κλιματική αλλαγή και να διακρίνουν κατά πόσο οφείλεται σε φυσικούς παράγοντες και κατά πόσο είναι ανθρωπογενής. Στον τομέα της θαλάσσιας έρευνας, θα συμβάλουν στη διατήρηση της βιοποικιλότητας χάρη στην παρατήρηση της εξέλιξης των ζώντων οργανισμών, π.χ. τη μελέτη των ξένων ειδών που έρχονται από τροπικά ύδατα λόγω της ανόδου της θερμοκρασίας του θαλασσινού νερού.

Αντίκτυπος στην ελληνική κοινωνία, ανάσχεση της φυγής εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού (brain drain)

Το έργο θα έχει θετικό αντίκτυπο και για την ελληνική κοινωνία. **Τα δεδομένα που θα συλλέγονται από τον σταθμό ΠΑΓΓΑΙΑ θα βοηθούν τις ελληνικές αρχές πολιτικής προστασίας να προβλέπουν και κατά το δυνατόν να αποτρέπουν τις σοβαρές επιπτώσεις από φυσικές καταστροφές.** Επιπλέον, αυτές οι υποδομές θα προσφέρουν στην Ελλάδα τη δυνατότητα να αυξήσει το κύρος της στον τομέα της έρευνας. «Στον χώρο της έρευνας, η Ελλάδα συχνά δεν είναι επαρκώς ανταγωνιστική», λέει ο Martin Humburg, οικονομολόγος της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων. «Τα έργα αυτά δείχνουν ότι η Ελλάδα διαθέτει εξαιρετους ερευνητές, οι οποίοι έχουν το βλέμμα στραμμένο προς το μέλλον. Το μόνο που χρειάζονται είναι στήριξη και υποδομές που θα τους δώσουν τη δυνατότητα να αξιοποιήσουν τις γνώσεις τους και τις δεξιότητές τους και να ανταγωνιστούν με άλλους».

Ο καθηγητής κ. Πλειώνης προσθέτει: «Το έργο ΠΑΓΓΑΙΑ θα αποφέρει σημαντικά κοινωνικά οφέλη, διότι θα συμβάλει στην αναστροφή της τάσης συρρίκνωσης του πληθυσμού των Αντικυθήρων και στη βελτίωση της ακτοπλοΐας σε αυτή την παραμεθόρια περιοχή».

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, η κλιματική τράπεζα της ΕΕ, νυπέγραψε τον Ιούλιο 2020 ένα δάνειο ύψους μέχρι 57,5 εκατ. ευρώ προς το Ελληνικό Δημόσιο για τη χρηματοδότηση της κατασκευής και του εξοπλισμού του Παρατηρητηρίου Γεωεπιστημών και Κλιματικής Αλλαγής στα Αντικύθηρα και του νέου ωκεανογραφικού σκάφους. Τα εν λόγω έργα προβλέπεται να υλοποιηθούν σε χρονικό ορίζοντα πέντε έως έξι ετών.

«Οι χρηματοδοτήσεις για επιστημονικά έργα σπανίζουν, ιδίως κατά την περίοδο λιτότητας που διανύει η Ελλάδα από την έναρξη της χρηματοπιστωτικής κρίσης», λέει ο κ. Κώστας Καργάκος, υπεύθυνος δανείων στην ΕΤΕπ, ο οποίος ασχολήθηκε με τη χρηματοδότηση. **«Αυτή η χρηματοδότηση στηρίζει τις προσπάθειες της ελληνικής κυβέρνησης να προωθήσει τις επενδύσεις σε στρατηγικές ερευνητικές υποδομές και έχει στόχο να συμβάλει στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και στην προσαρμογή σε αυτήν, τομείς που αποτελούν κορυφαίες προτεραιότητες της Τράπεζας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης».**

“ Τα δεδομένα που θα συλλέγονται θα μας βοηθήσουν να κατανοήσουμε πώς θα εξελιχθεί η κλιματική αλλαγή τα επόμενα χρόνια και τι επίδραση μπορεί να έχει στην κοινωνία και στην οικονομία. ”

ΕΝΑ ΣΧΕΔΙΟ ΓΙΑ ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΖΩΗ

Ο πολεοδομικός σχεδιασμός πρέπει να προσαρμόζεται στις ανάγκες των πολιτών σε περιόδους πανδημίας, αλλά και να καθιστά τις πόλεις πιο πράσινες και ανθεκτικές στην κλιματική αλλαγή. Η Βαρκελώνη δείχνει τον δρόμο

Η Βαρκελώνη λαμβάνει μέτρα για τη μείωση της ρύπανσης, αλλά και για τη δημιουργία ενός χώρου διαβίωσης που θα ενθαρρύνει τους νέους να παραμείνουν και θα διευκολύνει την αυτοεξυπηρέτηση των ηλικιωμένων. «Η Βαρκελώνη έχει μια πολύ σαφή στρατηγική», λέει ο Alex Saz-Carranza, υπεύθυνος δανείων στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων. «Το νέο σχέδιο της πόλης επικεντρώνεται στα θέματα της κινητικότητας, της ενεργειακής απόδοσης και της κοινωνικής συνοχής. Η αντιμετώπιση όλων αυτών των θεμάτων θα βοηθήσει την πόλη να προετοιμαστεί για το μέλλον, αλλά και να ξεπεράσει την πανδημία COVID-19».

Οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής αποτελούν σημαντική παράμετρο του πολεοδομικού σχεδιασμού τα τελευταία χρόνια, αλλά η πανδημία έφερε νέες προκλήσεις, ιδίως για τον τομέα της υγείας και τη ζωή στις πυκνοκατοικημένες πόλεις. Οι δημόσιοι χώροι πρέπει να επιτρέπουν στους ανθρώπους να έχουν κοινωνικές επαφές τηρώντας απόσταση ασφαλείας. Το 2020 η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων ενέκρινε ένα δάνειο ύψους 95 εκατ. ευρώ για να βοηθήσει τη Βαρκελώνη να ολοκληρώσει περίπου 40 έργα, τα οποία επικεντρώνονται στη δράση για το κλίμα και στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης στην πόλη.

Το ένα τέταρτο του δανείου θα χρηματοδοτήσει την ανάπλαση σχεδόν 200 000 τετραγωνικών μέτρων γης και τη δημιουργία «υπερτετραγώνων» (superblocks), όπου οι κάτοικοι θα μπορούν να μετακινούνται, να χρησιμοποιούν δημόσιους χώρους για ψυχαγωγικές δραστηριότητες και να κάνουν τις δουλειές τους ευκολότερα. Σε πολλά μέρη της πόλης θα δοθεί προτεραιότητα στους πεζούς. Θα δημιουργηθούν ζώνες χαμηλής ταχύτητας για τα οχήματα, με όριο τα 10 χλμ./ώρα. Όλα τα νέα κτίρια θα σχεδιάζονται κατά τρόπο ώστε να έχουν σχεδόν μηδενικές εκπομπές. Νέες γραμμές λεωφορείων και ποδηλατόδρομοι θα ενθαρρύνουν τους πολίτες να μη χρησιμοποιούν τα αυτοκίνητά τους μέσα στην πόλη, ώστε να μειωθούν οι εκπομπές ρύπων. Η υλοποίηση ενός προγράμματος δενδροφύτευσης επιταχύνεται. Το αποτέλεσμα: μια πόλη που είναι πιο ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή και που παράλληλα βοηθά τους κατοίκους της να τηρούν τις οδηγίες κοινωνικής αποστασιοποίησης.

Ζώνες απαγόρευσης κυκλοφορίας

Κατά την τελευταία οκταετία η Τράπεζα έχει επενδύσει πάνω από 150 δισ. ευρώ για τη δημιουργία καλύτερων πόλεων. **Το έργο της Βαρκελώνης έχει ομοιότητες με μια χρηματοδότηση ύψους 201 εκατ. ευρώ, που επίσης χορηγήθηκε το 2020, με σκοπό να βοηθήσει το Μιλάνο να βελτιώσει την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων του, να διευκολύνει τις μετακινήσεις των κατοίκων και τη χρήση των δημόσιων συγκοινωνιών, να δημιουργήσει περισσότερους χώρους πρασίνου και να συμβάλει στην ανάκαμψη της οικονομίας από την πανδημία.**

Το κλιματικό σχέδιο της Βαρκελώνης στοχεύει σε σημαντική μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, της κατανάλωσης νερού και της φτώχειας. Η πόλη σχεδιάζει να καταστεί ουδέτερη ως προς τον άνθρακα έως το 2050. «Οι κάτοικοι της Βαρκελώνης είναι πολύ ενεργητικοί και έχουν μακρά παράδοση συμμετοχής στα κοινά», λέει η Leonor Berríochoa, ανώτερη πολεοδόμος μηχανικός της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων. «Υπάρχει μεγάλος διάλογος με το κοινό για τα κλιματικά και κοινωνικά θέματα. Οι άνθρωποι θέλουν να συνεισφέρουν, να εκφράζουν τις απόψεις τους και να κάνουν τις πόλεις πιο ζωντανές».

Η ΠΡΑΣΙΝΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΣΕ ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Στην Πολωνία, ο τομέας των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας δέχεται ώθηση καθώς μια αλλαγή στη νομοθεσία προσελκύει διεθνείς επενδυτές – και ανοίγει τον δρόμο για την πράσινη μετάβαση

Στην Πολωνία, σε μήκος 50 χλμ. στις ακτές της Βαλτικής, βρίσκονται υπό κατασκευή 29 ανεμογεννήτριες. Οι ψηλοί, λευκοί πύργοι τους δεσπόζουν πάνω από γραφικές λοφοπλαγιές που κατοικούνται από άλκες, ελάφια και κουνέλια. Όταν ολοκληρωθεί η κατασκευή τους, θα παράγουν καθαρή ηλεκτρική ενέργεια αρκετή για τις ανάγκες 138 000 πολωνικών νοικοκυριών. «Είμαι πολύ περήφανη, διότι το αιολικό μας πάρκο αποδεικνύει ότι η φύση και η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας μπορούν να συνυπάρξουν η μία δίπλα στην άλλη», λέει η Diana Kazakevic, Περιφερειακή Διευθύντρια για την Πολωνία της Ignitis Group, μιας λιθουανικής εταιρείας ενέργειας εισηγμένης στα χρηματιστήρια του Βίλνιους και του Λονδίνου, η οποία κατασκευάζει το αιολικό πάρκο. «Στην Πολωνία, η ηλεκτρική ενέργεια συχνά δεν ήταν καλή για τη φύση».

Τα αιολικά πάρκα της Ignitis στην Πομερανία εντάσσονται σε μια στροφή προς την καθαρή ενέργεια στην Πολωνία, μια χώρα που εξακολουθεί να αντλεί το σύνολο σχεδόν της ενέργειάς της από άνθρακα, ο οποίος είναι ρυπογόνος. **Το 2020 η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων υπέγραψε τρία δάνεια για αιολικά πάρκα στην Πολωνία, καθώς και μια χρηματοδότηση στον τομέα της ηλιακής ενέργειας.** «Η Πολωνία δέχεται κάποια πίεση, λόγω της κλιματικής αλλαγής», λέει ο Roland Schulze, σύμβουλος διοίκησης της Τράπεζας για τις ενεργειακές τεχνολογίες χαμηλών εκπομπών άνθρακα. «Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων βρίσκεται στην πρώτη γραμμή της παροχής βοήθειας προς την Πολωνία για τον μετασχηματισμό του ενεργειακού τομέα της».

Η ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές κατέστη πιο ελκυστική επένδυση στην Πολωνία πριν από δύο χρόνια, όταν η κυβέρνηση άλλαξε τη νομοθεσία για τις ενεργειακές συμβάσεις. Σύμφωνα με τον νέο νόμο, οι εταιρείες υποβάλλουν την προσφορά τους με βάση την τιμή στην οποία προτίθενται να πωλήσουν την ηλεκτρική ενέργεια. Εάν η τιμή στην αγορά μειωθεί, η τιμή που αναφέρουν στην προσφορά τους είναι εγγυημένη. Εάν αυξηθεί, καταβάλλουν τη διαφορά στο κράτος.

Νέες χρηματοδοτήσεις για ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές στην Πολωνία

Η χρηματοδότηση του έργου της Ignitis ήταν μία από τις πρώτες συναλλαγές που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του νέου νόμου. Η χρηματοδοτική στήριξη από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, η οποία χορήγησε στο έργο ένα δάνειο ύψους σχεδόν 60 εκατ. ευρώ, απέδειξε «ότι έχουμε εταίρους που προωθούν την πράσινη ανάπτυξη και τη βιωσιμότητα», λέει η Diana Kazakevic από την Ignitis. Όπως και ορισμένες άλλες από τις τέσσερις χρηματοδοτικές πράξεις που διενήργησε η ΕΤΕπ το 2020 στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην Πολωνία, το δάνειο καλύπτεται από την εγγύηση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων.

Αυτή η αναδυόμενη τάση στην Πολωνία μπορεί να είναι καίριας σημασίας για την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία. Αυτό το σχέδιο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής, που ανακοινώθηκε το 2020, θέτει ως στόχο την επίτευξη μηδενικών καθαρών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στην Ευρώπη έως το 2050. Όμως η Πράσινη Συμφωνία έχει επίσης ως στόχο να διασφαλίσει ότι οι περιοχές που σήμερα εξαρτώνται από τα ορυκτά καύσιμα δεν θα μείνουν πίσω κατά τη μετάβαση σε καθαρές τεχνολογίες. Αυτό είναι σημαντικό για την Πολωνία, η οποία έχει μεγάλη βιομηχανία άνθρακα.

«Βλέπουμε να εφαρμόζεται στην πράξη η Πράσινη Συμφωνία», λέει ο Vincent Metzler, ειδικός στον τομέα της χρηματοδότησης έργου (project finance) στην ΕΤΕπ. «Ο τομέας αυτός απαιτεί πολλές υποδομές – πράγμα που είναι καλό για την απασχόληση. Και αυτό συνάδει πλήρως με την έννοια της δίκαιης μετάβασης».

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ

Η τοποθέτηση του ανθρώπου, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της κοινωνικής ένταξης στο επίκεντρο των αναπτυξιακών προσπαθειών μεγιστοποιεί τις ευκαιρίες και τα οφέλη για όλους. Οι ορθά στοχευμένες επενδύσεις μπορούν να βοηθήσουν την πράσινη μετάβαση και να συμβάλουν στην κοινωνική ανάπτυξη. Γι' αυτό η ΕΤΕπ επενδύει σε έργα που προάγουν μια προσέγγιση χωρίς αποκλεισμούς για τη μετάβαση σε χαμηλές εκπομπές άνθρακα και ενισχύουν την ανθεκτικότητα των κοινοτήτων που πλήττονται περισσότερο από την κλιματική αλλαγή στην Ευρωπαϊκή Ένωση αλλά και πέραν των συνόρων της. Λαμβάνοντας υπόψη, σεβόμενη και προωθώντας ένα ευρύ φάσμα ανθρωπίνων δικαιωμάτων, μεταξύ των οποίων τα δικαιώματα των αυτοχθόνων πληθυσμών, των τοπικών κοινοτήτων, των μεταναστών, των γυναικών και των παιδιών, μέσω των περιβαλλοντικών και κοινωνικών προτύπων της και των σχετικών πολιτικών της, η ΕΤΕπ θα συνεχίσει να διασφαλίζει την αποτελεσματικότητα, τον θετικό αντίκτυπο και τη βιωσιμότητα των δραστηριοτήτων της.

Yasmine Pagni, Επικεφαλής της Μονάδας Κοινωνικής Πολιτικής, Διεύθυνση Επενδυτικών Σχεδίων

Σε παγκόσμιο επίπεδο, ο τομέας της μικροχρηματοδότησης έχει πληγεί σοβαρά από τις οικονομικές επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19. Για να προστατεύσουν τις πολύ μικρές επιχειρήσεις, πολλές εθνικές ρυθμιστικές αρχές έδωσαν εντολή στα ιδρύματα μικροχρηματοδοτήσεων να χορηγήσουν στους πελάτες τους αναστολή πληρωμής των δανειακών τους υποχρεώσεων, πράγμα που είχε ως συνέπεια την υποβάθμιση της ποιότητας των χαρτοφυλακίων δανείων και περιορισμούς ρευστότητας λόγω της έλλειψης ταμειακών ροών. Η συνεχής στήριξη των ιδρυμάτων μικροχρηματοδοτήσεων από την ΕΤΕπ, μέσω της παροχής μακροπρόθεσμης χρηματοδότησης, είναι ιδιαίτερα σημαντική σε αυτές τις συνθήκες. Μετά την κρίση COVID-19, το απαιτούμενο επίπεδο χρηματοδότησης για να στηριχθεί η ανάκαμψη των οικονομιών που βασίζονται κυρίως στις πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις ενδέχεται να είναι ακόμη υψηλότερο από ό,τι στο παρελθόν.

Milena Messori, Προϊσταμένη του Τμήματος Κεφαλαιακών Χρηματοδοτήσεων και Μικροχρηματοδότησης εκτός ΕΕ, Διεύθυνση Χρηματοδοτήσεων

Στην Τυνησία, όπως και σε άλλες χώρες εταίρους, η ΕΤΕπ αντέδρασε γρήγορα στην κρίση COVID-19 χρηματοδοτώντας την αγορά ιατρικού εξοπλισμού και εισάγοντας ευελιξία στους όρους τρεχόντων δανείων της. Ένα μέρος από ένα τρέχον δάνειό μας, που αφορά την αποκατάσταση σχολείων, επιτρέψαμε να διατεθεί για την αγορά προστατευτικού εξοπλισμού για εκπαιδευτικούς και μαθητές σε ολόκληρη τη χώρα. Συνεχίσαμε επίσης τις προσπάθειές μας για τη βελτίωση της καθημερινότητας του λαού της Τυνησίας χρηματοδοτώντας πολύ αναγκαίες υποδομές ύδρευσης και ένα έργο αστικής κινητικότητας στην ευρύτερη περιφέρεια της Τύνιδα, όπου ζει το ένα τέταρτο του πληθυσμού της χώρας.

Jean-Luc Revéreault, Επικεφαλής του γραφείου της ΕΤΕπ στην Τύνιδα, Γενική Γραμματεία

Στην Αφρική υπάρχει ένα ρητό: «Αν θέλεις να πας γρήγορα, πήγαινε μόνος σου. Αν θέλεις να πας μακριά, πήγαινε μαζί με άλλους». Η ΕΤΕπ έχει επιδιώξει ενεργά να οικοδομήσει εταιρικές σχέσεις – με τα κράτη μέλη της ΕΕ, τους αναπτυξιακούς οργανισμούς τους και διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, κυβερνήσεις και ιδιωτικές επιχειρήσεις σε όλο τον κόσμο. Όλοι αυτοί οι εταίροι κινητοποιούνται, μαζί με τον φυσικό μας εταίρο, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας «Ομάδα Ευρώπη» (Team Europe), για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19. Όμως ακόμη και τώρα δεν πρέπει να ξεχνάμε τις άλλες υπάρχουσες προκλήσεις, που εντείνονται από την κρίση: κλιματική αλλαγή, ανισότητες μεταξύ των φύλων και άλλες ανισότητες, ανεργία, ιδίως μεταξύ των νέων. Αυτές οι προκλήσεις πρέπει να εξακολουθήσουν να μας απασχολούν σοβαρά και πρέπει να διερευνήσουμε τρόπους για να δραστηριοποιηθούμε περισσότερο και να είμαστε πιο καινοτόμοι στην προσέγγισή μας.

Catherine Collin, Επικεφαλής του Περιφερειακού Γραφείου Ανατολικής Αφρικής, Ναϊρόμπι, Γενική Γραμματεία

Η πανδημία COVID-19 δεν γνωρίζει σύνορα και οι πρωτοφανείς οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις της είναι αισθητές σε ολόκληρο τον κόσμο. Οι χώρες εταίροι μας – οι χώρες της διεύρυνσης και οι γειτονικές μας χώρες – πλήττονται σοβαρά. Η ΕΤΕπ, ως η τράπεζα της ΕΕ, καλείται να διαδραματίσει ιδιαίτερο ρόλο στην παροχή βοήθειας προς τους γείτονές μας για την αντιμετώπιση των εκτεταμένων επιπτώσεων της πανδημίας. Από την έναρξη της τρέχουσας κρίσης, σε στενή συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας «Ομάδα Ευρώπη» (Team Europe), συμβάλαμε στην ενίσχυση των συστημάτων υγείας και στηρίξαμε τις επιχειρήσεις και την αναβάθμιση βασικών υποδομών.

Flavia Palanza, Διευθύντρια της Υπηρεσίας Γειτονικών Χωρών, Διεύθυνση Χρηματοδοτήσεων

Η ΕΤΕπ έχει χρηματοδοτήσει ιδιωτικούς ηλιακούς φωτοβολταϊκούς σταθμούς στη Σενεγάλη, τη Ζάμπια και το Μεξικό και αιολικά πάρκα στη Μογγολία, την Κένυα και την Ιορδανία. Ως η κλιματική τράπεζα της ΕΕ, η ΕΤΕπ θα συνεχίσει να προωθεί την ανάπτυξη της καθαρής και οικονομικά προσιτής ενέργειας στις αναδυόμενες αγορές. Τα έργα του ιδιωτικού τομέα που αφορούν ανανεώσιμες πηγές ενέργειας χρηματοδοτούνται συνήθως με τη μέθοδο της «χρηματοδότησης έργου» (project finance) με περιορισμένο δικαίωμα αναγωγής και από το 2015 αντιπροσωπεύουν πάνω από το 90% του συνόλου των χρηματοδοτήσεων τύπου project finance της ΕΤΕπ εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Paloma Perez de Vega, Προϊσταμένη του Τμήματος Χρηματοδοτήσεων Έργου (Project Finance) στους Παγκόσμιους Εταίρους και τις Γειτονικές Χώρες, Διεύθυνση Χρηματοδοτήσεων

Κάθε κρίση είναι ταυτόχρονα και μια ευκαιρία. Η πανδημία COVID-19 και οι συνακόλουθοι ταξιδιωτικοί περιορισμοί μάς βοήθησαν να αντιληφθούμε την τεράστια αξία των διαρκώς αυξανόμενων ομάδων εξωτερικής δράσης της Τράπεζας, οι οποίες είναι τοποθετημένες σε σχεδόν 30 γραφεία σε πέντε ηπείρους. Επιτελούμε έργο επιτόπου, αποδοτικά και αποτελεσματικά, παρά τις τρέχουσες προκλήσεις.

Ulrich H. Brunnhuber, Προϊστάμενος του Τμήματος Εκπροσώπησης στο πλαίσιο της Εξωτερικής Δράσης, Γενική Γραμματεία

ΤΑΧΕΙΑ ΒΟΗΘΕΙΑ

Για το σύστημα υγείας του Μαρόκου, η νόσος COVID-19 αποτελεί σοβαρή πρόκληση. Η ταχεία χρηματοδοτική στήριξη από την ΕΤΕπ βοηθά στην αντιμετώπιση της κρίσης και στην επιμόρφωση του ιατρικού προσωπικού για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής σε ολόκληρη τη χώρα

Στο Centre Hospitalier Universitaire (CHU) Ibn Rochd στην Καζαμπλάνκα οι θάλαμοι ξεχειλίζουν από ασθενείς που έχουν προσβληθεί από τον κορωνοϊό. Ο καθηγητής Kamal Marhoum El Filali, επικεφαλής του τμήματος λοιμωδών νοσημάτων του νοσοκομείου, λέει ότι το νοσοκομείο «καταφέρνει μέχρι στιγμής να διαχειρίζεται» την εισροή. Αλλά, τονίζει, εάν οι εισαγωγές συνεχίσουν να αυξάνονται, το νοσοκομείο μπορεί γρήγορα να αντιμετωπίσει έλλειψη κλινών εντατικής θεραπείας και ανάνηψης. «Αντιμετωπίζουμε όλο και μεγαλύτερες δυσκολίες», λέει ο δρ Marhoum.

Το Μαρόκο ενήργησε με αποφασιστικότητα για να περιορίσει την πανδημία την άνοιξη, εφαρμόζοντας γενικευμένο περιορισμό της οικονομικής και κοινωνικής ζωής (lockdown) και απαγορεύοντας τον τουρισμό και τα άλλα ταξίδια. Αλλά, όπως και πολλές άλλες χώρες, το Μαρόκο αντιμετώπισε ένα δεύτερο, μεγάλο κύμα κρουσμάτων. Στα μέσα Νοεμβρίου η χώρα κατέγραφε περίπου 5 000 κρούσματα την ημέρα, με περίπου 80 θανάτους. Μέχρι τότε, πάνω από 320 000 άτομα σε αυτή τη χώρα των 37 εκατομμυρίων είχαν προσβληθεί από τον ιό και περίπου 5 000 είχαν πεθάνει. Το σύστημα υγείας στέναζε από το βάρος.

“ Η πίεση χρόνου και το άγχος ήταν τεράστια, διότι γνώριζα ότι κυριολεκτικά σώζαμε ζωές. Κάθε δευτερόλεπτο μετρούσε. ”

Το CHU Ibn Rochd δέχεται μόνο ασθενείς με σοβαρά συμπτώματα COVID-19 – οι οποίοι χρειάζονται εντατική θεραπεία ή ανάνηψη – και δικούς του υπαλλήλους που έχουν προσβληθεί από τον ιό. Ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα του νοσοκομείου, επισημαίνει ο δρ Marhoum, είναι η διαχείριση του αυξανόμενου αριθμού μελών του νοσοκομειακού προσωπικού που έχουν αρρωστήσει ή έχουν εκτεθεί στον ιό και ως εκ τούτου χρειάζεται να αυτοαπομονωθούν για 14 ημέρες. «Έχουμε ήδη έλλειψη προσωπικού», λέει. «Είναι ένα τεράστιο οργανωτικό πρόβλημα».

Σθεναρή αντιμετώπιση μιας πανδημίας

Όταν το Μαρόκο επέβαλε τα γενικευμένα περιοριστικά μέτρα την άνοιξη, υπήρχαν μόνο 77 κρούσματα κορωνοϊού στη χώρα. Ωστόσο, η κυβέρνηση είχε ήδη δει περιοχές της Ισπανίας να αποδεκατίζονται από τον ιό και οι αρμόδιοι γνώριζαν ότι το σύστημα υγείας της χώρας δεν είχε τους πόρους για να αποκρούσει μια παρόμοια επίθεση. «Αν είχαμε φτάσει στο ίδιο επίπεδο με την Ευρώπη, θα αδυνατούσαμε να αντεπεξέλθουμε», λέει ο δρ Marhoum.

Η λήψη δραστικών μέτρων επέτρεψε στο Μαρόκο να διατηρήσει σε χαμηλά επίπεδα τον αριθμό των θανάτων. Κατά το πρώτο κύμα, το ποσοστό θνησιμότητας – ο αριθμός των θανάτων επί του συνόλου των κρουσμάτων – ήταν από τα χαμηλότερα στον κόσμο. Όπως και για άλλες περιοχές της Αφρικής, το χαμηλό ποσοστό θανάτων αποδίδεται στον χαμηλό μέσο όρο ηλικίας του πληθυσμού του Μαρόκου.

Χάρη στα περιοριστικά μέτρα, η κυβέρνηση κέρδισε επίσης πολύτιμο χρόνο ώστε να δημιουργήσει εγκαταστάσεις για διαγνωστικά τεστ, ιστοσελίδες και ανοικτές τηλεφωνικές γραμμές για επικοινωνία με το κοινό. Η κυβέρνηση συνεργάστηκε με παγκόσμιους φορείς όπως ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας, για να αντιμετωπίσει όσο το δυνατόν αποτελεσματικότερα την πανδημία, και δανείστηκε επειγόντως αναγκαία κεφάλαια από διεθνείς χρηματοδότες, συμπεριλαμβανομένης της **Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, η οποία χορήγησε ένα δάνειο ύψους 200 εκατ. ευρώ για ιατρικό υλικό, επιμορφωτικά προγράμματα και άλλα μέτρα ενίσχυσης του συστήματος υγείας. Χάρη σ' αυτές τις προσπάθειες, το εύθραυστο σύστημα υγείας της χώρας και οι 9 200 γιατροί του δημοσίου μπόρεσαν να γλιτώσουν από μια τεράστια πίεση.**

Συνεχής επικοινωνία

Ο αποκλεισμός του Μαρόκου επήλθε μόλις μία εβδομάδα αφότου ο Hervé Guenassia, ανώτερος υπεύθυνος δανείων της ΕΤΕπ και επικεφαλής των χρηματοδοτήσεων στο Μαρόκο, είχε επιστρέψει στο Λουξεμβούργο από την Καζαμπλάνκα. Παρέμεινε σε διαρκή επικοινωνία με τις μαροκινές αρχές καθώς η πανδημία εξελισσόταν, και η Τράπεζα ανταποκρίθηκε ταχέως σε αίτημα βοήθειας τον Μάρτιο. Το δάνειο ύψους 200 εκατ. ευρώ που χορήγησε η ΕΤΕπ προορίζεται για ιατρικές συσκευές, υλικό και εξοπλισμό. Οι ευέλικτοι όροι του δανείου επιτρέπουν στο Μαρόκο να χρησιμοποιήσει τα κεφάλαια για οποιοσδήποτε αγορές υγειονομικού υλικού σχετικές με τον κορωνοϊό οι οποίες πραγματοποιήθηκαν από την 1η Φεβρουαρίου 2020, και παρέχουν στους αρμοδίους τη δυνατότητα να προσκομίσουν αναδρομικά τις αποδείξεις για τις αγορές αυτές. Επιπλέον, το δάνειο μπορεί να καλύψει μέχρι το 90% του κόστους του χρηματοδοτούμενου έργου, δηλαδή πολύ περισσότερο από το κανονικό όριο του 50%.

Τα χρήματα έφτασαν στο Μαρόκο σε χρόνο ρεκόρ, καθώς 100 εκατ. ευρώ εκταμιεύθηκαν μέσα σε έναν μόνο μήνα. «Η πίεση χρόνου και το άγχος ήταν τεράστια, διότι γνώριζα ότι κυριολεκτικά σώζαμε ζωές», λέει ο Hervé Guenassia. «Κάθε δευτερόλεπτο μετρούσε».

Ο Hervé Guenassia χρησιμοποίησε το δάνειο προς το Μαρόκο ως βάση για να δημιουργήσει έναν ευρύτερο χρηματοδοτικό μηχανισμό – το Neighbouring Countries COVID-19 Public Health Care Programme Loan (πρόγραμμα δανείων για τα δημόσια συστήματα υγείας των γειτονικών χωρών κατά την κρίση COVID-19) – που έχει σκοπό να βοηθήσει τις γειτονικές χώρες της ΕΕ στην Ανατολική Ευρώπη, τη Μέση Ανατολή και τη Βόρεια Αφρική να αντιμετωπίσουν την κρίση. Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΤΕπ ενέκρινε αυτό το πρόγραμμα δανείων ταχύτατα, μέσα σε ένα μήνα. Η υλοποίησή του κατέστη δυνατή χάρη στην «Ομάδα Ευρώπη» (Team Europe), μια πρωτοβουλία που παρέχει στήριξη ύψους 36 δισ. ευρώ για να βοηθήσει τις χώρες εταίρους της ΕΕ να αντιμετωπίσουν την πανδημία, συνδυάζοντας πόρους από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τα κράτη μέλη, την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης.

Αξιοποίηση της διεθνούς βοήθειας

Το Μαρόκο είναι μία από τις αφρικανικές χώρες που επλήγησαν δριμύτερα από τον κορωνοϊό. Η Anna Barone, επικεφαλής της Αντιπροσωπείας της ΕΤΕπ στο Μαρόκο, επισημαίνει ότι η πανδημία αποκάλυψε τεράστια κενά στο σύστημα υγείας της χώρας: ανεπαρκείς νοσοκομειακές υποδομές, έλλειψη ειδικευμένου ιατρικού προσωπικού και μεγάλες διαφορές στην υγειονομική κάλυψη. Στην αρχή της κρίσης, το Μαρόκο είχε έναν από τους χαμηλότερους αριθμούς νοσοκομειακών κλινών ανά κάτοικο στην περιοχή, με μόλις 1,1 κλίνες για 1 000 άτομα. Η συνολική δημόσια δαπάνη για την υγεία είναι επίσης χαμηλή για την περιοχή, περίπου 160 δολάρια ΗΠΑ κατά κεφαλήν ετησίως, λέει η Anna Barone.

Μολονότι η έλλειψη υποδομών παραμένει τεράστια πρόκληση, το Μαρόκο κατάφερε βραχυπρόθεσμα να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά την κρίση, αξιοποιώντας με επιτυχία τη χρηματοδοτική στήριξη και την εμπειρογνωμοσύνη της διεθνούς κοινότητας. Η χώρα διπλασίασε τον αριθμό των νοσοκομειακών κλινών εντατικής θεραπείας σε περίπου 3 000. Δημιουργήθηκαν κέντρα διαγνωστικών τεστ και κάθε μέρα ανοίγουν νέα. Τα δάνεια από την ΕΤΕπ και άλλους δανειστές βοήθησαν να πληρωθούν πολύ αναγκαία ιατρικά εφόδια, εξοπλισμός και φάρμακα.

Ωστόσο, ακόμη μεγαλύτερη πρόκληση ήταν η εξεύρεση του τεράστιου αριθμού ειδικευμένου ιατρικού προσωπικού που χρειαζόταν για την καταπολέμηση της πανδημίας. Οι ειδικευμένοι γιατροί σπανίζουν στις αγροτικές περιοχές, οι οποίες μπορεί να έχουν περιορισμένες υποδομές και να είναι δύσκολα προσβάσιμες λόγω φυσικών εμποδίων, π.χ. βουνών ή ερήμων. «Ακόμη και με όλα τα χρήματα του κόσμου, αν δεν υπάρχει προσωπικό για να μοιράσει τις μάσκες και να κάνει τις εργαστηριακές εξετάσεις, θα είναι δύσκολο», λέει η Dana Burduja, ανώτερη οικονομολόγος της ΕΤΕπ στον τομέα της υγείας, η οποία ασχολείται με τη χρηματοδότηση του προγράμματος του Μαρόκου.

Το Μαρόκο έχει περίπου το ένα τρίτο του αριθμού γιατρών ανά 1 000 κατοίκους σε σχέση με τη γειτονική Τυνησία (0,54 ανά 1 000 κατοίκους). Ένα μέρος του δανείου της ΕΤΕπ θα χρησιμοποιηθεί για επενδύσεις στο ανθρώπινο δυναμικό, όπως εκπαίδευση των γιατρών και κατάρτιση του ιατρικού και διοικητικού προσωπικού των νοσοκομείων.

Ο δύσκολος δρόμος προς την καθολική υγειονομική κάλυψη

Το 2002 το Μαρόκο ξεκίνησε ένα πρόγραμμα για τη θέσπιση καθολικής κάλυψης υγείας. Ο δρόμος ήταν μακρύς και δύσκολος, αλλά το πρόγραμμα έχει αποφέρει αποτελέσματα. Το προσδόκιμο ζωής στο Μαρόκο είναι υψηλό και ορισμένοι κρίσιμοι δείκτες βελτιώνονται σταθερά. Η παιδική θνησιμότητα, παραδείγματος χάριν, έχει μειωθεί κατά το ήμισυ, από 42 θανάτους ανά 1 000 γεννήσεις ζώντων το 2000 σε 20 το 2017.

Το πιο πρόσφατο μέτρο με σκοπό τη διεύρυνση της υγειονομικής κάλυψης ήταν η θέσπιση μιας πενταετούς στρατηγικής για την περίοδο 2017-2021, η οποία αποσκοπεί στη βελτίωση του νοσοκομειακού δυναμικού, την επέκταση της ιατρικής κάλυψης στους αυτοαπασχολούμενους και στους ασκούντες νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα, την αύξηση του αριθμού των εργαζομένων στον τομέα της υγείας και την τυποποίηση της εκπαίδευσης που λαμβάνουν οι φοιτητές ιατρικής στο Μαρόκο.

Η κυβέρνηση στηρίζει με σημαντικούς πόρους τα σχέδιά της. Οι κρατικές δαπάνες για την υγεία αυξήθηκαν κατά 10% σε ονομαστικούς όρους το 2019, ενώ οι συνολικές δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις στον τομέα της υγείας αυξήθηκαν κατά 40%, σύμφωνα με την εταιρεία Oxford Business Group.

Ωστόσο, η πραγματικότητα είναι ότι η υγειονομική περίθαλψη, και ιδιαίτερα η πρωτοβάθμια φροντίδα, παραμένει ζητούμενο για πολλούς Μαροκινούς. Παρότι ο Στόχος 3 των Ηνωμένων Εθνών για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη αφορά την καθολική πρόσβαση τουλάχιστον σε βασική υγειονομική περίθαλψη, πολλοί Μαροκινοί δεν έχουν πρόσβαση, είτε διότι ζουν σε αγροτικές περιοχές είτε διότι δεν καλύπτονται από το RAMED, το δημόσιο σύστημα ασφάλισης.

«Βασικά, αν και στα χαρτιά οι φτωχοί και οι ευάλωτοι έχουν δικαίωμα δωρεάν πρόσβασης, αυτές οι υπηρεσίες πάσχουν από πολλές ελλείψεις σε δομές, σε προσωπικό και σε ποιότητα», λέει η Anna Barone.

Η κρίση ως ευκαιρία για μεταρρυθμίσεις

Σύμφωνα με την Anna Barone, η πολύ μεγάλη διεθνής στήριξη που έλαβε το Μαρόκο κατά τη διάρκεια της πανδημίας θα μπορούσε να δώσει την απαραίτητη ώθηση για να αντιμετωπιστούν και οι υπόλοιπες πτυχές της βελτίωσης της πρόσβασης σε υγειονομική περίθαλψη. «Πρέπει να εκμεταλλευτούμε τον επείγοντα χαρακτήρα της κρίσης για να πραγματοποιήσουμε μεταρρυθμίσεις που συνήθως απαιτούν πολύ περισσότερο χρόνο», λέει η Anna Barone.

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων μπορεί να διαδραματίσει έναν ρόλο και σε αυτόν τον τομέα. Σύμφωνα με την Anna Barone, η Τράπεζα μπορεί να συμβάλει στην ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των διαφόρων οργανισμών που συμμετέχουν στο σύστημα υγείας του Μαρόκου, παρέχοντας εμπειρογνωμοσύνη και τεχνική υποστήριξη. Η τράπεζα της ΕΕ μπορεί επίσης να βοηθήσει στην ανακαίνιση και στην κατασκευή περισσότερων νοσοκομείων, ιδίως στην ύπαιθρο.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση και το Μαρόκο ετοιμάζουν ένα νέο πρόγραμμα συνεργασίας για την περίοδο 2021-2027, το οποίο μπορεί επίσης να δώσει νέα ώθηση για μεταρρυθμίσεις. «Αυτή μπορεί να είναι μια τεράστια ευκαιρία για να τεθούν προτεραιότητες για την επανεκκίνηση της οικονομίας και τη στήριξη της κοινωνίας, με ένα ενισχυμένο σύστημα υγείας να αποτελεί κεντρικό πυλώνα της ανάκαμψης της χώρας», λέει η Anna Barone.

“ Πρέπει να εκμεταλλευτούμε τον επείγοντα χαρακτήρα της κρίσης για να πραγματοποιήσουμε μεταρρυθμίσεις που συνήθως απαιτούν πολύ περισσότερο χρόνο. ”

ΓΙΑ ΝΑ ΜΗ ΧΑΘΟΥΝ ΤΑ ΟΝΕΙΡΑ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

Η εκπαίδευση μπορεί να υποφέρει από τα μέτρα περιορισμού λόγω της πανδημίας. Αλλά το Μαρόκο και η Τунησία φρόντισαν γρήγορα να εξασφαλίσουν στους μαθητές ό,τι χρειαζόνταν για να συνεχίσουν την εκπαίδευσή τους

Όταν τα σχολεία και τα πανεπιστήμια στο Μαρόκο αναγκάστηκαν να κλείσουν τον Μάρτιο λόγω της πανδημίας, το Ευρωμεσογειακό Πανεπιστήμιο της Φεζ στο Μαρόκο κατέβαλε κάθε δυνατή προσπάθεια για να προσφέρει στους φοιτητές διαδικτυακά μαθήματα. Αλλά η μάθηση εξ αποστάσεως δεν ήταν εύκολη για πολλούς φοιτητές, όπως η Wafa Harir, η οποία ζει περίπου 100 χιλιόμετρα νότια της Φεζ. «Η σύνδεση ήταν αργή και ασταθής, οι ιστοσελίδες κολλούσαν», λέει η Wafa Harir, φοιτήτρια στη σχολή ψηφιακής μηχανικής και τεχνητής νοημοσύνης. Ακόμη χειρότερο, οι υπηρεσίες κινητών δεδομένων που απαιτούνται για την παρακολούθηση των διαδικτυακών μαθημάτων κοστίζουν ακριβά.

Η Wafa Harir και πάνω από 400 άλλοι φοιτητές του πανεπιστημίου δεν είχαν δικό τους φορητό υπολογιστή ή αξιόπιστη πρόσβαση στο διαδίκτυο. Το πανεπιστήμιο υπέβαλε ειδικό αίτημα για βοήθεια, διότι η ΕΤΕπ είχε ήδη χρηματοδοτήσει την οικοδόμησή του, από κοινού με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και η αντιπροσωπεία της ΕΕ στο Μαρόκο δώρισαν 500 000 ευρώ εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, για να βοηθήσουν τους φοιτητές να συνεχίσουν τις σπουδές από το σπίτι τους. **«Η πανδημία COVID-19 βύθισε τους φοιτητές και τα όνειρά τους στην αβεβαιότητα», λέει ο Didier Bosman, ανώτερος μηχανικός της ΕΤΕπ. «Στόχος μας δεν ήταν να επαναφέρουμε τα πράγματα στην προηγούμενη κατάσταση, αλλά να προσφέρουμε σε άξιους σπουδαστές μια νέα κανονικότητα που θα τους παρέχει δυνατότητες για μάθηση και προκοπή».**

Λίγες εβδομάδες μετά τη δωρεά της ΕΕ, 420 φορητοί υπολογιστές με απεριόριστη πρόσβαση στο διαδίκτυο διανεμήθηκαν σε φοιτητές που δεν διέθεταν υπολογιστές και ζούσαν σε απομακρυσμένες περιοχές με ανεπαρκή σύνδεση.

Αυτή η πρωτοβουλία αφορούσε κυρίως κορίτσια που χρειαζόνταν έναν υπολογιστή και πρόσβαση στο διαδίκτυο. Η Nouhayla Chaahm, 21 ετών, σπουδάζει πολιτική μηχανικός και βρίσκεται στο τέταρτο έτος των σπουδών της. **«Είμαι ευγνώμων προς το πανεπιστήμιό μου και την Ευρωπαϊκή Ένωση που μου έδωσαν το κουράγιο και τη δύναμη να συνεχίσω»**, λέει. Η Nouhayla Chaahm, επειδή έχει υψηλούς βαθμούς, μπορεί να κρατήσει τον φορητό υπολογιστή της για τρία χρόνια. Η επιχορήγηση βοήθησε επίσης να αγοραστούν εκτυπωτές 3D για να κατασκευαστούν επαναχρησιμοποιήσιμες μάσκες και φίλτρα μίας χρήσης για τους φοιτητές και το προσωπικό.

Επιτυχής αντιμετώπιση στην Τунησία

Το Διεθνές Σχολείο της Τύνιδας προβαίνει σε ανακαίνιση στο πλαίσιο ενός σχεδίου εκσυγχρονισμού του ενός τρίτου όλων των σχολείων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Το σχέδιο, προϋπολογισμού 220 εκατ. ευρώ, χρηματοδοτείται από το κράτος, την ΕΤΕπ, τη γερμανική τράπεζα KfW και μια επιχορήγηση της ΕΕ. Αλλά όταν οι μαθητές ετοιμάζονταν για τις εξετάσεις στο τέλος της σχολικής χρονιάς, το Υπουργείο Παιδείας της Τунησίας ζήτησε επειγόντως βοήθεια, διότι δεν διέθετε επαρκές υγειονομικό υλικό, όπως μάσκες και απολυμαντικό χεριών, για την προστασία τους.

Ο μηχανικός της ΕΤΕπ Didier Bosman παρενέβη και πάλι. Γνώριζε ότι από τη σύμβαση δανείου της Τράπεζας για το έργο ανακαίνισης των σχολείων υπήρχε ένα απροσδόκητο πλεονάσμα 8 εκατ. ευρώ, διότι το δηνάριο Τунησίας είχε υποτιμηθεί. Πρότεινε να χρησιμοποιήσει η Τράπεζα μέρος αυτού του πλεονάσματος για την παροχή επειγόντως αναγκαίου υγειονομικού εξοπλισμού στα σχολεία της Τунησίας. Σε μια μόνο εβδομάδα παραγγέλθηκαν 750 000 μάσκες προστασίας και 102 500 λίτρα απολυμαντικού χεριών για 240 000 φοιτητές και 160 000 καθηγητές και άλλο προσωπικό.

ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ ΓΙΑ ΤΟ ΕΜΒΟΛΙΟ

Χάρη σε μια πρωτοποριακή παγκόσμια πρωτοβουλία για τον μετριασμό των υγειονομικών και οικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας, οι φτωχές χώρες της Αφρικής θα έχουν πρόσβαση σε εμβόλιο κατά του κορωνοϊού

Κανείς δεν είναι ασφαλής αν δεν είναι όλοι ασφαλείς, διότι οι μεταδοτικές ασθένειες δεν γνωρίζουν σύνορα. Για την προστασία όλων, πρέπει όλες οι χώρες, πλούσιες και φτωχές, να έχουν πρόσβαση σε εμβόλιο κατά του κορωνοϊού.

Αυτός είναι ο στόχος της πρωτοποριακής παγκόσμιας πρωτοβουλίας COVAX, την οποία διαχειρίζονται από κοινού η Παγκόσμια Συμμαχία για τα Εμβόλια και την Ανοσοποίηση (Gavi), ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας και ο Συνασπισμός για Καινοτομίες Επιδημιολογικής Ετοιμότητας (CEPI). Με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η πρωτοβουλία COVAX στοχεύει στην εξασφάλιση ισότιμης πρόσβασης όλων των οικονομιών σε εμβόλιο κατά του κορωνοϊού.

“ **Ενώ σε ολόκληρη την Ευρώπη ορθώνονταν φραγμοί για να αποφευχθεί η εξάπλωση της επιδημίας, υπήρχε ταυτόχρονα προθυμία για συμβολή στη διασφάλιση ισότιμης πρόσβασης στα εμβόλια.** ”

«Η δίκαιη και ισότιμη πρόσβαση σε ένα αποτελεσματικό εμβόλιο κατά της νόσου COVID-19 είναι καίριας σημασίας για την αντιμετώπιση της πανδημίας και την ανακούφιση των αναπτυσσόμενων χωρών», λέει ο Raffaele Cordiner, υπεύθυνος δανείων της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων που ασχολείται με αυτή την πρωτοβουλία. «Η κοινή προσπάθεια της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας «Ομάδα Ευρώπη» (Team Europe) αναδεικνύει τη σημασία μιας πολυμερούς προσέγγισης για την επίλυση των παγκόσμιων θεμάτων υγείας. Η Ευρώπη δημιούργησε ένα καινοτόμο χρηματοδοτικό μέσο, το οποίο δείχνει τι είδους αλληλεγγύη χρειάζεται να έχουμε με τους συνανθρώπους μας αυτή την επικίνδυνη περίοδο».

Η ΕΤΕπ επενδύει 400 εκατ. ευρώ στη συμφωνία/δέσμευση για μελλοντική αγορά εμβολίων στο πλαίσιο του COVAX (Advance Market Commitment - AMC), ένα καινοτόμο χρηματοδοτικό μέσο που θα στηρίξει τη συμμετοχή 92 χωρών χαμηλού και μεσαίου εισοδήματος στον μηχανισμό COVAX. Το εν λόγω μέσο παρέχει σε αυτές τις χώρες πρόσβαση σε δόσεις ασφαλών και αποτελεσματικών εμβολίων κατά του κορωνοϊού, οι οποίες χρηματοδοτούνται από δωρητές. Σε συνδυασμό με μια πρόσθετη στήριξη που παρέχεται από την Gavi και τους εταίρους της, τον Παγκόσμιο

Οργανισμό Υγείας και τη UNICEF για την προετοιμασία και την υλοποίηση της εκστρατείας εμβολιασμού, ο μηχανισμός COVAX θα διασφαλίσει βραχυπρόθεσμα την προστασία των πλέον ευάλωτων ομάδων σε όλες τις χώρες, ανεξαρτήτως εισοδήματος.

Εκτός από την εξασφάλιση ισότιμης πρόσβασης για κάθε χώρα, η πρωτοβουλία COVAX επιδιώκει επίσης την επιτάχυνση της ανάπτυξης και της παρασκευής εμβολίων για τον κορωνοϊό. Παρέχει στήριξη για την πραγματοποίηση εκστρατειών εμβολιασμού και, μεταξύ άλλων, για την καλή λειτουργία της εφοδιαστικής αλυσίδας ελεγχόμενης θερμοκρασίας που απαιτείται για την αποτελεσματική διανομή των εμβολίων.

Αποστολή αλληλεγγύης

Σχεδόν 100 αυτοχρηματοδοτούμενες οικονομίες συνεισφέρουν οικονομικά στον μηχανισμό COVAX και συγκεκριμένα πόρους για την ανάπτυξη και αγορά εμβολίων. Παράλληλα, η συμμετοχή 92 οικονομιών χαμηλού και μεσαίου εισοδήματος στον μηχανισμό υποστηρίζεται οικονομικά από συνεισφορές των δωρητών. Σε αυτές περιλαμβάνονται χώρες της υποσαχάριας Αφρικής και της νότιας γειτονίας της ΕΕ, για τις οποίες διαφορετικά τα εμβό-

“ Αυτή η κρίση είναι πρωτοφανής, γιατί έχει παγκόσμιες επιπτώσεις που επέρχονται ταυτόχρονα παντού. ”

για δεν θα ήταν οικονομικώς προσιτά. «Πρόκειται για μια γνήσια πράξη αλληλεγγύης», λέει η Anna Lynch, ειδική στον τομέα των βιοεπιστημών στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, η οποία ασχολήθηκε με τη χρηματοδότηση του COVAX. «Ενώ σε ολόκληρη την Ευρώπη ορθώνονταν φραγμοί για να αποφευχθεί η εξάπλωση της επιδημίας, υπήρχε ταυτόχρονα προθυμία για συμβολή στη διασφάλιση ισότιμης πρόσβασης στα εμβόλια».

Οι μισές από τις χώρες χαμηλού εισοδήματος και το ένα τέταρτο των χωρών μεσαίου εισοδήματος αντιμετωπίζουν υψηλό κίνδυνο σοβαρών οικονομικών επιπτώσεων λόγω του κορωνοϊού. Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας εκτιμά ότι ο αριθμός των ανθρώπων που υποφέρουν από πείνα στον κόσμο ενδέχεται να αυξηθεί κατά 132 εκατομμύρια λόγω των επιπτώσεων της πανδημίας.

«Αυτή η κρίση είναι πρωτοφανής, γιατί έχει παγκόσμιες επιπτώσεις που επέρχονται ταυτόχρονα παντού», λέει η Debora Revoltella, Διευθύντρια της Υπηρεσίας Οικονομικών Αναλύσεων και Μελετών της ΕΤΕπ. «Σχεδόν όλες οι χώρες και περιοχές του κόσμου έχουν πληγεί. Για όλες ή για τις περισσότερες από αυτές τις χώρες, είναι ένα από τα ισχυρότερα πλήγματα που έχει δεχθεί ποτέ η οικονομία τους».

Ισότιμη πρόσβαση σε εμβόλια για όλους, πλούσιους και φτωχούς

Ο εμβολιασμός είναι ένα από τα αποτελεσματικότερα μέσα για να αναχαιτιστούν οι επιπτώσεις της πανδημίας στην υγεία και την οικονομία.

Ο COVAX χρηματοδοτεί την ανάπτυξη μιας σειράς δυνητικών εμβολίων. Στηρίζει την παραγωγή εμβολίων σε μαζική κλίμακα και διαπραγματεύεται τις τιμές των εμβολίων με τις παραγωγούς εταιρείες. Οι χρηματοδοτήσεις από τον COVAX επιτρέπουν σε αυτές τις εταιρείες να αυξήσουν άμεσα την παραγωγική τους ικανότητα, παράγοντας το εμβόλιο ακόμη και ενόσω βρίσκεται στη φάση της αξιολόγησής του σε κλινικές δοκιμές και πριν λάβει άδεια κυκλοφορίας. Εάν το εμβόλιο είναι αποτελεσματικό, οι παραχθείσες δόσεις θα είναι διαθέσιμες αμέσως.

Στόχος του COVAX είναι να διασφαλίσει ότι όλες οι χώρες θα μπορούν να έχουν πρόσβαση σε ένα ασφαλές και αποτελεσματικό εμβόλιο στο ίδιο περίπου σύντομο χρονικό πλαίσιο. Αυτό είναι απαραίτητο για να τεθεί η πανδημία υπό έλεγχο και να μειωθεί ο αντίκτυπός της στις οικονομίες, τις κοινωνίες, τα άτομα, το διεθνές εμπόριο και τα ταξίδια.

Κατά την οξεία φάση της πανδημίας, κύριος στόχος του COVAX θα είναι να εξασφαλίσει επαρκή εφοδιασμό και πόρους ώστε να προμηθεύσει σε όλες τις οικονομίες εμβόλια για την προστασία των ομάδων του πληθυσμού που κινδυνεύουν περισσότερο – των εργαζόμενων στους τομείς της υγείας και της κοινωνικής φροντίδας, των ηλικιωμένων και όσων πάσχουν από υποκείμενα νοσήματα. Τα εμβόλια θα κατανεμηθούν ισότιμα μεταξύ των αυτοχρηματοδοτούμενων οικονομιών και των οικονομιών που είναι επιλέξιμες βάσει της συμφωνίας/δέσμευσης για μελλοντική αγορά εμβολίων, σύμφωνα με το Πλαίσιο Δίκαιης Κατανομής (Fair Allocation Framework) του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας.

Η ισχύς εν τη ενώσει

Οι υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων εργάστηκαν «όσο ήταν ανθρωπίνως δυνατόν πιο γρήγορα» για τη συγκρότηση και την υπογραφή της χρηματοδότησης του COVAX, λέει ο Raffaele Cordiner από την ΕΤΕπ. «Εργαστήκαμε με αξιοσημείωτη σύμπνοια και ταχύτητα, για να δώσουμε ένα τέλος στην οξεία φάση της πανδημίας και να ανασυγκροτήσουμε την οικονομία».

Το δάνειο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων καλύπτεται από εγγύηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Βιώσιμης Ανάπτυξης, το οποίο προωθεί μια ενεργητική πολιτική αναπτυξιακής βοήθειας και στηρίζει κατά κύριο λόγο επενδύσεις στις γειτονικές χώρες της ΕΕ και στην Αφρική. Το δάνειο αυτό προστίθεται σε μια χρηματοδότηση ύψους 100 εκατ. ευρώ που χορήγησε η Ευρωπαϊκή Ένωση στον COVAX.

Αυτή η παγκόσμια προσέγγιση όσον αφορά τον εμβολιασμό θα επιτρέψει την κοινωνική και οικονομική ανάκαμψη και θα μειώσει την πιθανότητα αναζωπύρωσης της νόσου. Η πρωτοβουλία COVAX αποδεικνύει ότι η ισχύς εν τη ενώσει.

“ Η Ευρώπη δημιούργησε ένα καινοτόμο χρηματοδοτικό μέσο, το οποίο δείχνει τι είδους αλληλεγγύη χρειάζεται να έχουμε με τους συνανθρώπους μας αυτή την επικίνδυνη περίοδο. ”

Η ΑΛΛΗ ΜΟΛΥΣΜΑΤΙΚΗ ΑΠΕΙΛΗ

Μια εταιρεία βιοϊατρικής τεχνολογίας που αναπτύσσει ένα νέο εμβόλιο κατά της φυματίωσης τονίζει την κρίσιμη σημασία του για τον αναπτυσσόμενο κόσμο

Η φυματίωση είναι ένα σοβαρό παγκόσμιο πρόβλημα εδώ και 30 χρόνια. Εκτιμάται ότι το ένα τέταρτο του παγκόσμιου πληθυσμού πάσχει από τη νόσο. Το πρόβλημα είναι μεγάλο στις αναπτυσσόμενες χώρες, όπου η φτώχεια και η πολιτική αστάθεια εμποδίζουν την εφαρμογή προγραμμάτων που μπορούν να τη θέσουν υπό έλεγχο. Παρ' όλα αυτά, το μεγαλύτερο μέρος του τομέα της βιοτεχνολογίας την αγνοεί.

Όχι όμως και ο Leander Grode. «Ασχολούμαι με την υπ' αριθμόν 1 φονική μεταδοτική ασθένεια στον κόσμο – άρα και την πιο επικίνδυνη», λέει.

Υπάρχει μεγάλη ανάγκη για ασφαλέστερα και αποτελεσματικότερα αντιφυματικά εμβόλια. Το κύριο εμβόλιο που χρησιμοποιείται σήμερα, το BCG, αναπτύχθηκε πριν από περίπου 100 χρόνια. Τον Αύγουστο η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων υπέγραψε ένα δάνειο ύψους 30 εκατ. ευρώ προς την εταιρεία του Leander Grode, την Vakzine Projekt Management (VPM), για τη χρηματοδότηση του τελικού σταδίου έρευνας για το VPM1002, το νέο εμβόλιο της εταιρείας που αποσκοπεί στην πρόληψη της φυματίωσης στα μωρά.

Ζωτικής σημασίας για την Αφρική και τον ιό HIV

Πολλοί άνθρωποι που εμβολιάζονται με το εμβόλιο BCG παθαίνουν παρ' όλα αυτά φυματίωση. Η VPM ελπίζει ότι το νέο εμβόλιο που αναπτύσσει θα προσφέρει μεγαλύτερη προστασία. Το δάνειο της ΕΤΕπ αποτελεί μέρος μιας μεγαλύτερης συναλλαγής, η οποία μπορεί να συμπεριλάβει 15 εκατ. ευρώ για τη στήριξη ενός φαρμάκου κατά του HIV, του ιού που προκαλεί το AIDS. Στην Αφρική, η φυματίωση είναι η πιο κοινή ασθένεια μεταξύ των ατόμων που έχουν προσβληθεί από τον ιό HIV. «Δεν είναι δυνατόν να πάψουμε να καταπολεμούμε νόσους όπως η φυματίωση», λέει ο Raffaele Cordiner, υπεύθυνος δανείων της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, ο οποίος ασχολήθηκε με τη χρηματοδότηση της VPM. «Ελπίζουμε ότι σύντομα θα περάσουμε στη φάση εξόδου από την πανδημία COVID-19, αλλά η φυματίωση υπάρχει εδώ και τουλάχιστον 200 000 χρόνια».

Η φυματίωση και η νόσος COVID-19 μεταδίδονται με παρόμοιους τρόπους από το ένα άτομο στο άλλο, μέσω μικροσκοπικών σταγονιδίων που εκτοξεύονται στον αέρα από τον βήχα ή το φτάρνισμα. Όπως και ο κορωνοϊός, η φυματίωση προκαλεί σοβαρά προβλήματα στους πνεύμονες αν δεν αντιμετωπιστεί με θεραπευτική αγωγή, αλλά προσβάλλει επίσης τον εγκέφαλο, τα νεφρά και τη σπονδυλική στήλη.

Αυτοί που πιστεύουν ότι ο κορωνοϊός είναι ύπουλα έξυπνος, θα έπρεπε να δουν πώς λειτουργεί η φυματίωση, λέει η Sina Brückner, υπεύθυνη διαχείρισης έργου που ασχολείται με την ανάπτυξη του νέου εμβολίου της VPM. «Η φυματίωση είναι μια πανέξυπνη ασθένεια, πολύ καλά προσαρμοσμένη στον άνθρωπο», λέει. «Είναι πολύ δύσκολο να καταπολεμηθεί και μπορεί να προκαλέσει πολλά προβλήματα υγείας. Οι άνθρωποι λιμοκτονούν, αδυνατίζουν πολύ, δεν μπορούν να προσλάβουν τροφή. Σε σύγκριση με τον κορωνοϊό, η καταπολέμηση της φυματίωσης είναι πολύ πιο περίπλοκη. Είναι τελείως άλλο επίπεδο».

“**Υπάρχει ένα πραγματικό χρηματοδοτικό κενό όσον αφορά την κλινική έρευνα σχετικά με τις μεταδοτικές ασθένειες.**”

Περισσότερη χρηματοδότηση για εμβόλια κατά της φυματίωσης για τον αναπτυσσόμενο κόσμο

Η έλλειψη χρηματοδότησης είναι ένα από τα μεγαλύτερα εμπόδια στην ανάπτυξη νέων αντιφυματικών εμβολίων. Αυτό το είδος εμβολίου βοηθά κυρίως τις αναπτυσσόμενες χώρες και ως εκ τούτου δεν αποφέρει σημαντικά κέρδη στις φαρμακευτικές εταιρείες, σε αντίθεση με τις θεραπείες για τον καρκίνο, οι οποίες έχουν υψηλότερες οικονομικές αποδόσεις.

Ο υπεύθυνος δανείων της ΕΤΕπ Raffaele Cordiner τονίζει ότι υπάρχει μεγάλη ανάγκη να συναφθούν χρηματοδοτικές συμφωνίες από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για να βοηθηθούν επιχειρήσεις όπως η VPM. Ειδικές χρηματοδοτικές εντολές μπορούν να προσφέρουν στην τράπεζα της ΕΕ περισσότερα εργαλεία και περισσότερους πόρους για να στηρίξει ερευνητικά έργα υψηλότερου κινδύνου ή μη δοκιμασμένες τεχνολογίες. Το δάνειο της ΕΤΕπ για το εμβόλιο κατά της φυματίωσης παρέχεται μέσω του Κονδυλίου Χρηματοδοτήσεων με Κοινωνικό Αντίκτυπο, το οποίο στηρίζεται από τα κράτη μέλη της ΕΕ και χρησιμοποιείται για αναπτυξιακά έργα στις φτωχότερες περιοχές της Αφρικής. Το δάνειο συνίσταται σε μια σύμβαση χορήγησης επιχειρηματικών κεφαλαίων των οποίων η αποπληρωμή συναρτάται με τις δοκιμές και τις επιδόσεις του φαρμάκου στην αγορά. Αν το φάρμακο αποδειχθεί μη αποτελεσματικό, το δάνειο μπορεί να διαγραφεί.

Οικονομικώς προσιτά φάρμακα και μαζικός εμβολιασμός

«Είναι πολύ σημαντικό να χρηματοδοτούμε έργα όπως αυτό», λέει η Anna Lynch, ειδική στον τομέα των βιοεπιστημών στην Τράπεζα. «Υπάρχει ένα πραγματικό χρηματοδοτικό κενό όσον αφορά την κλινική έρευνα σχετικά με τις μεταδοτικές ασθένειες, και πολύ συχνά οι επενδύσεις που αφορούν πολύ απειλητικά παθογόνα ακολουθούν απλώς παθητικά τη ζήτηση. Ελπίζουμε ότι στο μέλλον οι επενδυτές θα υιοθετήσουν πιο ενεργητική στάση και οι χρηματοδοτήσεις θα καθοδηγούνται από το παγκόσμιο φορτίο νοσηρότητας».

Η Vakzine Projekt Management (VPM) είναι θυγατρική του Serum Institute της Ινδίας, του μεγαλύτερου παραγωγού εμβολίων στον κόσμο. Το Serum Institute ιδρύθηκε από τον Cyrus Roonawalla, ο οποίος έχει δηλώσει ότι στόχος του είναι να καταστήσει τα φάρμακα οικονομικώς προσιτά στον αναπτυσσόμενο κόσμο και να συμβάλει στον εμβολιασμό όσο το δυνατόν περισσότερων ανθρώπων.

«Το Serum Institute είναι ένας απίστευτος οργανισμός», λέει η Cristina Niculescu, άλλη μια ειδική στον τομέα των βιοεπιστημών στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων. «Πραγματικά οι άνθρωποί του εμφορούνται από μια φιλανθρωπική φιλοσοφία που υποστηρίζει τα οικονομικώς προσιτά εμβόλια».

Το νέο φάρμακο της VPM προορίζεται κυρίως για τις χώρες της υποσαχάριας Αφρικής που έχουν υψηλό αριθμό κρουσμάτων φυματίωσης. Οι κλινικές δοκιμές θα διεξαχθούν στην Ουγκάντα, τη Γκαμπόν, την Κένυα, την Τανζανία και το Λεσότο.

Ο Leander Grode, διευθύνων σύμβουλος της VPM, παρατηρεί ότι το μέλλον της έρευνας για εμβόλια κατά της φυματίωσης και άλλων μολυσματικών ασθενειών φαίνεται επιτέλους να είναι πιο φωτεινό, και αυτό οφείλεται εν μέρει στον κορωνοϊό.

«Ο κορωνοϊός άλλαξε τα δεδομένα», λέει. «Συνειδητοποιούμε ότι δεν έχουμε πλέον την πολυτέλεια να περιμένουμε την εμφάνιση μιας νόσου και τότε μόνο να προσπαθούμε να θεραπεύσουμε τους ασθενείς με νέα φάρμακα. Το μέλλον του κόσμου εξαρτάται από την ύπαρξη καλύτερων εμβολίων».

“ **Το μέλλον του κόσμου εξαρτάται από την ύπαρξη καλύτερων εμβολίων.** ”

ΤΥΡΙ ΑΠΟ ΤΗ ΓΕΩΡΓΙΑ ΜΕ ΓΕΥΣΗ ΕΛΒΕΤΙΑΣ

Γεωργιανοί αγρότες εκπαιδεύονται σε μια ελβετική γεωργική σχολή χάρη σε δάνειο που στηρίζεται από την ΕΕ

Η αγροτική δραστηριότητα αποτελεί σημαντικό μέρος της εθνικής ταυτότητας των Γεωργιανών. Το 50% της επικράτειας της χώρας αποτελείται από γεωργοκτηνοτροφικές εκτάσεις και περίπου το ίδιο ποσοστό του εργατικού δυναμικού εργάζεται στον αγροτικό τομέα, κατά σχεδόν γενικό κανόνα με αυτοαπασχόληση σε μικρές αγροτικές εκμεταλλεύσεις. Αλλά η παραγωγικότητα είναι χαμηλή και οι αγρότες συχνά απειλούνται από φτώχεια. Για την ενίσχυση της γεωργίας και την αύξηση της τεχνογνωσίας, δημιουργείται μια επαγγελματική σχολή στο Σαρκινέτι, ορεινό χωριό κοντά στο Ντμανίσι, 120 χλμ. από την πρωτεύουσα, την Τιφλίδα. Το έργο υλοποιείται σε συνεργασία με μια ιστορική ελβετική γεωργική σχολή. «Οι φυσικές συνθήκες στο Ντμανίσι είναι παρόμοιες με εκείνες της Ελβετίας», λέει ο Tinatin Makharadze, διευθυντής της σχολής. «Η περιοχή είναι ευάλωτη, και αυτό το έργο θα την αναζωογονήσει και θα δημιουργήσει πρόσθετες πηγές εισοδήματος».

Η Ελβετική Γεωργική Σχολή Καυκάσου (Swiss Agricultural School Caucasus) θα προσφέρει βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα εκπαιδευτικά προγράμματα στους τομείς της κτηνοτροφίας και της γαλακτοκομίας, σε συνεργασία με την ελβετική σχολή Plantahof. Λειτουργώντας ως μη κερδοσκοπική ιδιωτική πρωτοβουλία, θα διαθέτει δική της τυροκομική και γαλακτοκομική μονάδα και θα χρηματοδοτηθεί μέσω ενός δανείου από την Τράπεζα της Γεωργίας, καθώς και με επιχορηγήσεις από Ελβετούς και Γεωργιανούς εταίρους, τον Ελβετικό Οργανισμό Ανάπτυξης και Συνεργασίας και το Πρόγραμμα Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών.

Ενίσχυση της συνεργασίας με έναν αξιόλογο γείτονα της ΕΕ

Η ΕΤΕπ υπέγραψε με την Τράπεζα της Γεωργίας ένα δάνειο ύψους 50 εκατ. ευρώ για τη χρηματοδότηση μικρομεσαίων επιχειρήσεων και επιχειρήσεων μεσαίας κεφαλαιοποίησης. Ένα μέρος του δανείου εκταμιεύτηκε το 2020. Τον Δεκέμβριο η Τράπεζα υπέγραψε άλλο ένα δάνειο, ύψους 25 εκατ. ευρώ, ως μέρος των μέτρων έκτακτης ανάγκης που έλαβε στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας «Ομάδα Ευρώπη» (Team Europe) για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19. Η Τράπεζα της Γεωργίας διοχετεύει με τη σειρά της τα κεφάλαια σε τοπικά έργα, όπως η Ελβετική Γεωργική Σχολή Καυκάσου. Αυτό ήταν το πρώτο δάνειο από την τράπεζα της ΕΕ προς την Τράπεζα της Γεωργίας που χορηγήθηκε κατά ένα μέρος σε τοπικό νόμισμα, εξαλείφοντας τον συναλλαγματικό κίνδυνο για τον τελικό δικαιούχο. «Το δάνειο από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων έχει άμεσο βραχυπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο αντίκτυπο στην αγορά», λέει ο Levan Kobiasvili, επικεφαλής της Μονάδας Χρηματοδότησης της Τράπεζας της Γεωργίας. «Μας επέτρεψε να μεταकुλίσουμε το όφελος στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις-πελάτες μας, οι οποίες αποτελούν σημαντικό μέρος του χαρτοφυλακίου μας».

Η ελκυστική χρηματοδότηση που προσέφερε η ΕΤΕπ σε τοπικό νόμισμα κατέστη δυνατή χάρη σε επιχορηγήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο πλαίσιο της Πρωτοβουλίας «Εκτενής και Ολοκληρωμένη Ζώνη Ελευθέρων Συναλλαγών» (Deep and Comprehensive Free Trade Area) της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης. «Στη Γεωργία, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις αποτελούν βασικό κομμάτι της οικονομίας», λέει ο Andreas Berkhoff, ο υπεύθυνος δανείων της ΕΤΕπ που ασχολήθηκε με τη συναλλαγή. «Αποδεικνύουμε ότι οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις ωφελούνται από τη συνεργασία μεταξύ της Γεωργίας και της ΕΕ. Για να τις στηρίξουμε, συνεργαζόμαστε στενά με την αντιπροσωπεία της ΕΕ και την Επιτροπή στο πλαίσιο της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης». Η στήριξη της ΕΕ προς τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις στις χώρες της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης εντάσσεται στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας EU4Business. Ο Όμιλος της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων είναι βασικός εταίρος αυτής της πρωτοβουλίας.

ΨΗΦΙΑΚΑ ΠΑΙΔΙΑ

Η ψηφιακή εκπαίδευση μεταμορφώνει τα σχολεία της Σερβίας για να ενισχυθεί η οικονομική ανθεκτικότητα της χώρας – και για την αντιμετώπιση μελλοντικών πανδημιών όπως η COVID-19

Ο αντίκτυπος της πανδημίας στην εκπαίδευση ήταν τεράστιος, με το κλείσιμο σχολείων και πανεπιστημίων να έχει επηρεάσει πάνω από το 90% του συνολικού μαθητικού και φοιτητικού πληθυσμού 194 χωρών. Οι κυβερνήσεις χρειάστηκε να αντιδράσουν γρήγορα και να καθιερώσουν την εξ αποστάσεως διδασκαλία. Πολλές χώρες έθεσαν σε εφαρμογή προγράμματα μάθησης μέσω του διαδικτύου. Όπου αυτό δεν ήταν δυνατόν, στράφηκαν στην τηλεόραση ή ακόμα και στο ραδιόφωνο.

Αλλά η κρίση αποκάλυψε το ψηφιακό χάσμα μεταξύ και εντός των χωρών. Κατέστησε σαφή την ανάγκη για ψηφιακό μετασχηματισμό του τομέα της εκπαίδευσης σε παγκόσμιο επίπεδο. Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων συμβάλλει σε αυτόν τον μετασχηματισμό.

Στη Σερβία, με τη βοήθεια της Τράπεζας, όλα τα σχολεία θα έχουν γίνει ψηφιακά μέχρι το 2021. Ο ψηφιακός μετασχηματισμός και η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση αποτελούν τις δύο κορυφαίες προτεραιότητες της σερβικής κυβέρνησης. Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων χορήγησε ένα δάνειο ύψους 65 εκατ. ευρώ για την αναβάθμιση της ψηφιακής υποδομής και του ψηφιακού διδακτικού υλικού, καθώς και για την επιμόρφωση εκπαιδευτικών (με τη στήριξη της UNICEF). Επειδή πρόκειται για πολύ σημαντικό έργο, η Τράπεζα χρηματοδοτεί σχεδόν το 60% του συνολικού κόστους του, που ανέρχεται σε 111 εκατ. ευρώ. Το 2021 άλλα 4 εκατ. ευρώ θα στηρίξουν την παροχή τεχνικής βοήθειας και συμβουλευτικών υπηρεσιών.

«Η πανδημία COVID-19 και οι περιορισμοί που επέβαλε στις κοινωνικές επαφές προκάλεσαν μεγάλη διαταραχή των εκπαιδευτικών συστημάτων και διαδικασιών», λέει η Isabelle Stoffel, ανώτερη υπεύθυνη δανείων της ΕΤΕπ, η οποία ασχολήθηκε με τη συναλλαγή. «Αυτές οι πρωτόγνωρες συνθήκες έδειξαν ότι η βελτίωση της ψηφιακής υποδομής αυξάνει την αποτελεσματικότητα των σχολείων σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης. Εκτός από την ενίσχυση της ανθεκτικότητας έναντι μελλοντικών κρίσεων, αυτή η επένδυση θα ενισχύσει την απασχολησιμότητα των νέων, την ανταγωνιστικότητα και την ανάπτυξη της καινοτομίας στη χώρα».

Όταν η Σερβία επέβαλε περιοριστικά μέτρα λόγω της πανδημίας τον Μάρτιο, η διδασκαλία μεταφέρθηκε από τις σχολικές αίθουσες στις τηλεοράσεις. Το Υπουργείο Παιδείας, Επιστημών και Τεχνολογικής Ανάπτυξης άρχισε να μεταδίδει εκπαιδευτικά προγράμματα για τους μαθητές δημοτικού, γυμνασίου και λυκείου στα εθνικά δημόσια τηλεοπτικά κανάλια της Σερβίας. Όπως και πολλές άλλες χώρες, η Σερβία χρειάστηκε να ενεργήσει γρήγορα και να προσαρμοστεί στη «νέα κανονικότητα» με την παραγωγή εξειδικευμένου περιεχομένου για τις διάφορες εκπαιδευτικές βαθμίδες.

Ωστόσο, τα τελευταία χρόνια η Σερβία ήδη ετοιμάζε το ψηφιακό εκπαιδευτικό της περιεχόμενο. «Ακόμα και πριν από αυτό το επενδυτικό πρόγραμμα, η κυβέρνηση είχε προετοιμάσει διαδικτυακό μαθησιακό περιεχόμενο για τέσσερις τάξεις του δημοτικού, πράγμα που αποδείχθηκε εξαιρετικά χρήσιμο κατά τη διάρκεια των περιοριστικών μέτρων», λέει ο Milan Dobrijević, επικεφαλής του τμήματος ψηφιακών θεμάτων του Υπουργείου Εμπορίου, Τουρισμού και Τηλεπικοινωνιών, ο οποίος ασχολείται με το πρόγραμμα από την έναρξή του.

Επειδή το πρόγραμμα περιλαμβάνει όχι μόνο τη βελτίωση της ψηφιακής υποδομής αλλά και του διδακτικού υλικού στα σχολεία, υλοποιείται από κοινού από τα υπουργεία τηλεπικοινωνιών και παιδείας. «Μέχρι το τέλος του χρόνου, πάνω από 1 800 μεγάλα σχολεία θα καλύπτονται πλήρως από ασύρματη πρόσβαση υψηλής ταχύτητας στο διαδίκτυο, ενώ τα σχολεία που βρίσκονται σε απομακρυσμένες περιοχές θα συνδέονται χρησιμοποιώντας κινητές ευρυζωνικές συνδέσεις», λέει ο Milan Dobrijević.

“ Πρόκειται για ένα κρίσιμο βήμα στο σχέδιο της Σερβίας να γίνει ψηφιακή οικονομία. ”

Από το υλικό στο λογισμικό

«Εκτός από τη βελτίωση της ψηφιακής υποδομής, το πρόγραμμα περιλαμβάνει επιμόρφωση των εκπαιδευτικών σε όλη τη χώρα», λέει ο Nihan Koseleci Blanchy, οικονομολόγος της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων ειδικός στον τομέα παιδείας. «Επιπλέον, το Υπουργείο Παιδείας της Σερβίας αναπτύσσει ταυτόχρονα διαδραστικό διαδικτυακό εκπαιδευτικό υλικό και σχολικά βιβλία».

Συνολικά, περίπου 50 000 εκπαιδευτικοί σε όλη τη χώρα θα έχουν την ευκαιρία να βελτιώσουν τις ψηφιακές τους δεξιότητες χάρη σε αυτή την επιμόρφωση. Πρόκειται για ένα κρίσιμο βήμα στο σχέδιο της Σερβίας να γίνει ψηφιακή οικονομία, λέει ο Koseleci Blanchy.

Η Σερβία έχει αναγνωρίσει ότι ο ρόλος της παιδείας είναι σημαντικός για τον ψηφιακό μετασχηματισμό. Σύμφωνα με τη Eurostat, το ποσοστό των ατόμων με βασικές ή άνω των βασικών ψηφιακές δεξιότητες στη Σερβία έχει αυξηθεί από 32% το 2015 σε 46% το 2019. Το 2018 υπήρχαν στη Σερβία 2 000 ψηφιακά εξοπλισμένες αίθουσες διδασκαλίας. Ένα χρόνο αργότερα, ο αριθμός τους ξεπερνούσε τις 10 000. Και αρχίζοντας από το τρέχον σχολικό έτος, η επιστήμη των υπολογιστών θα διδάσκεται υποχρεωτικά στην πρώτη τάξη του δημοτικού, ενώ ο προγραμματισμός θα εισαχθεί στην τρίτη τάξη. «Όλα αυτά τα προγράμματα θα βοηθήσουν να γίνει το εκπαιδευτικό σύστημα της Σερβίας ανθεκτικότερο, πράγμα που με τη σειρά του θα διασφαλίσει την ανάπτυξη δεξιοτήτων που γεννούν νέες ιδέες και τεχνολογίες», εξηγεί ο Koseleci Blanchy.

Έκαναν τα μαθήματά τους

Στην Κροατία επίσης, οι μαθητές επωφελήθηκαν από έναν καλό ψηφιακό σχεδιασμό. Η χώρα δρομολόγησε ένα πρόγραμμα ψηφιακού μετασχηματισμού των σχολείων πριν από αρκετά χρόνια, με στόχο την παροχή εκπαίδευσης υψηλής ποιότητας η οποία αξιοποιεί τα πιο σύγχρονα ψηφιακά εργαλεία για τη διδασκαλία και τη μάθηση. Το πρόγραμμα περιλάμβανε την προσφορά νέου διαδικτυακού περιεχομένου, λογισμικού και επιμόρφωσης για τους εκπαιδευτικούς και το σχολικό προσωπικό, καθώς και την εγκατάσταση νέου εξοπλισμού.

Αυτό το πρόγραμμα ψηφιακού μετασχηματισμού σε όλη τη χώρα ξεκίνησε με ένα πιλοτικό σχέδιο που διήρκεσε από το 2015 έως το 2018 και κάλυψε περισσότερα από 150 σχολεία, ή το 10% των σχολείων της χώρας. Η δεύτερη φάση, η οποία έληξε το 2019, κάλυψε τα υπόλοιπα σχολεία. Το πρόγραμμα στο σύνολό του βοήθησε τους μαθητές άνω των 1 300 σχολείων να εξοικειωθούν με τη μελέτη και τη μάθηση μέσω του διαδικτύου.

Στην προετοιμασία αυτής της πρωτοβουλίας, η οποία στηρίζεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την ΕΤΕπ, συνέβαλε το πρόγραμμα JASPERS (Κοινή Βοήθεια για την Υποστήριξη Έργων στις Ευρωπαϊκές Περιφέρειες). Το JASPERS βοηθά τις περιφέρειες και τις πόλεις να κάνουν καλύτερη χρήση των πόρων της ΕΕ. Το JASPERS βοήθησε την Κροατία να προετοιμάσει ολόκληρο το πρόγραμμα, μεταξύ άλλων παρέχοντας συμβουλές σχετικά με το πώς η ενσωμάτωση της τεχνολογίας πληροφορικής στο εκπαιδευτικό σύστημα βοηθά τα παιδιά, ενθαρρύνει τη δια βίου μάθηση και ωφελεί την οικονομία και την κοινωνική ανάπτυξη της χώρας.

Όταν άρχισε η επιβολή περιοριστικών μέτρων το 2020, το πρόγραμμα ψηφιακού μετασχηματισμού και άλλα μέτρα που είχαν ήδη ληφθεί στον χώρο της εκπαίδευσης διευκόλυναν την ομαλή μετάβαση στην τηλεεκπαίδευση στην Κροατία. Όταν τα σχολεία έκλεισαν στα μέσα Μαρτίου, οι μαθητές της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης μπόρεσαν να συνεχίσουν την εκπαίδευσή τους χωρίς διακοπή, μέσω του διαδικτύου.

ΑΠΟ ΠΟΥ ΠΡΟΕΡΧΟΝΤΑΙ ΟΙ ΠΟΡΟΙ ΤΗΣ ΕΤΕπ

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, ο μεγαλύτερος πολυμερής δανειολήπτης και δανειοδότης στον κόσμο, άντλησε 70 δισ. ευρώ από τις διεθνείς κεφαλαιαγορές το 2020. Οι ομολογιακές εκδόσεις της ΕΤΕπ προσελκύουν επενδυτές οι οποίοι κατά κανόνα δεν θα επένδυαν στην Ευρώπη και οι οποίοι, επενδύοντας σε ομόλογα της Τράπεζας, συμβάλλουν έμμεσα στη στήριξη ευρωπαϊκών έργων.

Η ΕΤΕπ εξέδωσε ομόλογα σε 19 νομίσματα. Το μεγαλύτερο μέρος των πόρων που άντλησε ήταν εκφρασμένο στα κύρια νομίσματα: ευρώ, δολάρια ΗΠΑ και λίρες στερλίνες. Η διαφοροποίηση των πηγών δανεισμού της και των διαρκειών των εκδόσεών της παρέχουν ευελιξία στη στρατηγική άντλησης πόρων της Τράπεζας. Η έκδοση ομολόγων σε ποικιλία νομισμάτων της παρέχει επίσης πρόσβαση σε ορισμένα τοπικά νομίσματα για τις εκταμιεύσεις δανείων της.

Η ΕΤΕπ ΣΤΙΣ ΑΓΟΡΕΣ

Η πανδημία έχει ασκήσει μεγάλη πίεση στη δημόσια υγεία και την οικονομία – αλλά και στον τρόπο λειτουργίας των χρηματοπιστωτικών αγορών και ιδρυμάτων. Τον Μάρτιο, όταν η ΕΤΕπ εξέδωσε το πρώτο υπερεθνικό ομόλογο αναφοράς από την έναρξη της πανδημίας, η δραστηριότητα της Τράπεζας έδωσε κατεύθυνση στην αγορά. Στόχος μας ήταν να προσαρμοστούμε με ευελιξία στις δύσκολες και μεταβαλλόμενες συνθήκες, επικεντρώνοντας παράλληλα την προσοχή μας στην ταχεία αντίδραση της ΕΤΕπ σε τομείς που είχαν άμεση ανάγκη από στήριξη, **λέει η Eila Kreivi, Διευθύντρια της Υπηρεσίας Κεφαλαιαγορών της ΕΤΕπ.**

Για περισσότερους από έξι μήνες, κατά τους οποίους οι συναλλαγές πραγματοποιούνταν από τηλεργαζόμενα στελέχη, η Τράπεζα, οι κύριοι ανάδοχοι των εκδόσεών μας και οι επενδυτές που συμμετείχαν στις συναλλαγές μας έδειξαν προθυμία να συνεργαστούν εξ αποστάσεως, σε συνθήκες αβεβαιότητας στην αγορά.

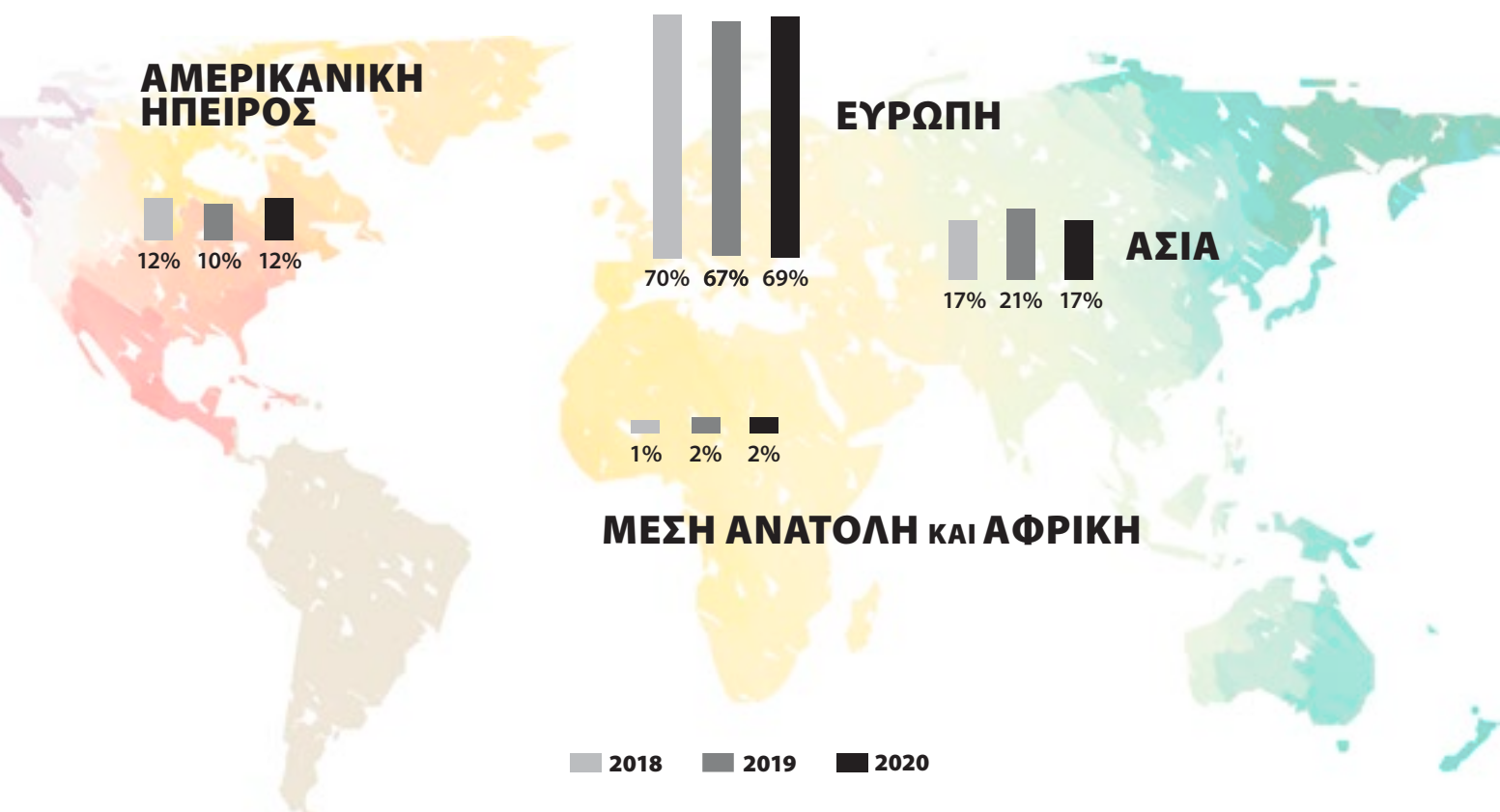
Το μέγεθος του προγράμματος άντλησης πόρων της ΕΤΕπ δεν επηρεάστηκε ουσιωδώς από τις δέσμες μέτρων που λάβαμε ως απάντηση στην πανδημία, διότι ως επί το πλείστον αφορούσαν προϊόντα που καλύπτονταν από εγγυήσεις.

Ένα θετικό στοιχείο αυτής της χρονιάς ήταν η αύξηση της χρηματοδότησης για κοινωνικούς σκοπούς. Ιδίως βλέποντας τη σημαντική αύξηση του όγκου των κοινωνικών ομολόγων, μπορούμε πραγματικά να πούμε ότι η κοινωνική πλευρά της χρηματοδότησης έχει σημειώσει άλματα. Πλέον δεν υστερεί πολύ σε σχέση με την πράσινη χρηματοδότηση.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΝΑ ΝΟΜΙΣΜΑ

EUR

47,14%



Η ΕΤΕπ έπαιξε και σ' αυτή την περίπτωση τον ρόλο της. Ήδη από τον Απρίλιο η ΕΤΕπ διεύρυνε τα κριτήρια επιλεξιμότητας των ομολόγων της για τη στήριξη της βιωσιμότητας (Sustainability Awareness Bonds – SAB), προσελκύοντας την προσοχή στα επείγοντα μέτρα που έλαβε στον τομέα της υγείας. Το πρόγραμμα ομολόγων SAB, το οποίο εγκαινιάστηκε το 2018 με έμφαση αρχικά στα έργα στον τομέα των υδάτων, επεκτάθηκε στα τέλη του 2019 στον τομέα της υγείας. Τα ομόλογα SAB αξιοποιούν την εμπειρογνώμοσύνη που αποκτήθηκε από τα Ομόλογα Περιβαλλοντικής Ευαισθητοποίησης (Climate Awareness Bonds – CAB), ένα πλαίσιο έκδοσης πράσινων ομολόγων που εγκαινιάστηκε για πρώτη φορά από την ΕΤΕπ το 2007. Τα κριτήρια επιλεξιμότητας των ομολόγων SAB αντικατοπτρίζουν το ευρύ φάσμα των χρηματοδοτήσεων που παρέχει η ΕΤΕπ για την αντιμετώπιση της πανδημίας και των συνεπειών της, στο πλαίσιο μιας ευρείας απάντησης σε εθνικό και διεθνές επίπεδο για την επείγουσα στήριξη του τομέα της υγείας και της οικονομίας, καθώς και τη στήριξη σχεδίων για την ενίσχυση της ετοιμότητας στο μέλλον.

Ενσωματώσαμε τεχνικά κριτήρια επιλογής, που ευθυγραμμίζονται με την ταξινόμια της ΕΕ για τη βιωσιμότητα. Μέχρι σήμερα, αυτό ήταν πολύ χρήσιμο για τον καθορισμό των κριτηρίων επιλεξιμότητας των ομολόγων μας τύπου CAB, τα οποία διευρύνθηκαν, με βάση την ταξινόμια της ΕΕ, ώστε να συμπεριλάβουν, πέραν της ενεργειακής απόδοσης και των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, δύο επιπλέον τομείς που συμβάλλουν στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής: αφενός έρευνα, ανάπτυξη και εφαρμογή καινοτόμων τεχνολογιών χαμηλών εκπομπών άνθρακα και αφετέρου υποδομές και τροχιαίο υλικό για ηλεκτρικούς σιδηροδρόμους, και ηλεκτρικά λεωφορεία.

USD

32,27%

GBP

10,56%

ΛΟΙΠΑ

10,03%

ΚΥΡΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ

Η αβεβαιότητα που περιβάλλει την παγκόσμια πανδημία είναι τεράστια. Η κρίση προκάλεσε ισχυρούς κλυδωνισμούς στην οικονομία και επέφερε σημαντικές αλλαγές στις δραστηριότητες του Ομίλου ΕΤΕπ. Ωστόσο, **ο Όμιλος της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων δεσμεύεται να αυξήσει τη στήριξή του για την ενίσχυση της ανάκαμψης.**

Θα αυξήσουμε τις χρηματοδοτήσεις μας για το κλίμα και το περιβάλλον. Ο νέος Χάρτης Πορείας της Κλιματικής Τράπεζας περιγράφει πώς θα επιτύχουμε τους στόχους μας κατά την περίοδο 2021-2025. Η καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής είναι μία από τις σημαντικότερες προκλήσεις της εποχής μας.

Θα συνεχίσουμε να προάγουμε τη συνοχή μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Υπάρχουν ακόμη πολλές διαρθρωτικές διαφορές μεταξύ των κρατών μελών και αυτό κατέστη ιδιαίτερα φανερό κατά τη διάρκεια της κρίσης COVID-19, η οποία πλήττει ορισμένες περιοχές περισσότερο από άλλες. Στηρίζουμε τον Μηχανισμό Δίκαιης Μετάβασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Βοηθώντας τις περιφέρειες που έχουν μεγάλη εξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα, θα διασφαλίσουμε ότι δεν θα μείνουν πίσω όταν θα αλλάξουν ορισμένες οικονομικές δραστηριότητες και θα χαθούν θέσεις απασχόλησης.

Ο Όμιλος ΕΤΕπ θα στηρίξει τον τεχνολογικό μετασχηματισμό των επιχειρήσεων, προωθώντας την καινοτομία, καθιστώντας τις επιχειρήσεις πιο αποτελεσματικές και βελτιώνοντας τις υπηρεσίες. Θα βοηθήσουμε τις επιχειρήσεις να επιταχύνουν τον ψηφιακό μετασχηματισμό τους ώστε να αυξηθεί η ανθεκτικότητα και η παραγωγικότητά τους. Υπάρχει σημαντική έλλειψη επενδύσεων καινοτομίας και ψηφιακού μετασχηματισμού στην Ευρώπη, και αυτό επιδρά αρνητικά στην οικονομική ανάπτυξη και τη διεθνή ανταγωνιστικότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Θα εργαστούμε σκληρά για να εφαρμόσουμε τις χρηματοδοτικές εντολές της ΕΕ υπό το νέο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο και θα συνεργαστούμε με τα κράτη μέλη και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για να στηρίξουμε το σχέδιο της ΕΕ «Next Generation EU» για την οικονομική ανάκαμψη. Με τον τρόπο αυτόν θα στηρίξουμε την ανάκαμψη μετά την κρίση και θα δημιουργήσουμε μια στέρεη βάση για βιώσιμη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη με βάση τις προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά τη δράση για το κλίμα, την ψηφιακή τεχνολογία και τη συνοχή.

Το ύψος των χρηματοδοτήσεων εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης θα παραμείνει στα επίπεδα των τελευταίων ετών. Θα επικεντρωθούμε στην κρίση COVID-19, στις μικρές επιχειρήσεις και σε άλλες επενδύσεις που προωθούν την οικονομική ανάκαμψη και συμβάλλουν στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής. Θα στηρίξουμε περισσότερα έργα που βοηθούν τις αναπτυσσόμενες χώρες να αντιμετωπίσουν τις αυξανόμενες ανάγκες στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης και θα ενισχύσουμε τις οικονομίες τους ώστε να είναι ανθεκτικότερες απέναντι σε νέες κρίσεις.

Οι δραστηριότητες του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων (ΕΤαΕ) θα αυξηθούν σημαντικά το 2021, κυρίως λόγω του σημαντικού ρόλου του στο πλαίσιο του Πανευρωπαϊκού Ταμείου Εγγυήσεων και άλλων μέτρων για την καταπολέμηση της κρίσης COVID-19. Το 2021 το ΕΤαΕ θα αναλάβει από την ΕΤΕπ τις δραστηριότητες που αφορούν επενδυτικά κεφάλαια στους τομείς του κλίματος και των υποδομών.

Οι δραστηριότητες του νέου Πανευρωπαϊκού Ταμείου Εγγυήσεων είναι επιπλέον των χρηματοδοτήσεων που παρουσιάζονται στο επιχειρησιακό μας σχέδιο. Αυτό το νέο ταμείο θα συμβάλει στην παροχή πρόσθετης βοήθειας προς επιχειρήσεις όλων των μεγεθών, θα επιτρέψει την αντιμετώπιση αναγκών στον τομέα της υγείας και θα στηρίξει την ιατρική έρευνα.

Η διακυβέρνηση του Ομίλου θα ενισχυθεί με ένα νέο πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων και κανονιστικής συμμόρφωσης υπό την εποπτεία του Román Escolano, ο οποίος διορίστηκε Επικεφαλής Διαχείρι-

σης Κινδύνων του Ομίλου το 2020. Ενισχύθηκε επίσης η Ελεγκτική Επιτροπή του Ομίλου ΕΤΕπ. Η διακυβέρνηση του Ομίλου περιλαμβάνει τους κανόνες και τις διαδικασίες που χρησιμοποιούνται για τη διαχείριση της Τράπεζας.

Ο Όμιλος ΕΤΕπ θα αξιοποιήσει τα διδάγματα που αντλήθηκαν από την κρίση για να εξετάσει πιθανούς νέους τρόπους εργασίας και εκπλήρωσης των καθηκόντων μας. Πολλοί υπάλληλοι εργάζονται με τηλεργασία κατά τη διάρκεια της πανδημίας.

Το πλήρες Επιχειρησιακό Σχέδιο για το 2021 είναι διαθέσιμο στη διεύθυνση www.eib.org/en/publications

ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

Η ΕΤΕπ είναι οργανισμός της ΕΕ, ο οποίος λογοδοτεί στα κράτη μέλη, και τράπεζα, η οποία ακολουθεί τις εφαρμοστέες βέλτιστες τραπεζικές πρακτικές όσον αφορά τη λήψη αποφάσεων, τη διοίκηση και τους ελέγχους.

Στις αρχές του 2020 **το Συμβούλιο των Διοικητών** απαρτιζόταν από υπουργούς (συνήθως τους Υπουργούς Οικονομικών) των τότε 28 κρατών μελών. (Με την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση την 1η Φεβρουαρίου 2020, ο αριθμός τους μειώθηκε σε 27). Το Συμβούλιο των Διοικητών ορίζει τις γενικές κατευθύνσεις σχετικά με την πιστωτική πολιτική της Τράπεζας και εγκρίνει κάθε χρόνο τους ετήσιους λογαριασμούς της. Αποφασίζει για τις αυξήσεις του κεφαλαίου της Τράπεζας και για τη συμμετοχή της σε χρηματοδοτικές πράξεις εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης. Διορίζει επίσης τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, της Διευθύνουσας Επιτροπής και της Ελεγκτικής Επιτροπής. Το 2019 το Συμβούλιο των Διοικητών συμφώνησε ομόφωνα ότι η αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση δεν θα είχε καμία επίπτωση στην ισχυρή κεφαλαιακή βάση την οποία συνιστά το αναληφθέν κεφάλαιο της ΕΤΕπ. Το αναληφθέν από την Πολωνία και τη Ρουμανία κεφάλαιο της ΕΤΕπ αυξήθηκε την 1η Μαρτίου 2020 παρέχοντας στην ΕΤΕπ μεγαλύτερη κεφαλαιακή βάση από ότι είχε πριν από το Brexit.

Το Διοικητικό Συμβούλιο αποφασίζει για τα χορηγούμενα δάνεια, τα προγράμματα δανεισμού και άλλα χρηματοπιστωτικά θέματα. Συνεδριάζει δέκα φορές τον χρόνο και διασφαλίζει ότι η διαχείριση της Τράπεζας είναι σύμφωνη με τις διατάξεις των Συνθηκών της ΕΕ και του καταστατικού της ΕΤΕπ, καθώς και με τις γενικές οδηγίες του Συμβουλίου των Διοικητών. Από την 1η Φεβρουαρίου 2020 το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται από 28 τακτικά μέλη, εκ των οποίων τα 27 ορίζονται από τα κράτη μέλη (ένα μέλος από κάθε κράτος) και το ένα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Έχει επίσης 31 αναπληρωματικά μέλη. Επιπλέον, για να διευρύνει το πεδίο της επαγγελματικής εμπειρογνώσεως του, το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να εκλέγει μέχρι έξι εμπειρογνώμονες, οι οποίοι συμμετέχουν στις συνεδριάσεις του ως σύμβουλοι, χωρίς δικαίωμα ψήφου. Εκτός αν το καταστατικό ορίζει άλλως, οι αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου λαμβάνονται με πλειοψηφία που αντιπροσωπεύει τουλάχιστον το 50% του αναληφθέντος από τα κράτη μέλη κεφαλαίου και το 1/3 των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου που έχουν δικαίωμα ψήφου. Ο Πρόεδρος της Τράπεζας προεδρεύει στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου, χωρίς να λαμβάνει μέρος στην ψηφοφορία.

Η Διευθύνουσα Επιτροπή είναι το όργανο λήψης αποφάσεων που εδρεύει στην Τράπεζα. Είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση των τρεχουσών υποθέσεων της Τράπεζας, προετοιμάζει τις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και διασφαλίζει την εκτέλεση των αποφάσεων αυτών. Η Διευθύνουσα Επιτροπή συνεδριάζει μία φορά την εβδομάδα. Διεξάγει τις εργασίες της υπό την εποπτεία του Προέδρου και υπό τον έλεγχο του Διοικητικού Συμβουλίου. Τα υπόλοιπα οκτώ μέλη της είναι οι Αντιπρόεδροι της ΕΤΕπ. Τα μέλη της διορίζονται για ανανεώσιμη θητεία μέχρι έξι ετών και ευθύνονται μόνον έναντι της Τράπεζας.

Η Τράπεζα διαθέτει μια ανεξάρτητη **Ελεγκτική Επιτροπή**, η οποία λογοδοτεί απευθείας στο Συμβούλιο των Διοικητών. Είναι υπεύθυνη για τον έλεγχο των λογαριασμών της Τράπεζας και για να ελέγχει ότι οι δραστηριότητες της Τράπεζας είναι σύμφωνες προς τις βέλτιστες τραπεζικές πρακτικές. Η έκθεση της Ελεγκτικής Επιτροπής υποβάλλεται στο Συμβούλιο των Διοικητών μαζί με την ετήσια έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου. Η Ελεγκτική Επιτροπή αποτελείται από έξι μέλη, τα οποία διορίζονται για μη ανανεώσιμη θητεία έξι συναπτών οικονομικών ετών.

ΤΑ ΕΠΟΜΕΝΑ ΒΗΜΑΤΑ

ΤΙ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΑΝΑΜΕΝΟΥΝ ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΕΛΕΧΗ ΤΗΣ ΕΤΕΠ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥΣ Ή ΣΤΙΣ ΑΓΟΡΕΣ ΤΟ 2021.

Οι βιώσιμες επενδύσεις είναι οι μόνες παραγωγικές επενδύσεις στην οικονομία μας. Η ΕΤΕΠ απάντησε στην πανδημία όχι μόνο με την παροχή χρηματοδοτικών πόρων, αλλά και με τη σταθερή δέσμευση για βιώσιμη χρήση τους. Η λογοδοσία είναι ένας πυλώνας και η Τράπεζα σκοπεύει να παρακολουθεί τις πράσινες χρηματοδοτήσεις της με βάση τον κανονισμό της ΕΕ για την ταξινόμηση, το πλαίσιο που θέσπισε η Ευρωπαϊκή Ένωση το 2020 για τη διευκόλυνση των βιώσιμων επενδύσεων. Αυτή η προϊούσα διαδικασία αντικατοπτρίζεται στη δραστηριότητά μας στις κεφαλαιαγορές με τις εκδόσεις των ομολόγων μας «Περιβαλλοντικής Ευαισθητοποίησης» και «Στήριξης της Βιωσιμότητας», που προορίζονται αποκλειστικά για τη χρηματοδότηση πράσινων επενδύσεων ή επενδύσεων κοινωνικής σημασίας. Το 2020 ο όγκος των εκδόσεων τέτοιων ομολόγων αυξήθηκε σε περισσότερα από 10 δισ. ευρώ αντιπροσωπεύοντας το 15% του συνολικού προγράμματος άντλησης πόρων της Τράπεζας, έναντι 7% το 2019. Η επιλεξιμότητα προβλέπεται να διευρυνθεί το 2021 ώστε να συμπεριλάβει τη βιοποικιλότητα και την κοινωνική και οικονομικώς προσιτή στέγαση.

Aldo Romani, Επικεφαλής της Μονάδας Άντλησης Πόρων για τη Στήριξη της Βιωσιμότητας, Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών

Οι υπηρεσίες ύδρευσης και αποχέτευσης, ακρογωνιαίος λίθος κάθε υγιούς κοινωνίας, έχουν αντέξει στην πανδημία. Η Τράπεζα μπόρεσε να βοηθήσει πελάτες της που αντιμετώπιζαν βραχυπρόθεσμες δυσκολίες λόγω των περιοριστικών μέτρων και της διατάραξης των διεθνών εμπορικών συναλλαγών, και μάλιστα η δραστηριότητα στον τομέα αυτόν αυξήθηκε κάπως το 2020. Αυτή η αντοχή αναδεικνύει τον μελλοντοστραφή χαρακτήρα του τομέα. Αναμένουμε να συνεχίσουμε να διαδραματίζουμε σημαντικό ρόλο ως εταίρος αυτού του τομέα τα επόμενα χρόνια.

Thomas van Gilst, Προϊστάμενος του Τμήματος Ασφάλειας και Ανθεκτικότητας του Τομέα των Υδάτων, Διεύθυνση Επενδυτικών Σχεδίων

Έχουμε ξεκινήσει μια αναθεώρηση των περιβαλλοντικών και κοινωνικών προτύπων της ΕΤΕΠ, η οποία θα ολοκληρωθεί το 2021. Περνάμε από μια προσέγγιση βασιζόμενη στην κανονιστική συμμόρφωση και στην αρχή του «μη βλάπτειν» σε μια προσέγγιση θετικής συμβολής στην περιβαλλοντική βιωσιμότητα. Όσον αφορά τη βιοποικιλότητα, στόχος μας είναι τώρα να έχουν οι χρηματοδοτήσεις μας καθαρό θετικό αντίκτυπο. Αντιστρέφοντας την απώλεια βιοποικιλότητας στα έργα που χρηματοδοτεί η Τράπεζα, ελπίζουμε να συμβάλουμε στην πρόληψη της εξάπλωσης παθογόνων οργανισμών, όπως ο κορωνοϊός, στο μέλλον. Και για να διασφαλίσουμε τη λογοδοσία μας όσον αφορά αυτή τη φιλοδοξία, έχουμε αναπτύξει ένα σύστημα παρακολούθησης όλων των περιβαλλοντικών επενδύσεων, στο σύνολο των χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων της Τράπεζας. Το εργαλείο αυτό θα τροφοδοτήσει και θα καθοδηγήσει την ανάπτυξη ενός συστήματος παρακολούθησης των χρηματοδοτήσεων για το περιβάλλον στο πλαίσιο της Πλατφόρμας της ΕΕ για τη Βιώσιμη Χρηματοδότηση το 2021 και θα βοηθήσει έτσι στον ορισμό των πράσινων επενδύσεων σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Adina Relicovschi, Επικεφαλής της Μονάδας Περιβαλλοντικής Πολιτικής, Διεύθυνση Επενδυτικών Σχεδίων

Εκτός Ευρώπης, στον τομέα της ενεργειακής μετάβασης αναμένουμε ότι θα υπάρξουν περισσότερες ευκαιρίες για νέες χρηματοδοτήσεις με συνδυασμό πόρων σε συνεργασία με σημαντικούς εταίρους, όπως η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η κοινότητα των αναπτυξιακών χρηματοδοτικών οργανισμών και ιδιώτες χρηματοδότες, για την παροχή καθαρής ενέργειας και θέρμανσης στους πολίτες. Ο δρόμος προς την επίτευξη αντίκτυπου θα είναι δύσκολος και θα απαιτήσει μεγάλη προσήλωση και συνεργασία μεταξύ των υπηρεσιών της Τράπεζας.

Dirk Roos, Προϊστάμενος του Τμήματος Προγραμμάτων Ενεργειακής Μετάβασης, Διεύθυνση Επενδυτικών Σχεδίων

Αναμένω ότι θα δοθεί πολύ μεγαλύτερη έμφαση στην ψηφιακή τεχνολογία και τον ψηφιακό μετασχηματισμό – δηλαδή στο να παρέχουμε στις μικρές επιχειρήσεις τη βοήθεια που χρειάζονται σε τεχνικά θέματα και θέματα καινοτομίας, ιδίως μέσω κόμβων ψηφιακής καινοτομίας. Πρέπει να βοηθήσουμε περισσότερο τους επιχειρηματίες και τις μικρές επιχειρήσεις να αναπτύξουν τις ιδέες τους, να επεκταθούν και να φέρουν νέα προϊόντα στην αγορά. Αναμένω πολλές αλλαγές σε διάφορες οικονομικές δραστηριότητες, στις συσκευασίες βιολογικής προέλευσης, στα βιοαποδομήσιμα προϊόντα, στα ανακυκλωμένα ρούχα, στην κυκλική οικονομία. Πολλές από αυτές τις αλλαγές θα έχουν ως γνώμονα τον καταναλωτή, καθιστώντας τα προϊόντα πιο βιώσιμα και μειώνοντας την παραγωγή αποβλήτων. Αναμένω επίσης ότι θα δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στο υδρογόνο ως σημαντικό συστατικό μέρος του νέου ενεργειακού μας συστήματος και για την απανθρακοποίηση της βαριάς βιομηχανίας μας. Η πανδημία μάς βοήθησε να κατανοήσουμε πώς η καινοτομία και οι ψηφιακές λύσεις, μέσω της τεχνολογίας αλυσίδας συστοιχιών, των μεγάλων δεδομένων, της διαστημικής τεχνολογίας, ακόμα και των κβαντικών τεχνολογιών, θα είναι ζωτικής σημασίας για την αντιμετώπιση των υγειονομικών και κλιματικών κρίσεων από τις επιχειρήσεις και την κοινωνία γενικότερα. Αυτή είναι για την ΕΤΕπ μια ιστορική ευκαιρία να συμβάλει στην κινητοποίηση επενδύσεων σε αυτούς τους καίριους τομείς.

Shiva Dustdar, Προϊσταμένη του Τμήματος Χρηματοοικονομικών Συμβουλών στον Τομέα της Καινοτομίας, Διεύθυνση Χρηματοδοτήσεων

Καθώς η κρίση COVID-19 εξαπλωνόταν παντού, οι Συμβουλευτικές Υπηρεσίες της ΕΤΕπ κινητοποιήθηκαν για να βοηθήσουν τους πελάτες μας να αντιμετωπίσουν την κατάσταση και να προσαρμοστούν στις εξαιρετικές περιστάσεις. Αυτή η στήριξη εκτεινόταν από την παροχή συμβουλών για το πώς μπορούσαν να αξιοποιηθούν καλύτερα και να συνδυαστούν οι πόροι της ΕΕ που ήταν διαθέσιμοι για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κρίσης, έως την παροχή βοήθειας για τον επανακαθορισμό επενδυτικών προτεραιοτήτων ή ακόμη και για τον εντοπισμό υποψήφιων εμβολίων. Όσον αφορά το μέλλον, η συμβουλευτική υποστήριξη θα είναι καθοριστική για την επιτάχυνση μελλοντοστραφών επενδύσεων με στόχο την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση, τόσο εντός Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και πέραν των συνόρων της. Η διασφάλιση της ποιότητας των επενδυτικών σχεδίων είναι απαραίτητη, αλλά αναμένουμε ότι θα αυξηθεί επίσης η συμβολή των Συμβουλευτικών Υπηρεσιών της ΕΤΕπ στην κατανόηση των στρατηγικών τάσεων και των σημείων διασταύρωσής τους, στον εντοπισμό αναδυόμενων κενών και ευκαιριών και στην ανάπτυξη συγκεκριμένων λύσεων για τις επερχόμενες προκλήσεις.

Simon Barnes, Διευθυντής Συμβουλευτικών Υπηρεσιών, Διεύθυνση Χρηματοδοτήσεων

Η ΕΤΕπ παρέσχε άμεση βοήθεια στους πελάτες της στην Κεντρική και Νοτιοανατολική Ευρώπη επιταχύνοντας τις εκταμιεύσεις και δημιουργώντας έναν χρηματοδοτικό μηχανισμό ύψους 1 δισ. ευρώ για όλη την περιοχή, ειδικά σε σχέση με την πανδημία COVID-19. Ενώ η περιοχή κατάφερε να διαχειριστεί το πρώτο κύμα της πανδημίας με σχετική επιτυχία, το δεύτερο κύμα, το φθινόπωρο του 2020, την έπληξε σκληρά και αναμένουμε ότι η σχετική δανειοδοτική μας δραστηριότητα θα συνεχιστεί για μεγάλο μέρος του 2021.

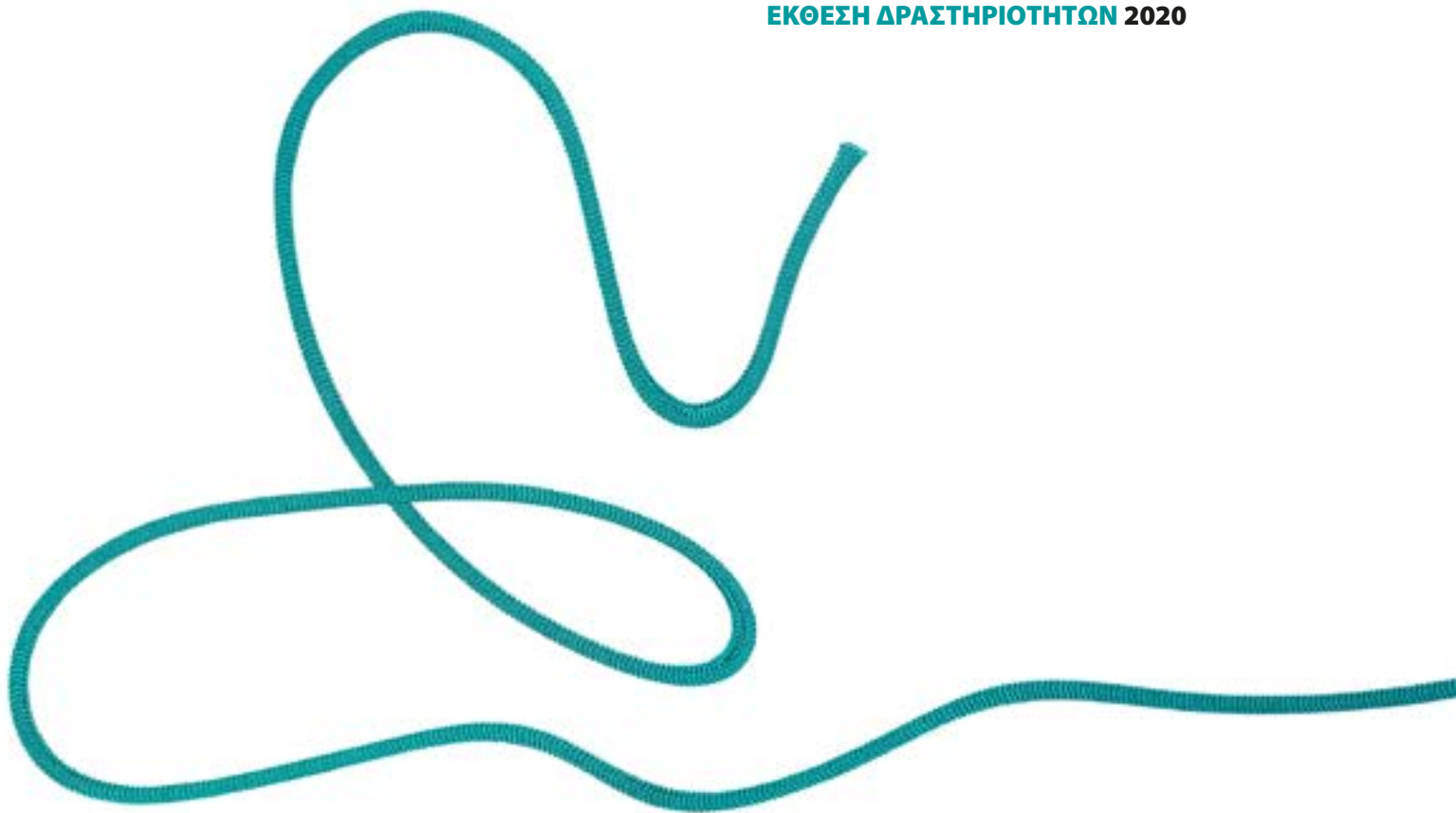
Anita Fuerstenberg, Διευθύντρια της Υπηρεσίας Κεντρικής και Νοτιοανατολικής Ευρώπης, Διεύθυνση Χρηματοδοτήσεων

**ΓΙΑ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΕΤΕΠ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ COVID-19:**

www.eib.org/covid-19

ΛΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΡΙΣΗ

ΕΚΘΕΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ 2020



**Όμιλος
Ευρωπαϊκής Τράπεζας
Επενδύσεων**

Ο Όμιλος ΕΤΕπ αποτελείται από την
Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και το
Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων.

print: ISBN 978-92-861-4885-9
pdf: ISBN 978-92-861-4879-8

EL 03/2021